# İSTANBUL PORTRESİ

KAYAHAN DEMİR

● genctimas.com ●

"Birçok zorluğa rağmen sadece istediği işi yapan ve ideallerinden asla vazgeçmeyen tüm kaplumbağa terbiyecilerine..."

Kitabın ilk okumasını yapıp kıymetli düşüncelerini benimle paylaşan veteriner hekim arkadaşım Nisa Büşra Yılmaz'a, tanıtım ve reklam konusunda yardımlarını bir an olsun esirgemeyen Havva Rana Erşen'e ve insan psikolojisiyle ilgili merak ettiğim birtakım konularda beni aydınlatan çiçeği burnunda psikolog arkadaşım Büşra Kanber'e sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Kitap henüz proje aşamasındayken gerekli araştırmalarımı yapmama müsaade eden, bana bu konuda ciddi imkânlar tanıyan *İstanbul Pera Müzesi* yetkilileri ve *Eskihisar Osman Hamdi Bey Evi ve Müzesi* personellerine ayrıca teşekkür ederim.

*"Vicdan, insanın pusulasıdır."*

***(Vincent van Gogh)***

## *Osmanlı Bankası Müzesi*
## *Salt Galata*

Milas Ulukan, gözlerinin önüne serilen sanal gerçeklik dünyasının ona sunduğu kötü sahne karşısında ne yapacağını bilemez halde öylece kalmıştı.

Gözlerini ve başının bir bölümünü kaplayan VR gözlüğü onu rahatsız etmeye başlıyordu. Sanki kim tarafından yönetildiği bilinmeyen bir korku filminin içine hapsolmuştu. Genç şifre bilimci nefes almakta güçlük çekiyordu. Kısa bir süre sonra elindeki sanal gerçeklik kollarını istemsizce yere düşürdü. O anda sadece gördükleri vardı. Görmek istemedikleri...

Şifreli Dosyalar ekibi de duvara montelenmiş büyük bir LCD ekran sayesinde dedektifin gördüklerine şahit oluyordu.

Ekibin lideri Atıf Bakırcı ilk kez kendini bu kadar çaresiz hissediyordu. Koyu kahverengi pos bıyıklarının kapladığı iri yuvarlak yüzünde tanımlanamayacak bir ifade vardı. Ekibin çalışkan üyesi Elif, yaşlı gözlerle bakıyordu ekrana. Mehmet Ali ve Tekinsiz Tekin ise öfkeli gözlerle... Onları öfkelendiren çaresizlikleriydi. İlk kez ne yapacaklarını, ne yapmaları gerektiğini bilmiyorlardı.

Müze yetkilileri de en az Şifreli Dosyalar ekibi kadar çaresiz ve üzgündü.

Seneler kadar süren, kısa süreli bir sessizliğin ardından "Engin," diyebildi Milas hüzünle. Kendisini toparlaması gerekiyordu ama nafileydi.

"Engin, kardeşim! Beni affet... Ben... Ben seni koruyamadım!"

# 1.

## *Bir Hafta Önce*

Odaya girmeden önce oldukça gergin görünüyordu. Yine terlemeye başladığını hissetti.

"Hayır, şimdi hiç sırası değil!" diye söylendi içinden.

Sert çehreli yüzüne de yansımıştı gerginliği. Avuçlarının içi nemliydi. Kapıyı vurduğu anda titremeye başladığını da hissetti...

Ağır ama temkinli adımlarla odaya girdi ve karşısında oturan bir başka adamı saygıyla selamladı. Nedense odaya girdiğinde tüm bedenine bir rahatlama hissi yayılmıştı. Anlıktı bu hissiyat, çok kısa süreli...

"Hafta sonu," dedi karşısında oturan adam kendinden emin bir sesle, "bu hafta sonu başlıyoruz *Silah Taciri*. Kendini hazırla!"

İşte yine başlıyordu. *Silah Taciri* ellerindeki titremenin daha da arttığını hissetti. O anda nefes almakta da zorluk çekmeye başlamıştı. Bir an önce çıkmalıydı odadan... Çıkmalı ve...

"*Terbiyecimiz...*" diyebildi zorlukla.

Karşısındaki gizemli adam hemen araya girdi:

"Bizzat *terbiyecimizin* emrini iletiyorum. *Mimozalı Kadın*'la *Pembe Başlıklı Kız* da sana yardım edecek."

*Silah Taciri* rahatlamış görünüyordu.

Müsaade isteyip odadan ayrıldı.

Planını uygulamaya koymadan önce yapması gereken önemli bir iş vardı. Hayatının her döneminde yapmak zorunda olduğu bir eylem...

# 2.

"İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı..."

"Ne diyor peki?"

Milas Ulukan'ı hayranlıkla baktığı İstanbul manzarasından Engin Ar ayırmıştı. Şu anda Kadıköy-Karaköy vapur hattında seyahat ediyorlardı. Yaz mevsiminin ahengi, vapurlarda ayrı bir güzellikte hissediliyordu. Hele de güvertedeyseniz, keyfinize diyecek yoktu! Doğal bir tiyatro sahnesi karşılıyordu yolcuları. Dekorasyonunu tamamen İstanbul'un üstlendiği, muazzam büyüklükte bir tiyatro sahnesi...

Bu şahane sahneye bakarak, Orhan Veli Kanık'ın meşhur şiirinin dizelerini mırıldanan Milas, düşüncelerinden sıyrılıp "Kim ne diyor?" diye sordu Engin'e.

"Hani İstanbul'u dinliyormuşsun ya," dedi Engin muzip bir ifadeyle. "Onu söylüyorum. Ne diyor İstanbul?"

Dedektif, çocuğun işi şakaya vurduğunu yeni idrak edebilmişti.

"Sana çok selamı var," dedi sinirli bir ifadeyle. "Engin'e söyle, artık şu tatsız esprilerine bir son versin,' diyor!"

Engin sonunda kendini tutamayıp gülmeye başlamıştı. Şifre bilimci ise somurtkan bir suratla tekrardan İstanbul manzarasını seyre dalmak istemişti. Ama çocuk, Milas'ın yüzünde bir şey keşfetmiş gibi yine konuşmaya başladı:

"Abi siyah maskelere çok sağlıklı değil diyor doktorlar, söyleyeyim."

"Keşke bu maskelere hiç gerek kalmasa," dedi Milas buruk bir ifadeyle. Bir anda son aylarda yaşadıkları kâbus aklına gelmiş, hüzünlenmişti.

Dedektifle Engin, çift taraflı geminin ters yönde giden koltuklarına oturmuşlardı. Normalde otobüste olsa midesi bulanacak olan Engin, beşik gibi naif bir şekilde sallanan gemide hiçbir sitemde bulunmuyordu.

Milas ne zaman vapur ya da otobüse ters binse geçmişine yolculuk yapacağına inanırdı. Üniversitede matematik derslerinin yanı sıra aldığı fizik eğitimi, zamanda yolculuk konusunda kendisini sorgulamasına neden olmuştu. Vapurda tersine doğru giderken ve geriye doğru hareket ederken konumda geriye gidiyorsam zamanda niye gitmeyeyim ki diye düşündü. Geçmişine yolculuk yapacak, indiği yerde çocukluğunu ve ilk gençliğini bulacaktı. Bu gerçekleşmesi mümkün olmayan hayal dahi genç şifre bilimciyi mutlu etmeye yetiyordu. Bu esnada gözüne diğer yolcular takıldı...

Gemideki herkes, yanlarından geçmekte olan diğer gemi ve tekne yolcularına heyecanla el sallıyordu. Normalde sokakta karşılaşsalar birbirine selam dahi vermeyecek insan-

ların sergilediği bu mutluluk ve samimiyet tablosu Milas'ın tebessüm etmesine vesile olmuştu.

Bugün İstanbul'da Haziran ayına göre ılık bir hava vardı. Nemli yaz sıcakları henüz tam olarak sahneye çıkmamıştı.

Mavi dalgaları salınarak geride bırakan vapur biraz sonra yolcuları hareketlendirecekti. Tüm ihtişamıyla İstanbul halkını selamlayan Galata Kulesi ufukta gözükmüştü. Kulenin eteklerinin dibinde bulunan Karaköy iskelesi de gecikmeden kendini gösterdi. Böylelikle gemi sefasının sonuna gelinmişti.

Oldukça tez canlı bir çocuk olan Engin, gemiden atılan tın halatın *İskele Babası*nın çıkıntılı demirden tepesine kondurulmasıyla birlikte heyecanla ileri atıldı. Öyle ki Milas bir ara çocuğu gözünden kaçırmıştı. Toplu taşıma araçlarında maske takmak zorunlu olduğundan herkes birbirine benziyordu.

Neyse ki çok geçmeden Engin'in yanına geldiğini görmüştü. Birlikte vapurdan indiler ve ağır adımlarla tarih kokan semtin merdivenlerini tırmanmaya başladılar.

İskelelerde bulunan ve gemilerin tutunmasını sağlayan demir direklere *İskele Babası* dendiğini öğrenen Engin, gemiden indiği anda gördüğü bu siyah direklere takılmadan edemedi. Hatta Milas'tan telefonuyla fotoğraf dahi çekmesini istemişti. İskele babasının yanında gülerek verdiği pozun ardından yoluna devam etti çocuk. O an o kadar çok eğleniyordu ki...

Eski Osmanlı Bankası binasının yakınından geçtikten sonra Engin'in yokuşa doğru hızlı adımlarla ilerlediğini gördü dedektif.

Karaköy ile Beyoğlu'nu birbirine bağlayan dik yokuşu tırmanmaya hiç niyeti yoktu genç adamın. Çocuğu durdurdu ve "Benim daha iyi bir planım var," dedi gizemli bir ifadeyle. Engin, Milas'ın ne demek istediğini anlamamıştı.

Birkaç adım attıktan sonra karşısında beliren Tünel istasyonunu görünce şaşırdı.

"Buraya da mı metro yapmışlar, ilk kez görüyorum. Yeni sanırım."

Daha önce hep yokuşu tırmanarak Beyoğlu'na ulaşan çocuğa tebessüm etti şifre bilimci. "Evet yeni sayılır," dedi kendisine ciddi bir hava vererek. "Yapılalı yaklaşık 145 yıl oldu!"

Milas'ın şakalarına alışkın olan Engin ilk başta duyduğuna inanamadı.

"145 yıl mı? Abi 145 sene önce bırak metroyu, doğru düzgün araba bile yokmuş! Tabii at arabalarını saymazsak..."

Milas'ın esprisine gülmediğini fark edince, "Abi sen ciddi misin?" dedi hayretle.

Artık tünelin girişine kadar gelmişlerdi. Hatta hemen karşılarında kırmızı beyaz renk tonlarının hâkim olduğu tramvay dahi görünüyordu. Gerçekten de tarihi tramvayın önünde '145.Yıl' yazılıydı.

"Sayın Engin Ar," diye seslendi Milas, sanki onu biriyle tanıştıracakmış gibi. "Dünyanın en eski ikinci metrosuyla tanış!"

Engin duyduklarına inanamamıştı. Milas heyecanla konuşmasını sürdürdü:

"Evet, karşında çok eski bir yer altı tramvayı bulunuyor. İlk metro ise Londra'da yapılmış ve aralarında sadece on iki yıl var."

Metronun içine girdiklerinde duvarlarda asılı devasa büyüklükte eskiz görselleri karşıladı onları. İstanbul'un şahane güzellikteki yerleriydi buralar. İstanbul Üniversitesi, Galata Kulesi, Kız Kulesi, Rumeli Hisarı ve çok daha fazlası... Siyah beyaz renklerde olmalarına rağmen güzelliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş gibiydiler.

Metronun uç kısmında bulunan bir tabloda tarihçesi yazılıydı. 1875 yılından bu yana o kadar anı birikmişti ki, bu bölümü sırf fotoğraf ve tarihçe kısmına ayırmışlardı.

Engin, müze şeklindeki metro salonunun tam ortasında 'Beyoğlu – Taksim' hattının tüm detayları düşünülmüş bir maketini gördü. Maketin içinde tarihi 'Taksim - Tünel' hatlı tramvay da bulunmakta ve düzenli periyotlarla seferlerini yapmaktaydı. Engin, tam anlamıyla Beyoğlu'nun küçültülmüş haline bakıyordu. Her şey eksiksiz bir şekilde yerli yerindeydi. Çocuk, daha önce İstiklâl Caddesi'ni bu kadar küçük boyutlarda gördüğünü hatırlamıyordu. Yolcular adeta Beyoğlu'nda tarihi tramvaya binmiş ve her yeri bizzat kendi gözleriyle görmüş gibi oluyordu.

Fransız mühendis Eugene Henri Gavand'ın Sultan Abdülaziz Han'ı ikna etmesi sonucu ortaya çıkan bu tarihi yapı, şüphesiz ki İstanbul halkına bırakılmış en değerli miraslardan biriydi. Her gün sessiz adımlarla Karaköy ve Pera'yı birbirine kavuşturan şahane bir sevgi köprüsü...

Tünelin girişinde "*Galata'dan Pera'ya Zaman Tüneli'nde Yolculuk*" yazılıydı. Gerçekten de ortamın ambiyansı insanda bu etkiyi uyandırıyordu. Kırmızı trene binilecek, bambaşka insanların yaşadığı bambaşka bir döneme, eski İstanbul sokaklarına çıkacaktı sanki bu yolun ucu...

# 3.

## *İstanbul Pera Müzesi*

Müzenin ikinci katında bir hareketlenme vardı. Karantina günlerini bir şekilde atlatan İstanbullu müze severler, rezervasyon şartıyla açılan müzelere akın ediyordu. Elbette sosyal mesafe kurallarına uyacak şekilde...

Henüz ikinci kata kimse alınmamıştı. Etkinlik alanı misafirler için hazırlanıyor, yığılmaları önlemek için çeşitli önlemler alınıyordu.

İkinci kat iki bölmeye ayrılıyordu. Birbirine bitişik halde bulunan yeşil ve kırmızı salonlar...

Yeşil salonun olduğu tarafta aniden bir kişi belirdi. Onun dışında ortalıkta kimsecikler yoktu. Gizemli kişinin beden hareketlerinden acelesinin olduğu belliydi.

LCD ekranın olduğu küçük bölüme doğru yaklaştı acele adımlarla. Ortamdaki derin sessizlik, salona ürkütücü bir hava veriyordu.

Bir süre oyalandıktan sonra tekrardan hareketlendi siluet. Müzenin ikinci katı artık tamamen boştu ve misafirlerini bekliyordu.

# 4.

Doksan saniyelik kısa süreli yolculuğun ardından Şifre Bilimci Milas Ulukan ve genç asistanı Engin, Beyoğlu'na ulaşmışlardı.

İstiklâl Caddesine girmeden aşağı doğru inmeye başladılar. Hedeflerindeki yer eski ismiyle Pera yani Meşrutiyet Caddesi taraflarıydı.

Hiçbir detayı kaçırmayan Milas, yolda yürürken bir şey fark etmişti. Genellikle tek başına olan kişilerin maske kullanması, ancak dörderli beşerli gruplar halinde dolaşan kişilerin bu kurala uymadığıydı fark ettiği... Oysaki en büyük risk, kalabalık toplulukların olduğu yerlerdeydi.

Kalabalık gruplarda birbirinden güvence alıp maske takmama cesaretine başvuran insanları şaşkın gözlerle izliyordu genç dedektif. Sanki virüs insanlarla bir anlaşma yapmış ve kalabalık gruplar halinde dolaşan kişileri rahatsız etmeme sözü vermişti.

"İlginç," diye düşündü dedektif, "gerçekten çok ilginç!"

Bu esnada kendilerine oldukça aşina gelen bir yerin önündeydiler. İstanbul ve Beyoğlu'nun incisi *Pera Palace Hotel* tüm ihtişamıyla karşılarında duruyordu.

Milas Ulukan, kendisine imalı bir şekilde tebessüm eden Engin'e göz kırptı.

Gidecekleri asıl yer ise otelin biraz daha ilerisinde bulunuyordu. Meşrutiyet Caddesi'nin tam kalbinde...

Birkaç adım daha attıktan sonra Engin heyecanla inledi:

"İşte geldik!"

Birçok sanatsal faaliyete ev sahipliği yapan Pera Müzesi, hemen karşılarında misafirlerini bekliyordu.

# 5.

Atıf Bakırcı'nın koyu kahverengi bıyıklarıyla poz verdiği fotoğraf bir bıçak darbesiyle ikiye bölünmüştü. Bıçak darbesinin ardından odada alkış seslerinin duyulması gecikmemişti.

"Tamam!" diyerek adeta kükredi tecrübeli polis. "Bu kadar şamata yeter!"

Atıf Bakırcı'nın gür ve kalın sesi odadaki herkesin durulmasına neden oldu.

Elif, Mehmet Ali ve Tekinsiz Tekin yarı keyifli yarı korku dolu gözlerle bakıyorlardı yeni başkomserlerine...

Tecrübeli polis, başarılarının mükâfatını almış ve en sonunda başkomserliğe terfi etmişti. Fotoğrafını taşıyan pasta da bu başarıyı kutlamak içindi.

Günlerdir herkesten tebrik mesajları alan çiçeği burnunda Başkomiser artık bu ilgiden sıkılmıştı.

Tekinsiz Tekin yine ortamı gerecek cümlesini kurdu:

"Hayırsız dedektifimiz Milas Bey'i göremiyorum aramızda... Acaba nerede kendileri?"

Tekin'in bu hallerine alışkın olan Başkomiser Atıf ses çıkarmadı. Ekibin en çalışkan üyesi Elif, cevabı gecikmeden vermişti. Konuşurken Tekin'e bakmıyordu bile.

"Yaklaşık iki hafta öncesinden rezervasyon yaptırdığı bir müze etkinliği vardı. Engin'e de söz vermiş, ne yapsın? Hem bakın Başkomisere çiçek de göndermiş."

Herkes refleksle Milas'ın gönderdiği çiçeğe bakıyordu. Atıf belli ki içerlemişti bu konuya.

"Yahu çiçek yerine çikolata falan gönderseydi ya, daha makbule geçerdi."

Mehmet Ali araya girdi:

"İlahi komiserim, ben de Milas'a gelemediği için sitemde bulunacağınızı düşünmüştüm! Sizse çikolata yerine çiçek gönderdi diye kızıyorsunuz."

Elif kendini tutamayıp gülmeye başladı.

Atıf Bakırcı, Mehmet Ali'ye bakarak "Komiser değil, 'başkomiserim' diyeceksin!" dedi kesin bir ifadeyle. "Çocuklar artık dilinizi alıştırın."

Mehmet Ali çok önemli bir şeyin farkına varmış gibi kendini toparladı ve "Affedersiniz, başkomiserim," dedi son kelimesinin üstüne basa basa.

Az önce bıçak darbesiyle ikiye ayırdığı pastaya kaçamak bir bakış atan Atıf Bakırcı, "E hadi, şu pastayı ikram edin de yiyelim!" dedi. "Ayrıca pastaya fotoğrafımı koydurmak da ne oluyor! Burada kendi kendimi doğrattınız bana..."

Elif bir taraftan gülmemek için mücadele verirken, bir taraftan da pastayı arkadaşlarına servis etmeye çalışıyordu.

Başkomiser Atıf heyecanla pastasını beklerken, yeni unvanının ona getireceği ilk görevi şimdiden merak etmeye başlamıştı bile.

# 6.

## *İstanbul Pera Müzesi*

Şifre Bilimci Milas Ulukan ve Engin Ar sonunda hedefledikleri noktaya ulaşmışlardı.

Müzeye adım atmadan önce kendilerini misafir edecek müze binasını incelediler. 1893 yılında Mimar Achille Manoussos tarafından Tepebaşı'nda inşa edilen bina, yakın zamanlarda elden geçirilerek son görünümünü almıştı. 2005 senesinden beri müze olarak kullanılan bu kadim bina, İstanbul'un kalbinde sanatsal ve kültürel aktivitelerin merkezi haline gelmişti.

Girişte güvenlik görevlisi, elindeki temassız ateş ölçeri önce Milas'a sonra Engin'e doğru uzattı. Salgın sebebiyle birçok kapalı alanda ziyaretçilerin önce ateşleri ölçülüyor ve ona göre içeri alınıyorlardı. Engin, silah şeklindeki ateş ölçerin alnına doğru çevrilmesiyle birlikte yüzüne tedirgin bir ifade verdi. Yine her zaman olduğu gibi muziplik peşindeydi.

Kısa bir sessizliğin ardından, "Ah, vuruldum!" diye bağırdı çocuk. Engin'in bu beklenmedik tavrı karşısında önce şaşıran güvenlik görevlisi, şoku atlattıktan sonra dayanamayıp gülmeye başladı. Benzer şekilde resepsiyondaki görevliler

de tebessüm ediyordu. Çocuğun bu hallerine alışkın olan Milas ise somurtmakla yetindi.

Kısa süreli bir gülüşme seansının ardından müzeye adım atan misafirleri ilk olarak *Artshop* karşılamıştı. Müzede sergilenen tablolara ait görsellerin bulunduğu rengârenk çantaların, defterlerin, magnetlerin, kitapların satıldığı küçük ölçekte bir mağazaydı burası. Bu mağazada röprodüksiyon tablolar ve usturlap anahtarlıklarla karşılaşmak da mümkündü.

Tarihe ve resim sanatına meraklı herkesi cezbedecek türden aksesuarların bulunduğu mağazanın biraz ilerisinde ise *Pera Cafe* dikkatleri üzerine topluyordu. Burası da oldukça sade renklerin hüküm sürdüğü, insanın çayını kahvesini yudumlarken kitabını okuyabileceği güzel bir kaçamak noktasıydı.

Milas, Engin'e önce burada oturup soğuk bir şeyler içme teklifinde bulunduysa da nafileydi. Çocuk, müzeyi gezmek için sabırsızlanıyordu. Onu sabırsızlandıran asıl etkinlik başkaydı.

Şifre Bilimci yorulmasına rağmen bugünlük yönetimi asistanı Engin'e bırakmıştı.

Resepsiyondaki kataloglara göz gezdirdiler bir süre... Burada *Pera Film* gösterimleri de yapılıyordu. Belki ileride film izlemek için de gelinebilecek alternatif bir yerdi burası.

Ayrıca katalogda müzeye ait üç koleksiyonun sergilendiği yazılıydı. Bunlar; "*Oryantalist Resim*", "*Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri*" ve "*Kütahya Çini ve Seramikleri*" koleksiyonlarıydı.

Onların ilgisini çeken ise "*Oryantalist Resim*" sergisiydi. Engin'i heyecanlandıran aktivite ancak bu koleksiyon bünyesinde deneyimlenebiliyordu.

"Siz ünlü Gök Bilimci Milas Ulukan olmalısınız," dedi bir ses. "Namı diğer *Hafıza Koleksiyoncusu*!"

Milas şaşkınlıkla sesin geldiği yöne baktı. Konuşan kişi, resepsiyon koltuğunda oturan genç bir kadındı. Yüzünde şaşkın bir ifade vardı.

Dedektif yorgunluğuna rağmen gülümsemeye çalışmıştı.

"Gök' kelimesi hariç, doğru tahmin!"

Milas'ın cümlesini işitmeyen kadın, "Sizi gazetelerden ve televizyonlardan tanıyorum," dedi heyecanla. "Rezervasyon listesinde isminizi gördüğümde önce inanamadım. İsim benzerliği olabileceğini düşündüm. Ama sizsiniz! Meşhur Gök Bilimci Milas Ulukan!"

Milas'ın canı sıkılmaya başlıyordu. Bu sefer daha yüksek sesle, "Gök bilimci değil şifre bilimciyim," dedi.

Kadın, dedektifin sıkıntısını yeni idrak edebilmişti. Şaşırdı.

"İyi ama nasıl olur? Tüm haberler sizden 'Gök Bilimci' diye bahsediyordu. Emin misiniz?"

Kadının tuhaf tepkisi neticesinde, "En az kendim kadar hanımefendi," dedi Milas alaycı bir ifadeyle. Engin, hemen yanı başında kıkır kıkır gülmeye başlamıştı bile.

Şifre Bilimci, birkaç gazete manşetinde mesleğinin yanlış yazıldığına şahit olmuştu. Ama küçük bir hatanın insanlar üzerinde bu kadar etkili olacağını tahmin edemezdi.

Görevli kadın mahcup bir ifadeyle Milas'la Engin'e gidecekleri birimi tarif etti. Onların gitmek istedikleri öncelikli yer başta da karar verdikleri gibi "*Oryantalist Resim*" katıydı, yani müzenin ikinci katı... Daha sonrasında diğer koleksiyonları da görme imkânları olabilecekti.

Asansöre bindikleri anda Engin aklına takılan soruyu sordu:

"Abi *oryantalist resim* ne demek? Kulağa çok hoş geliyor."

Engin Ar'ın yine keyfi yerindeydi.

Milas düşünmeden yanıtladı soruyu:

"Doğu temalı resim sanatı anlamına geliyor. Oryantalizm 'doğu bilimi' demek zaten... Yani Doğu toplum ve kültürlerini inceleyen araştırma alanı... Bir tür akım. Haliyle oryantalist ressamlar da Doğu resim sanatında üretim yapan kişilerdir. Genellikle Batılı ressamlara bu isim verilir. Mesela Avrupalı bir ressam bizim Osmanlı ya da Selçuklu dönemleriyle ilgili tematik resimler yapıyorsa ona oryantalist ressam deniyor."

Engin şaşırmıştı.

"Avrupalı ressamlardan bizim kültüre ilgi duyan var mı gerçekten?"

Bu soruyu tüm samimiyetiyle sormuştu çocuk. Doğu kültürüne sahip ülkeler ve insanlar değerlerini o kadar arka plana atar olmuştu ki, zamanla aşağılık kompleksi oluşmaya başlıyordu bu toprakların insanlarında. Oysa çok zengin ve renkli bir birikimi vardı Doğu kültürlerinde.

"Elbette var Engincim," dedi şifre bilimci ilgiyle. "Sırf Doğu kültürünün renklerini yansıtabilmek için buralara gelen çok sayıda Avrupalı sanatçı oluyor. Bu sadece resim dalında da değil; edebiyat, mimari, heykel... Aklına gelebilecek birçok sanat dalı... Doğu kültürünün cümbüşlü renkleri her zaman için Batı dünyasının ilgisini çeker."

Süper Zekâ Engin, bir anda mensubu olduğu kültürle gurur duymuştu. Oryantalist ressamların yaptığı tabloları görmek için şimdi daha da sabırsızlanıyordu.

Bu arada içinde bulundukları asansörde, koleksiyonda bulunan bazı tabloların görsellerini görmek mümkündü. Müzenin tüm asansörleri rengârenk gözüküyordu.

Asansörde '2. Kat' yazısını gören Engin, hemen kendini dışarı attı. Çocuğun dışarı çıkmasıyla şaşkınlık yaşaması bir olmuştu. Müzenin yarısı yeşil diğer yarısı ise kırmızı renkteydi. Ama bu renkler, bilinen alelade kırmızı ve yeşil renklere çok benzemiyordu doğrusu. Tıpkı oryantalist tablolardaki canlı renk cümbüşünü yansıtmışlardı müzenin bu katına. Belli ki, koleksiyonun içeriğine uygun bir konsept düşünülmüştü.

Salonun girişinde "*Kesişen Dünyalar: Elçiler ve Ressamlar*" başlığı dikkat çekiyordu. İkinci kattaki sergiye verilebilecek en uygun isim de bu olmalıydı.

Engin, dayanamayıp kendini kırmızı salona attı. İlk defa bulunduğu ortamın bu derece kıpkırmızı olduğuna şahit oluyordu. Üzerinde rengârenk tabloların olduğu kan kırmızısı renginde muazzam bir salon!

Bu bölümde Osmanlı elçileriyle ilgili genellikle yabancı ressamlar tarafından yapılmış tablolar göze çarpıyordu. Ziyaretçiler, bu vesileyle eski İstanbul'u da tablolar aracılığıyla görmüş oluyorlardı.

"Eski İstanbul daha güzelmiş be abi," dedi Engin, tablolardan birine tutkuyla baktığı esnada. "Baksana şu renklere, doğallığa... Şu an bütün şehirler birbirine benziyor!"

Ne güzel söylemişti Engin. Keza Milas sözleriyle çocuğu destekledi:

"Çok haklısın Enginciğim... Her yere dikilen beton binalar, şehirlerin kimlik olgusunu resmen öldürüyor. İşin en acı tarafı ise kimsenin bu cinayetin farkında olmaması!"

Hemen sonra "İnsanlar için ne acı bir gerçek," diye düşünmeden edemedi dedektif. "İnsan yaşadığı yeri cennete ya da cehenneme çevirmekte özgür."

Meşhur '*Yusuf Agâh Efendi*' isimli tablo da bu kırmızı bölmeli alanda sergileniyordu. 1794 ile 1796 seneleri arasında yapılmış görkemli tablo, Milas'ı bir an için kaybolduğu düşünce deryasından çıkarmıştı.

Zamanın Osmanlı elçisi olan Yusuf Agâh Efendi, elinde tespihiyle Batılı bir arka plan önünde Osmanlı kıyafetleri içinde resmedilmişti. Tablonun her an canlanıp, ziyaretçilerin arasına karışacakmış gibi bir gerçekçiliği vardı. Başka bir ihtişamlı tabloda ise o dönemin Fransız Büyükelçisi Vergennes Kontu Charles Gravier ve eşi iki ayrı resimde yine Osmanlı kıyafetleriyle poz vermişlerdi. Burada Doğu ile Batı sanatının harmanlandığı kolaylıkla görülebiliyordu. Belki de bu yıllanmış tablolar, ziyaretçilerine sanatta Doğu – Batı ayrımı yapılmaması gerektiğini işaret ediyor olmalıydı, kim bilir? Bu iki kadim kültürün rakip değil, aksine birbirini tamamlayıcı simgelerle dolu olduğunu fısıldıyordu.

'Yusuf Agâh Efendi' tablosu gibi büyük boyutlarda olan birçok tabloya ev sahipliği yapıyordu müze. En heyecan verici noktası ise bu tabloların her birinin orijinal oluşuydu. Yani yüzyıllar önce tasarlanmış bu tablolarda, resmedildikleri yılların izlerini görebilmek mümkündü. Tıpkı gece gökyüzünde görülen yıldızların ışığı gibi... Aslında yıldızlar, yüzyıllar önceki kadim dünyanın görebildiği yıldızların ışığını yolluyordu. Farkında olmadan zamanda yolculuk yaptırıyordu seyircilerine. İşte bu tablolar da zaman makinesindan farksızdı.

Tablolarda özellikle yabancı elçilerin sıklıkla ziyaret ettiği Topkapı Sarayı göze çarpıyordu. Sarayın arz odası, avlusu ve daha birçok tarih kokan yeri, tabloların renkli dünyasından görülebiliyordu.

Şimdi ise ziyaret sırası yeşil bölmeli yere gelmişti. Yani 'Osman Hamdi Bey' eserlerinin sergilendiği salona...

Burası kırmızı salona göre daha sade ve mütevazı bir görünüme sahipti. Daha az eser göze çarpsa da, Türk resim sanatının üstadı Osman Hamdi Bey ile ilgili birçok bilgiye ulaşmak mümkündü.

İlk önce Osman Hamdi Bey'in kısa yaşam öyküsünün yazılı olduğu bölüme doğru ilerlediler. Biraz okuduktan sonra, "Vay be abi, baksana, Osman Hamdi Bey aynı zamanda ilk Türk arkeolog ve ilk Türk müzeciymiş!" dedi Engin heyecanla. "Ben sadece ressam olduğunu biliyordum."

Aslında birçok kişi Osman Hamdi Bey'in sadece ressam yönünü biliyordu. Milas ise zamanında sanat tarihine olan ilgisi gereği, Osman Hamdi Bey ile ilgili bilgi edinme imkânına sahip olmuştu.

"Evet, biliyorum," dedi dedektif Engin'e bakmadan dalgın bir ifadeyle, "kendisi Türk müzeciliğinin babası olarak isimlendirilir. Mesela İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni Osman Hamdi Bey kurmuştur. Birçok kişi bilmez bunu... Aynı şekilde ilk güzel sanatlar akademisini kuran da kendileridir."

Engin, şifre bilimciyi onayladı:

"Evet abi, burada da yazıyor. İsmi *Sanayi-i Nefise Mektebi*'ymiş..."

"Peki Sanayi-i Nefise Mektebi'nin şimdiki Mimar Sinan Üniversitesi olduğu da yazıyor mu orada?"

Çocuk hayret etmişti.

"Ciddi misin? O zaman Osman Hamdi Bey için, Mimar Sinan Üniversitesi'nin kurucusu da diyebilir miyiz?"

"Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin kurucusu diyebiliriz, evet... Aynı zamanda bizim Kadıköy'ün ilk belediye başkanı olduğu rivayet edilir! Onun öncesinde Galata ve Pera Bölgesinin de belediye başkanlığını yaptığı biliniyor. Hatta bir dönem tiyatro oyunları dahi kaleme almış!"

Osman Hamdi Bey ile ilgili birçok şey yazılıydı duvarda asılı duran metinde. Hayatı, devlet kademesinde aldığı görevleri, ailesi ve eserleri... Arkeolog olarak ülkeye kazandırdığı tarihi eserler çok sayıdaydı. Meşhur *İskender Lahdi* ile *Ağlayan Kadınlar Lahdi* bunların başında geliyordu. Bu tarihi yapıtların birçoğu, kurucusu olduğu İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmekteydi.

Engin Ar, bir şey daha keşfetmiş gibi Milas abisinin kolunu çekiştirmeye başlamıştı:

"Abi, Osman Hamdi Bey aynı zamanda Osmanlı Sadrazamı İbrahim Edhem Paşa'nın da oğluymuş!"

Milas bu bilgiye de sahipti.

"Evet, İbrahim Edhem Paşa II. Abdülhamid Han döneminde kısa süre sadrazamlık yapmış bir paşadır. Başka nazırlık görevlerinde de bulunmuş, önemli bir Osmanlı devlet adamı..."

Engin yine hayal kırıklığına uğramıştı.

"Abi sen de her şeyi biliyorsun ama ya! Böyle de hiçbir şeyin tadı olmuyor ki..."

Milas tebessüm etmekle yetindi.

Sonrasında ise Engin işi muzipliğe vurdu:

"Peki abi, öyleyse İbrahim Edhem Paşa da Türk müzeciliğinin dedesi oluyor! Öyle değil mi?"

Şifre Bilimci, çocuğun ne demek istediğini önce anlayamadı.

"Ne demek şimdi bu?"

"Hani az önce söylemiştin ya, Osman Hamdi Bey Türk müzeciliğinin babasıdır diye... Madem İbrahim Edhem Paşa, Osman Hamdi Bey'in babası oluyor, bu mantıkla Türk müzeciliğinin de dedesi olması gerekmez mi?"

Milas'ın yüzünde zerre bir gülümseme ifadesi belirmemişti. Sadece imalı bir şekilde bakmakla yetindi Engin'e.

"Hadi Engin, Osman Hamdi Bey'in ve Türk resim tarihinin en meşhur tablosuna bakalım. Zira az önce yapmaya çalıştığın espriyi ancak o zaman unutabilirim!"

Çocuk bir taraftan kendi kendine gülmeye devam ediyordu.

Birkaç adım attıklarında karşılarında devasa büyüklükte bir tablo belirdi. Bu tablo Türk resimleri arasındaki en popüler yapıttı.

Engin, görkemli tabloyu görür görmez tanıdı:

"*Kaplumbağa Terbiyecisi* bu... Okulda da göstermişlerdi. Orijinali ne kadar da büyükmüş! Hiç böyle hayal etmemiştim."

Gerçekten de 221,5 cm boyu ve 120 cm eniyle oldukça ihtişamlı bir yapıttı *Kaplumbağa Terbiyecisi.*

1906 senesinde yapılan bu tablo, kısa sürede ressamının dahi ününü geçmişti. Birçok insan Osman Hamdi Bey yerine *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunu tanıyor ve biliyordu.

Tabloda yerdeki yeşillikleri yemekte olan kaplumbağaları düşünceli bir tavırla izleyen, kırmızı renklerin hâkim olduğu kenarları işlemeli Doğulu giysiler içinde bir erkek figürü göze çarpmaktaydı. Dış görünüşünden derviş olabileceği anlaşılıyordu. Elinde ney tutan bu erkek figürün sırtında nakkare isminde bir vurmalı çalgı bulunuyordu. Başında yemeniler dolanmış keçe bir kalpak vardı. Ayaklarında ise deri pabuçlar göze çarpıyordu. Önünde durduğu pencerenin üstünde yer alan sivri kemerli alınlıkta ise "Şifa'al – kulûp lika'al Mahbub" yani "*Kalplerin şifası, Sevgiliyle (Hz. Muhammed (s.a.v)) buluşmaktır*" yazılıydı.

Tabloda görülen mekân ise Bursa Yeşil Cami'nin üst kat odasıydı. Duvarlardaki mavi renk tonunun hâkim olduğu ahenk cümbüşü ilk bakışta fark edilebiliyordu.

"Aslında bu tablodan iki tane var," dedi usulca yanlarına yaklaşan biri. "Diğerini bir sene sonra dünürünün ismine özel olarak resmetmiş. Yani Salih Münir Paşa'ya..."

Milas'la Engin yanlarına gelen kişiye merakla baktılar. Şaşılacak derecede beyaz tenli, kızıl saçlı gencecik bir kız duruyordu yanlarında. Üzerinde yaşıyla pek de uyumlu olmayacak türden siyah bir takım elbise vardı.

Dedektifin meraklı bakışları karşısında açıklama yapma gereği duydu kız:

"Ben bu katta görevliyim. Size yardımcı olmak için buradayım."

Görevli kız ilgiyle dedektife bakıyordu.

"Affedersiniz, siz *Hafıza Koleksiyoncusu*'sunuz değil mi? Ünlü astronom Milas Ulukan... Sizi gazetelerde ve televizyonda görmüştüm."

"Şifre Bilimci Milas Ulukan," diye düzeltti genç adam. Artık bu durumdan sıkılmaya başlıyordu.

Kız, takdir eden gözlerle dedektife baktı.

"Öyle mi, astronomi bölümünden sonra şifre bilimi okumak zor olsa gerek."

Engin sessiz bir şekilde gülmeye başlamıştı. Milas ise sinirleniyordu.

"Ben matematik mezunuyum hanımefendi, astronomi değil!"

"Ama gazetede sizin için 'gökbilimci' yazıyordu."

Milas yeterince yorulmuştu. "Neyse," dedi iç çekerek, "tablonun sağ alt köşesindeki yazı, Osman Hamdi Bey'in imzası mı?"

Konuyu değiştirmek en iyisiydi. Genç kız da hemen soruya dikkat kesilmiş, az önceki konuyu çoktan unutmuştu.

"Evet," dedi sonunda, "Osman Hamdi Bey'in imzası... Neredeyse tüm tablolarında bu imzasını görebilirsiniz."

"İyi ama," diyerek araya girdi Engin Ar, "neden 'Hamdi' yerine 'Hamdy' yazıyor?"

Gerçekten de tablonun sağ alt köşesinde 'O. *Hamdy Bey - 1906*' yazılıydı. Hatta O harfiyle H harfi neredeyse iç içe geçmiş gibiydi.

Kız hemen yanıtladı:

"Osman Hamdi Bey resim tahsilini Paris'te yapmıştı. Haliyle Fransız ekolüne aşina bir sanatçıdır. Özellikle beğendiği eserlerine bu şekilde imza attığı biliniyor."

Engin, naif bir ses tonuyla konuşan görevli kızı can kulağıyla dinliyordu. Kız sözünü bitirir bitirmez, "Paris ha!" diye haykırdı heyecanla. "Paris'te resim bölümünde okumayı ne çok isterdim!"

Kız, çocuğun verdiği samimi ve içten tepki karşısında tebessüm etti. Yüzünde neredeyse teni kadar beyaz bir maske olmasına rağmen, açık kahverengi gözlerinden gülümsediği anlaşılabiliyordu.

Şifre bilimci imrenerek, "O dönemlerde Paris'te eğitim görmek çok zor olsa gerek," dedi.

Genç kız ona hak vermişti.

"Kesinlikle öyle," dedi, aşağı doğru inen maskesini düzeltiği esnada. "Zaten Osman Hamdi Bey, hukuk eğitimi almak

için paşa babası tarafından gönderilmiş Paris'e... Ama içine sanat aşkı düşmüş birinin karşısında hiçbir engel duramaz."

Osman Hamdi Bey'in Türk sanatına katkıları düşünüldüğünde, görevli kızın da söylediği gibi karşısında hiçbir engelin duramadığı aşikârdı. Çeşitli engeller çıktıysa da, belli ki baş edememişti duayen ressamla...

"Dilerseniz sizi şuraya alalım," dedi kız biraz daha ileriyi göstererek. "Osman Hamdi Bey'i daha yakından tanımak isterseniz tabii..."

"Elbette!" diyerek öne atıldı Engin. Milas da genç asistanının tepkisine tebessüm ederek ilerlemeye başladı. Dedektif, ağır adımlarla salonun diğer ucuna doğru ilerlerken Osman Hamdi Bey'e ait olan daha küçük boyutlarda dört adet tablonun asılı olduğunu fark etti. Bu tablolar yan yana gelecek şekilde sergileniyordu. Özellikle usta ressama ait olan *İki Müzisyen Kız* tablosu göz kamaştırıcıydı.

Salonun ucundaki geldikleri yer ise sanal gerçeklik deneyimlerinin yapıldığı bambaşka bir dünyaydı. Burada üç boyutlu teknolojiyle Osman Hamdi Bey'in çalışma odasında gezebiliyor, *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunun içine girilebiliyordu.

Engin'in merakla görmeyi beklediği asıl yer işte burasıydı. Görevli kız, "*Osman Hamdi Bey'in Dünyasına Yolculuk – Sanal Gerçeklik Deneyimi*" yazısının bulunduğu duvarın hemen yanında Engin'e VR sanal gerçeklik gözlüğünü takması için yardımcı oluyordu. Sanal gözlük Engin'in neredeyse tüm

başını gizlemişti. Yüzündeki maskeyle birlikte neredeyse yüzü tamamen kaybolmuştu.

Kız çeşitli kontroller yapıldıktan sonra *Controller* olarak isimlendirilen VR sanal gerçeklik kollarını Engin'e teslim etti. Artık yönetim Engin'in ellerindeydi. Duvara montelenmiş bir LCD ekran sayesinde çocuğun görebildiği her şeyi Milas da görebilecekti.

Ekran açıldığında ilk olarak Engin'in heyecanlı çığlığı duyuldu. Sonrasında sessizliğe bürünecekti çocuk. Zira şu anda Osmanlı mimari esintilerinin hissedildiği bir odanın tam ortasındaydı.

Burası Osman Hamdi Bey'in çalışma odasıydı ve odada ona ait birçok şey göze çarpıyordu. Fıstık yeşili deri koltuklar, bir adet resim şövalesi, resim malzemeleri, ahşap paletler, etrafa saçılmış tüplü boyalar, duvarlarda asılı olan Osman Hamdi Bey'e ait tablolar, eski basım ciltli kitapların bulunduğu raflar ve çalışma masası... Çalışma masasında yine ressama ait olan fotoğraflar ve eskiz çalışmaları görülüyordu. Hatta Engin, elindeki VR kolları sayesinde bu fotoğrafları eline alabiliyor, detaylı olarak inceliyordu. Görevli kız, fotoğrafların nerelerde çekildiği hakkında kısaca bilgiler veriyordu çocuğa.

Osman Hamdi Bey'in arkeolojik çalışmalar esnasında çektirdiği fotoğraflar oldukça etkileyiciydi. Fotoğraflardan birinde, tonlarca ağırlığındaki *İskender Lahdi* bulunduğu kral mezarlığından çıkartılıyordu. Yine Osman Hamdi Bey'in Nemrut kazıları sırasında çekilmiş fotoğrafları da vardı.

Masada ayrıca ciltli kitaplar da bulunuyordu. Her haliyle dönemi harika bir şekilde yansıtmışlardı. Kişi kendisini bir anda 1800'lü yılların son çeyreğinde buluyordu.

Odanın duvarlarındaki Osman Hamdi Bey'e ait tabloları yakından incelemek de mümkündü. Aynı zamanda Pera Müzesi'nde de bulunan bu tablolar *Kaplumbağa Terbiyecisi*'ne göre daha küçük boyutlardaydı. Her biri tuval üzerine yağlı boya kullanılarak yapılmıştı.

Odada en fazla dikkat çeken nokta ise yine *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosuydu. İhtişamıyla göz kamaştıran tablo, pencerenin hemen önünde sergileniyordu.

Engin, ağır ama emin adımlarla tabloya yaklaştı. Görevli kızın da tavsiyesiyle elindeki kolu tabloya doğru uzattı. O anda içinde bulunduğu çalışma odası yok olmuş, yerini Bursa Yeşil Cami'nin üst katına bırakmıştı. Evet, Engin *Kaplumbağa Terbiyecisi*'nin dünyasında etkileşimli bir yolculuğa çıkmıştı ve artık tablonun bizzat içindeydi!

Tabloda gördüğü renklerin dünyasına karışmak ayrı bir heyecanlandırmıştı çocuğu. İnsan çoğu zaman bunu istemez miydi? Tablolarda gördüğü sevdiği resimlerin içinde kaybolmak...

Engin rengârenk odanın içinde önce ne yapacağını bilemedi. Sonrasında meşhur *Kaplumbağa Terbiyecisi*'ne doğru ilerlemeye başladı. *Kaplumbağa Terbiyecisi* resmen ete kemiğe bürünmüş, karşısında duruyordu! Yerdeki kaplumbağaların hareket halinde olduğunu fark etti çocuk. Başlarını bir sağa bir sola doğru hareket ettiriyorlardı.

İşte o anda bir şey fark etti Engin. Onun fark ettiğini duvardaki ekranda Milas da görmüştü.

*Kaplumbağa Terbiyecisi*'nin arkaya doğru attığı ve ney tutması gereken ellerinde bir silah göze çarpıyordu!

"Bu da ne böyle?" diyerek ayağa kalktı dedektif. Ayağa kalkmasıyla birlikte bir detayı daha fark etmiş olacaktı. Mavi çinilerin süslediği duvarın üzerinde, şaşılacak şekilde ünlü ressam Vincent Van Gogh'a ait olan otoportrelerden biri asılıydı.

Engin, biraz daha ilerlemişti ki, daha da korkunç bir sahne onları karşılayacaktı. *Kaplumbağa Terbiyecisi*'nin hemen önündeki pencere tarafında biri yatıyordu. Sırtının bir bölümü duvara yaslı halde olan kişinin cansız olduğu her halinden belliydi.

Öyle ki, göğsünün sol tarafındaki kurşun izi dahi çok net bir şekilde seçilebiliyordu!

# 7.

"Sanal ortamda cinayet mi?"

Başkomiser Atıf Bakırcı'nın hâlâ aklına yatmayan şeyler vardı. Elif, çiçeği burnunda başkomiserini onayladı:

"Evet başkomiserim, az önce Milas aradı. Pera Müzesi sanal gerçeklik deneyimi esnasında böyle bir olay gerçekleşmiş. O da emin olamadı açıkçası... Bizim oraya gelip gelmememiz konusunda..."

Saçı başı dağınık halde olan Tekinsiz Tekin birden araya girdi:

"İnternet oyunlarında da her gün yüzlerce hatta binlerce kişi öldürülüyor komiserim, o zaman onların katillerini de arayalım."

"Baş," dedi Atıf Bakırcı sakin bir şekilde.

Tekin tecrübeli polisin ne demek istediğini anlamamıştı.

"Efendim komiserim?"

"*Başkomiserim* demelisin," dedi Mehmet Ali gülümseyerek. Sonrasında sözüne devam etti:

"Tekin haklı Başkomiserim, sonuçta olay sanal bir ortamda gerçekleşmiş. Şu an için yapabileceğimiz bir şey yok sanırım."

Başkomiser Atıf düşünceliydi. Yeni ünvanının ilk günlerinde ihmalkâr bir tavır içinde bulunmak istemiyordu. Ama gerçekten de şu an için yapabilecekleri pek de bir şey yoktu.

"İstersen sen git bir bak Elif," dedi Atıf, düşünceli bir şekilde bıyıklarını düzeltirken. "Ya da Milas orada zaten... O da ilgilenebilir. Kim neden o görüntülerle oynamış, öğrensin bakalım. Belki de insanlara şaka yapmak isteyen yeniyetme bir çocuğun oyunudur bu, mutlaka öğrenelim."

"Emredersiniz Başkomiserim," dedi genç kız saygıyla ve hemen telefonunu aldı. Milas'ı arayıp bir ekibe ihtiyaç olup olmadığını soracaktı.

# 8.

Milas Ulukan ve genç asistanı Süper Zekâ Engin, Pera Müzesi'nde müze müdürünün odasındaydılar.

Deneyimledikleri sanal görüntüleri birkaç kez izlemişlerdi. Hatta Milas, sergi salonunda VR sanal gerçeklik gözlüğünü alıp bizzat kendisi de bakmıştı ekranda gördüğü sahneye.

Her şey çok gerçekçiydi. *Kaplumbağa Terbiyecisi*'nin ayaklarına kadar bulaşmış kan lekeleri dahi seçilebiliyordu!

Genç dedektif, müze müdürünün odasında normalde olması gereken deneyim görüntülerini defalarca izlemişti. Bursa Yeşil Cami'nin üst kat odasında ne bir ceset vardı ne de katil bir *Kaplumbağa Terbiyecisi*... Belli ki birileri programla oynamıştı. Ama kim, neden böyle çılgınca bir şey yapmak isterdi ki? Şifre bilimcinin zihnini meşgul eden asıl soru buydu.

Oldukça naif bir kişiliğe sahip olan müze müdürü de hiçbir bilgiye sahip değildi. Birilerinin şaka yaptığına inanıyor olmalıydı. Çirkin bir şaka...

Milas Ulukan şu an için yapılabilecek bir şey olmadığını iyi biliyordu. Az önce müzeye gelme teklifinde bulunan

Elif'in de gelmesini istememişti zaten. Zira polisin de burada yapabileceği hiçbir şey yoktu. Ama emniyet güçleri son bir haftada müzeye gelip giden ziyaretçilere kamera kayıtlarından bakacaktı. Şaka bile olsa bunun sebebi araştırılmalıydı.

Müze müdürünün odasından çıktıklarında Engin heyecanla Milas'ın kolunu sarsmaya başlamıştı.

"Abi, ne deneyimdi ama! Katil bir *Kaplumbağa Terbiyecisi*, çok heyecan verici!"

Deneyim esnasında gördükleri sahne dedektifi ürpertmişti. Eli silahlı *Kaplumbağa Terbiyecisi*, işini çoktan bitirmiş, acımasızca kurbanına bakıyordu. Üzerlerine kan sıçramış kaplumbağalar bile olanlardan ürpermiş gibiydi.

İnsanların ilgisini çeken en muazzam eserleri bile bir iki küçük hamleyle korkunç hale getirmek mümkündü. İnsan zekâsının başaramayacağı iş yoktu. Bir de keşke bu zekâyı faydalı yollarda kullanmayı öğrenebilseydi çok daha güzel olacaktı.

Şüphesiz ki bugünün en kazançlı kişisi Engin Ar olmuştu. Kendisine her şartta macera arayan çocuğun böyle bir deneyimle karşılaşması, hem kötü hem de bir taraftan heyecan verici bir hatıraydı onun için.

Milas ise her şeyin şaka olarak kalmasını diliyordu. Cinayetlerin sadece sanal ortamlarda işlenmesinin şimdilik kimseye zararı yoktu.

Şimdilik...

# 9.

## *Bir gün sonra... Gülhane Parkı*

*İçinde tarif edemeyeceği tuhaf bir sıkıntı vardı.*

*Yaklaşık iki hafta kadar önce on beş arkadaşının zehirlendiği gün de hissetmişti bu tuhaf duyguyu. Kendisinin kıl payı kurtulduğu o korkunç gecede...*

*Şimdi de burnu kötü kokular alıyordu. Uzun yıllardır kendisine dost olarak gördüğü insanlar, son yıllarda akıl almaz işler yapmaya başlamıştı. Artık insanlardan çok korkuyordu, hem de çok...*

*Neyse ki gece karanlığında çok insan olmazdı buralarda... Sadece sağ kalan arkadaşları ve kedi dostları...*

*Ağır, hantal bedenini patikaya doğru sürüklemeye başladı. Artık yaşlandığını, kilo aldığını hissediyordu. Yoksa... Yoksa o da mı zehirlenmişti? Zehir zamanla bedende bu şekilde mi etki gösteriyordu? Artık koşmaya dahi mecali yoktu.*

*Kötü koku yaklaşıyordu.*

*İnsanlar, diye düşünmeden edemedi. Ne istiyorlardı, ondan ve arkadaşlarından? Ne yapmışlardı bu akıllı canlılara? Neydi suçları?*

*Belki de bu kadar düşünmemeliydi. İnsanların zannettiği gibi, düşüncesiz, duygusuz bir varlık olarak sürdürmeliydi mücadeleyle geçen hayatını...*

*Kötü koku daha da yaklaşıyordu!*

*O da ne! Bir kedi... Kuyruğu kesilmiş, tedirgin bakışlı bir kedicik... Kendisini fark etmişti, önlemini alıyor olmalıydı.*

*Ona bir şey yapacak değildi, kimseyle kovalamaca oynayacak ne gücü ne de keyfi vardı. Zaten insanlıktan nasibini o kedicik de almıştı. Bir insan, başka bir canlının kuyruğunu kesmekten nasıl zevk alabilirdi?*

*Hemen sonra bu düşüncesinden de vazgeçti. Sonuçta insan akıllı düşünen bir varlıktı, onunla akıl yarıştıracak değildi ya!*

*Koku... Kötü koku artık çok yakınındaydı.*

*Birkaç adım daha atmıştı ki, yerdeki şeyi görmesiyle ürpermesi bir oldu. Yerde biri yatıyordu. Bu bir insan mıydı?*

*Adımlarını daha bir temkinli atmaya başladı.*

*Evet, bu bir insandı. Peki, neden hareket etmiyordu? Hareketsiz insan her zaman daha güvenilirdi. Bu düşünceyle biraz daha ilerledi. Artık kötü koku dayanılmaz bir hal almıştı.*

*Uyuyor olmalıydı. İnsan iki durumda hareketsiz olurdu. Uyurken ve...*

*Birkaç adım daha attı. Artık çok yaklaşmıştı. Yerde yatan insanın çevresinde veterinerlerde görmeye alıştığı şırıngalardan vardı.*

*Yine arkadaşları geldi aklına, hüzünlendi. Son çıkan salgının bile bedeli arkadaşlarına kesilmişti. Birçok arkadaşı, insanları tedavi edecek bir aşı üretileçek diye acımasızca ölüme gönderilmişti. Hem de buna benzer şırıngalar aracılığıyla...*

*Yerde yatan insana bir süre baktı. O kadar çaresiz ve savunmasız görünüyordu ki... Oysaki dünyanın en zeki varlıkları onlar değil miydi?*

*Biraz daha yaklaştığında gerçeği anlamıştı. Bu durgunluk uykudan kaynaklanmıyordu. Metreler ötesinden duyduğu bu kötü koku, sıradan bir uykunun ürünü olamazdı.*

*O anda selâ sesleri işitmeye başladı. Uzun zamandır camilerden gelen bu güzel ezgiye eşlik ediyordu. Canının derdine düşmüş olan insanlık, dualar vesilesiyle bir kurtuluş kapısı arıyordu.*

*Ulumak istedi o an... Her gece yaptığı gibi ezanlara, selâlara tüm kalbiyle eşlik etmek istedi.*

*Yerde yatan insandan korkmuyordu artık. Hareketsiz insan her zaman daha güvenilir olurdu. Her zaman...*

*İnsanlar uluduğunda, köpekler susar... Köpekler uluduğunda ise insanlar kulaklarını tıkar.* *

*İnsanlık, felaketler karşısında daha ne kadar kulağını tıkayacaktı?*

---

* Dino, Abidin. *Pera Palas*. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2017.

# 10.

Milas Ulukan, Kadıköy Moda'daki evinde günün yorgunluğunu çay içerek atmaya çalışıyordu. Ama nafileydi. Saat gece yarısına yaklaşıyordu ve onun tek ilacı ancak deliksiz bir uyku olabilirdi.

Bir taraftan da bilgisayarında Barış Manço'nun '*Dön desem döner misin?*' isimli çok bilinmeyen bir şarkısı çalıyordu.

Milas, kaldığı yer itibariyle Barış Manço'ya komşu sayılırdı. Şu anda usta sanatçının müze olan evine oldukça yakın bir noktada oturuyordu. Defalarca ziyaret ettiği müze ev de Moda sahile çok yakındı. Dedektif, çocukluğundan beri şarkılarını hayranlıkla dinlediği büyük şarkıcıyı her sabah uyanıp evden çıktığında görmeyi o kadar çok isterdi ki...

Derin bir iç çekti Milas. Sonrasında pencereden Moda sahilinin koyu lacivert denizine baktı. Küçük bir yerde oturmasına rağmen, pencereden baktığında denizi görebildiğine seviniyordu genç şifre bilimci. Özellikle bahar ve yaz aylarında deniz manzaralı bir evin verdiği hazzı birçok yer veremezdi.

*"Kirpiklerin ıslak, ağlıyor musun?*

*Hiç değişmemişsin..."*

O anda dinlemekte olduğu şarkının sözleri diline dolanmıştı genç adamın. Her insanın hayatında 'hiç değişmemişsin' diyebileceği en az bir kişi olmalıydı ona göre. Tabii en başta kendisinin değişmemesi şartıyla...

Yavaş yavaş göz kapaklarının ağırlaştığını hissediyordu. Tam dede yadigârı antika koltuğundan kalkıp yatmaya hazırlanacaktı ki, korktuğu başına geldi. Telefonu çalıyordu.

Bu saatlerde çalan telefon hiçbir zaman hayır getirmezdi ona.

Yine de tahmin ettiği gibi olmaması için dua etti ve çekinerek telefonun ekranına baktı. Telefona bakmasıyla hayal kırıklığına uğraması bir oldu. Arayan polis arkadaşı Mehmet Ali'ydi.

"Alo, Mehmet Ali, hayırdır?"

"Pek hayır değil Milas," dedi genç polis. "Acil Gülhane Parkı'na gelmen gerekiyor."

Belli ki telefonda çok detaya girmek istemiyordu Mehmet Ali. Ama bu konularda artık yeterince tecrübesi olan şifre bilimci hemen konuyu anlamıştı.

Telefonu kapatıp hızla giyinmeye başladı.

Yaklaşık bir saat sonra Gülhane Parkı'nın gece karanlığında ürküten giriş kapısının önüne kadar gelmişti.

Normalde sabah saatlerinde rengârenk, cıvıl cıvıl olan park, gece saatlerinde insanı tedirgin eden bir atmosfe-

re bürünüyordu. Buna rağmen peyzaj mimarlarının binbir emekle tasarladıkları doğa harikası çiçeklerin birbirinden etkileyici renkleri, karanlığa rağmen kendisini göstermekten çekinmiyordu.

Milas'ı kapıda Mehmet Ali karşıladı. Anlaşılan olay mahalli gözle görülür bir noktada değildi.

Çocukluğundan beri geldiği Gülhane Parkı'nın bir an için hudutlarını düşündü şifre bilimci. O kadar ıssız konumları vardı ki... O an içi ürperdi.

Olay mahalline doğru seri adımlarla ilerlerken Mehmet Ali ile çok konuşma fırsatı olmadı. Zaten biraz sonra hiç susmayacaklardı.

Çok yürümemişlerdi ki, kalabalığın toplandığı yeri gördü Milas. Şifreli Dosyalar ekibi tam kadro oradaydı. Olay inceleme ekibi de çoktan çalışmasına başlamıştı bile... Özel beyaz kıyafetleriyle gece karanlığında ürkütücü görünüyorlardı.

Cesedin bulunduğu nokta sarı siyah şeritlerle kapatılmıştı. Her ne kadar hafta sonu sokağa çıkma yasakları son bulmuş olsa da, salgından dili yanmış insanlar çok geç saatlere kadar dışarıda bulunmuyordu. O bakımdan 'zaten biz bizeyiz' diye düşünmeden edemedi genç adam.

Başkomiser Atıf Bakırcı ve Elif, dedektifi selamladıktan sonra tekrardan işlerine dönmüşlerdi. Tekinsiz Tekin ise selam dahi vermemişti Milas'a. Selamını imalı konuşmasıyla verecekti:

"Ünlü dedektifimiz çok şükür teşrif edebildiler!"

Atıf Bakırcı sert bir ifadeyle genç polise baksa da, Tekin'in kimseyi umursadığı yoktu. Dedektifin başarılarına karşı duyduğu kıskançlık hissi adeta gözlerini kör ediyordu. Milas'ın ise afyonu hâlâ patlamamıştı. Ortama adapte olmakta güçlük çekiyordu genç adam.

"Bir saat öncesine kadar evimde Barış Manço dinleyip, yatmaya hazırlanıyordum," dedi samimi bir ifadeyle. "Lütfen bana biraz daha zaman tanıyın."

Tekinsiz Tekin dışında herkes Milas'a hak vermişti. Zira kendileri de bir iki saat öncesine kadar benzer planlar içindeydiler.

Milas Ulukan kendini toplayıp derin bir nefes aldı. Sonrasında maktule doğru ağır adımlarla ilerledi. Yerde sırt üstü yatan kişinin yüzü tanınmaz haldeydi. Göğsünün sol üst tarafında kurşun izi görülüyordu.

Bir anda Pera Müzesi'ndeki sanal gerçeklik deneyimini hatırladı dedektif. Bursa Yeşil Cami'nin üst katındaki pencerenin önünde yatan sanal cesedi... O maktulün yüzü az çok belirgindi. Ancak burada yatan cesedin yüzü çok tahribata uğramış görünüyordu. Kurşun izlerinin yeri ise neredeyse aynı noktadaydı.

Ayrıca maktulün ayak ve başucu tarafına doğru atılmış şırıngalar göze çarpıyordu.

Maktulün göğsünün üstüne, ilginç bir şekilde, Hollandalı ressam Vincent Van Gogh'a ait bir otoportre bırakılmıştı.

Cinayetin arka plan dekoru ise sanal gerçeklik deneyiminde olduğu gibi yine Bursa Yeşil Cami'siydi. Gülhane Parkı'nda yıllardır Osman Hamdi Bey'e ait olan *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunun üç boyutlu maketi sergileniyordu. Türk resim sanatının belki de en önemli yapıtı olan bu eseri herkes görsün diye Belediye böyle bir çalışma yapmıştı. Bursa Yeşil Cami'nin üst kat odası ile boyutları birebir aynı olan maketin uç kısımlarında, Türkçe ve İngilizce olarak Osman Hamdi Bey ve en meşhur eseri hakkında bilgiler bulunuyordu.

Burada *Kaplumbağa Terbiyecisi* olarak cansız manken kullanılmıştı. Göz kamaştırıcı kırmızı elbisesinden, arkaya kavuşturduğu ellerinin arasındaki neye kadar her şey birebirdi.

Ceset ise sanal gerçeklik deneyiminde olduğu gibi pencerenin hemen yanına bırakılmıştı.

"Korkunç bir sahne," dedi Elif gergin bir ses tonuyla. Ekipteki herkes genç polisle aynı fikirdeydi.

İri parmakları pos bıyıklarında gezinen Atıf Bakırcı düşünceliydi.

"Bize bir mesaj vermek istiyorlar," dedi sonunda. "Tıpkı üç boyutlu bir bulmaca gibi..."

Milas Ulukan bulmaca çözmeyi çok severdi. Ancak bu sefer sert bir kayaya çarpmıştı. Şu an için parçaları birleştirmesine imkân yoktu.

Tekinsiz Tekin, maktule yaklaşmak için bir adım atmıştı- ki ayağının altından gece karanlığında rahatsız edici bir

ses gelmişti. Ayağını kaldırıp baktığında bunun jelatinli bir çikolata poşeti olduğunu anladı. Bu gerçeği idrak etmesiyle birlikte hayal kırıklığına uğrayacaktı. Sinirinden poşete var gücüyle bir tekme savurdu.

"Bu parkları neden temizlemezler ki sanki!"

Sonrasında karşısındaki olay mahallini görünce sessizliğe büründü genç adam. Ortalık zaten yeterince kirletilmişti. Hem de büyük bir insanlık suçuyla...

Elif kızgınlıkla Tekin'e bakıp, "Temizlemek mi," diye sordu hiddetli bir şekilde. "Bu çöpleri neden buraya atarlar ki demeliydin! Hırsızın hiç mi suçu yok?"

Genç polis haklıydı. İnsanın yaşadığı çevreyi temiz tutması vatandaşlık göreviydi.

Tartışmanın daha da büyümemesi için, "Şırıngalar," diyerek konuyu değiştirdi Mehmet Ali, "acaba ne ifade ediyor?"

Milas hemen akıl yürüttü:

"Gülhane Parkı eskiden neydi, bilen var mı?"

Yanıtı tecrübeli polis verdi:

"Hayvanat Bahçesiydi diye hatırlıyorum."

Şifre Bilimci, Atıf Bakırcı'nın cevabını onayladı.

"Evet başkomiserim, çok doğru hatırlıyorsunuz. Burası eskiden hayvanat bahçesiydi."

"Hangi yıllardı?" diye sordu Tekin şaşkınlıkla. "Ben hiç hatırlamıyorum."

Yanıtı yine Atıf Bakırcı verecekti:

"Doksanlı yıllarda buralarda birbirinden güzel hayvanlar vardı. Yani senin kısa pantolonla misket oynadığın yıllar... Nereden hatırlayacaksın?"

Ekipteki herkes tebessüm etmişti. Tekin'in ise yüz ifadesinden bozulduğu anlaşılıyordu.

Konuyu Elif topladı:

"Milas, yani sen cinayetin hayvan haklarıyla ilgisi olabileceğini mi söylüyorsun?"

Şifre Bilimci açık yüreklilikle itiraf etti:

"Bilemiyorum Elif, şayet sezgilerim beni yanıltmıyorsa bu işin ucu hayvan haklarına kadar gidebilir. Malum, son yıllarda insanlar pek rahat durmuyor. Bilimsel çalışmalar uğruna bile hayvanlara çok ciddi zararlar veriliyor. Her gün haberlerden dinliyoruz. Buradaki şırıngalar da son dönemdeki salgın için yapılan aşı çalışmalarına gönderme olabilir."

"Evet," dedi Elif kederli bir ifadeyle. "Aşı çalışmalarının hayvanlar üzerinde denendiğini duymuştum. Çok acı gerçekten..."

"Ne yani," diyerek söze girdi Tekin, bilmiş ve alaycı bir ifadeyle. "Şimdi bu gizemli katilimiz adalet mi dağıtıyor?"

Atıf Bakırcı "Adalet biziz," dedi sert bir ifadeyle. Gür sesi herkeste bomba etkisi yaratmıştı.

O anda incelemelerini yapmakta olan olay yeri inceleme ekibine dönüp, "Toplayacağınız tüm malumatları en kısa sürede masamda görmek istiyorum," dedi. "Şayet en küçük bir ipucu dahi gözden kaçarsa sizi sorumlu tutarım, bilesiniz!"

Olay yeri inceleme ekibindeki herkes ürkek bakışlarla Atıf Bakırcı'yı dinliyordu. O anda Şifreli Dosyalar ekibi dahi yeni başkomiserlerinden korkmaya başlamıştı.

"Şimdilik buradaki işimiz bitti," diyerek sözünü tamamladı tecrübeli polis, "gidiyoruz!"

# 11.

Kadıköy Milas Dedektiflik Bürosu'nda durgun bir gün yaşanıyordu.

Genellikle hengâmeli olan büroda kimsecikler yoktu. Sekreter Aslı, tek başına Milas Ulukan'ın kendisine yüklediği işleri tamamlamaya çalışıyordu.

O anda büro kapısı aralandı. Gelen Süper Zekâ Engin'di.

Durgunluğu görünce çocuk da hayretler içinde kalmıştı.

"Aslı abla, bu ne sessizliktir ya! Milas abi gelmedi mi hâlâ?"

"Henüz gelmedi Engincim," dedi Aslı işinden fedakârlık edip başını kaldırdığı esnada. "Belki de bugün gelme imkânı olmayacaktır."

Dün geceki cinayet haberini bu sabah televizyonda gören Engin, bir şekilde evden firar ederek soluğu dedektiflik bürosunda almıştı.

Ancak hayal kırıklığına uğramıştı çocuk.

"Dünkü cinayetten dolayı Milas abi burada yok değil mi?"

Genç sekreter, önce ne diyeceğini bilemedi. Kısa süreli kem küm etti, ardından tekrardan Engin söze girdi:

"Bu cinayetin işleneceğini günler öncesinden biliyordum ben!"

Aslı üzüntüyle onayladı Engin'i:

"Biliyorum Engin, Pera Müzesi'nde kötü bir deneyim yaşamışsınız sanırım."

"Kötü mü?" diyerek adeta inledi çocuk, "kötü olur mu Aslı abla, çok heyecan vericiydi!"

Sekreter, Engin'e tebessüm etmekle yetindi. Macera düşkünü olan bir çocuktan da böyle bir ifade beklenirdi.

"Düşünebiliyor musun Aslı abla," dedi heyecanlı bir şekilde konuşmaya devam ederek. "Sanal gerçeklik deneyiminde bir cinayet işleniyor! Haliyle suçlu yok tabii, kimseyi tutuklayamıyorsun. Birkaç gün sonra da sanal gerçeklik dünyasında gördüğün cinayetin birebir benzeri gerçekleşiyor."

Aslı bir süre olanları düşünmeye çalıştı. Ürpermişti. Kim, neden böyle bir şey yapmak isterdi ki?

O anda gerçekleşen olayın keyfini süren Engin'in aklı hâlâ birkaç gün önce müzede yaşadıkları deneyimdeydi. Hatta gelecekte dedektif olmak isteyen birinin bu tür tecrübelerle daha çok karşılaşması gerektiğini düşünüyordu.

Aslı, konuyu değiştirmek istemişti.

"Engincim, kitap yazdığını duydum. Sonunda başladın mı yazmayı planladığın polisiye kitabına?"

Çocuk birden havalanmıştı.

"Ah şu Milas abi, ağzında bakla ıslanmıyor. O mu söyledi?"

Sekreter itiraf etti:

"Evet, senin kitabınla ilgili hummalı bir çalışma içinde olduğunu söyledi. Açıkçası ben de çok merak ediyorum, bir an önce yazsa da okusak diye konuştuk."

Böyle durumlarda biraz abartmayı seviyordu Aslı. Zira başka şartlarda zihni taramalı tüfek gibi çalışan çocuğun dikkatini çekebilmesine imkân yoktu.

"Sen de ne yaptın Aslı abla," dedi Engin şaşkınlıkla. Belli ki abartının o da farkındaydı. "Kitaba daha yeni başladım sayılır..."

Bir süre durakladı çocuk.

"Hatta tam başladığım da söylenemez. Bilgi toplama aşamasındayım diyelim."

Salgın sonrası okullardaki derslerin bilgisayar üzerinden yapılması çok sıkmıştı Engin'i. Derslerden kalan vakitlerde büroya geliyordu.

"Bari beni yine saf dışı bırakmasalar," diye fısıldadı. Zihni başka noktalara kaymıştı yine.

"Efendim," diye sordu Aslı merakla, "bir şey mi dedin Engincim?"

"Milas abiyi söylüyorum. Ne zaman şifreli bir dosya olsa beni dışlıyor. En azından bu dosyada ben de ekipte olmalıyım. Hatta mutlaka olmam gerekir, o heyecan verici deneyime ilk ben şahit oldum!"

"Olur mu Engin," dedi Aslı sakin bir sesle. "Milas Bey, eminim seni de dâhil edecektir ekibe..."

"Umarım," dedi çocuk karamsar bir ifadeyle, "umarım..."

# 12.

"Elif, maktulün kimliği teşhis edildi mi?"

Dün geceden beri gözüne uyku girmemiş olan Elif, hemen elindeki dosyaları incelemeye başladı.

Tüm ekip parktan çıktıktan sonra oyalanmadan emniyet müdürlüğüne gelmişti. Olay inceleme ekibinin işi ise sabah saatlerine kadar devam etmiş olmalıydı. Gülhane Parkı cinayetinin hengâmesi gün içinde de tüm hızıyla sürüyordu.

"Evet başkomiserim," dedi Elif dinç görünmeye çalışarak. "Şahsın adı Hakkı Çimen... Kimliği üstünden çıkmış. Kırk beş yaşında, evli... Çocuğu yokmuş sanırım. Eşiyle irtibata geçtik. Uzun zamandır kendisinden haber alınamıyormuş."

Atıf Bakırcı ilgiyle dinledi genç polisi. Aklına yatmayan bir şey vardı:

"Böyle sıklıkla kaybolan biri miymiş yani? Baksana sanki eşi bile alışmış yokluğuna..."

"Aslında bir süre önce yurt dışına kaçmış," dedi Elif bir şeyi itiraf edecekmiş gibi. "Maktulümüzün sicili pek temiz sayılmaz!"

"Aha!" diyerek kükredi tecrübeli polis heyecanla. "Öyleyse şimdi gelelim maydanozun faydalarına... Neymiş suçu?"

Elif hemen yanıtladı:

"Merdiven altı ilaç üretimi yapıp satıyormuş başkomiserim. Hani bilirsiniz, bir dönem televizyonlarda meşhurdu. Bal reklamlarıyla beraber tuhaf ilaç reklamları da yapılırdı. O işlere bulaşmış rahmetli..."

"Peki, sağlık üzerine diploması falan var mıymış?" diye sordu Atıf Bakırcı. "Son yıllarda diplomalı dolandırıcılar sardı etrafı, biliyorsun."

"Yok hayır," dedi Elif kendinden emin bir ifadeyle, "lise mezunuymuş, eşinden öğrendik. Ama sanırım bu sahte ilaç işleri için birkaç doktor ya da eczacı ile çalışmış zamanında..."

"Onlara ulaşabildiniz mi?"

"Maalesef başkomiserim, hepsi birkaç yıl önce sırra kadem basmış. Yurt dışına kaçtıkları tahmin ediliyor."

Atıf Bakırcı düşünceliydi.

"Sanırım Milas'ın tahmini doğru çıkıyor. Bu insan müsveddesi, sahte ilaç yapımı aşamasında kim bilir kaç hayvana zarar verdi! Üstelik bununla da yetinmeyip insan sağlığını tehdit eden işlere girişmiş."

Elif de tecrübeli polis gibi düşünüyordu.

Atıf, "Peki yüzü niye tanınmayacak halde," diye sordu merakla. "Öldükten önce mi yoksa sonra mı o hale getirilmiş. Sana bir bilgi geldi mi?"

Elif mahcup bir ifadeyle, "Henüz değil başkomiserim," dedi. "Otopsisi yapıldıktan sonra gerekli malumatı size vereceğim. Ama maktulün kimliğindeki fotoğraf, Milas'ın sanal gerçeklik deneyimi esnasında gördüğü cesetle neredeyse birebirmiş."

"Tamamdır," dedi Başkomiser Atıf tok bir sesle. "Bu bilgileri acele bir şekilde Milas'a da iletelim. Şu ana kadar tahminlerinde haklı görünüyor. Bu doğrultuda çalışmalarına yön versin."

"Emredersiniz başkomiserim," dedi Elif saygıyla, "şimdi hemen haber veriyorum."

"Ayrıca maktulün yakınlarından haber alınırsa mutlaka irtibata geçilsin. Öldürülen şahıs hakkında daha çok bilgi toplamalıyız."

Elif, başkomiserin odasından çıkar çıkmaz telefonla Milas'ı aradı. Kaybedilecek bir dakika bile yoktu.

# 13.

Milas Ulukan, Elif'le konuşup son gelişmeler hakkında bilgi aldıktan sonra telefonu kapatıp tekrardan görüşmesine kaldığı yerden devam etti.

Pera Müzesi'ndeydi. Her şeyin başladığı yerde...

Pera Cafe'de müzenin sanal gerçeklik deneyimi yetkilisiyle konuşuyordu. Engin'le gittiği gün kendilerine yardımcı olan koleksiyon sorumlusu görevli kızla...

İsim yakalığında 'Esra' yazan görevli, geçen güne göre tedirgin görünüyordu. Olayların bu noktaya varacağını kimse tahmin edemezdi.

Bugün yüzünde, üzerindeki takım elbiseyle uyumlu olacak şekilde siyah bir maske vardı. Artık insanlar günlük giyeceği kıyafete göre maske rengini belirler olmuştu.

Milas'ın maske rengi ise üstünde ne kıyafet olursa olsun hep siyahtı.

Biraz sonra kafeye müze müdürü de gelmişti. Milas, sanal gerçeklik deneyimi projesi hakkında bilgi sahibi olabilecek herkesle görüşmek istiyordu.

"Kusura bakmayın Levent Bey," dedi dedektif, müze müdürü masalarına oturmak üzereyken. "Sizi geçende yeterince rahatsız etmiştim. Ama malum konulardan dolayı tekrardan bilginize başvurmam gerekti."

Neyse ki müze müdürü çok kibar, naif bir beyefendiydi.

Mahcup bir ifadeyle, "Estağfurullah," dedi. "Keşke geçen günkü konuşmamızda size bir faydam dokunabilseydi. Böylelikle bu korkunç cinayet de işlenmemiş olurdu belki. Gerçekten çok üzgünüm."

Adam oldukça bitkin görünüyordu. Ekibi ve kendisi, göz göre göre ihmalkârlıklarının bedelini ödüyorlardı.

Şifre Bilimci adamı teskin etmek istedi:

"O dönem için maalesef çok yapabileceğimiz bir şey yoktu. Çünkü burada gördüğümüz korkunç görüntüler münasebetsiz biri tarafından yapılmış bir şakadan ibaret de olabilirdi. Bunu önceden kestirmek gerçekten güçtü."

O anda az önce verdikleri siparişleri gelmişti. Milas her olağanüstü zamanlarında olduğu gibi yine dumanı üstünde bir sade kahve siparişi vermişti. Böyle zamanlarda başka bir şey içemiyordu genç dedektif. Yeterince yorgun olan beynine ancak sade kahve derman oluyordu.

Şu an içinde bulundukları kafe ise çok hoş bir yerdi. Beyaz tonların hâkim olduğu mekân, insanı istem dışı rahatlatıyordu. Salondaki koyu siyah sütunlar ayrı bir göz kamaştırıcı unsurdu.

Kahvesinden bir yudum aldıktan sonra konuya girdi şifre bilimci.

"Cuma günü yani benim de olduğum gün, müzeye davetsiz bir misafir girmiş olabilir mi?"

"Bu mümkün değil," dedi müze müdürü net bir ifadeyle. "Müze girişinde güvenlik görevlileri var. Sorgusuz sualsiz kimseyi müzeye alamayız."

Milas düşünmeden aklındakini söyledi:

"Muhtemelen gün içinde biri veya birileri kaşla göz arasında VR programını değiştirmiş olmalı. Çünkü bir gün öncesi programda bir problem yoktu sanıyorum?"

Milas bu sefer karşı çaprazında oturan Esra'ya bakıyordu. Genç görevli de en az müze müdürü kadar net konuştu:

"Evet, o görüntüleri sizinle beraber ilk olarak Cuma günü gördüm. Bir gün önce her şey gayet normaldi."

Milas düşünceli bir halde kahvesinden bir yudum daha aldı.

O anda "Ne yani," diyerek söze girdi müze müdürü. "Her şey sizin geleceğiniz güne göre mi planlandı?"

"Sanırım öyle," dedi şifre bilimci, "birkaç hafta öncesinden rezervasyon yaptırdığımız için geleceğim tarih önceden belliydi. Elbette bunu o veya *onlar* da biliyordu. Yani bu işi planlayan kişiler... Bana mesaj vermek istediler. Ama az önce de söylediğim sebeplerden ötürü bu konuyu yeterince ciddiye alamadık."

Milas kahvesinden bir yudum daha alırken gözleri Esra'nın üzerindeydi.

"Peki siz Esra Hanım, o gün müzede bir farklılık var mıydı? Sizi şüphelendirecek birileri... Burada tanıdığınız, birlikte çalıştığınız kişiler de bu gruba dâhil."

"Hayır," dedi Esra hiç düşünmeden. "Siz o günkü ilk misafirlerimizdiniz. Dolayısıyla sizden önce bu kat boştu zaten. Ben gelir gelmez ikinci kata çıktım ve sizi gördüm. Açıkçası o vakte kadar çok kişiyle görüşme imkânım da olmadı."

"Anlıyorum," dedi dedektif ve ceketinin cebinden meşhur not defterini çıkardı. Ardından konuştuklarını kısa cümleler halinde not aldı.

Bu esnada müze müdürü Levent Bey, defterin üstünde yazan kısa yazıyı sesli bir şekilde okudu:

"'*Dozunda korku temel ihtiyaçtır*'... Ne kadar doğru bir söz... Korku çoğu zaman insanı dinç tutuyor. Hayatın şakaya alınmayacağını, sürekli tedbirlerle yaşamak gerektiğini fısıldıyor biz insanların kulağına. Özellikle bu gerçeği salgın döneminde daha iyi anladık sanırım."

Haklıydı müze müdürü... İnsan, korku olmadan hayatının önemini dahi çoğu zaman anlayamıyordu. Bir öğrencinin derslerine çalışmasının asıl sebebi sınav kaygısıydı örneğin. Bu hayatta korku dışında kolay kolay hiçbir şey, insanı gereksiz inadı ve alışkanlıklarından vazgeçiremezdi. Dozunda korku her insanda olmalıydı.

"Kim bilir bizi daha ne felaketler bekliyor." dedi müze müdürü karamsar bir yüz ifadesiyle. Bir anda melankolik bir havaya bürünmüştü.

Kısa süreli sessizliğin ardından, "Belki siz bize söylersiniz," dedi Milas'a bakarak. Nedense yüzünde ince bir tebessüm belirmişti. "2021'den umut var mı?"

Milas adamın neyi ima ettiğini anlamadı. Bildiği kadarıyla hayatı boyunca müneccimlik işlerine bulaşmamıştı hiç.

Adam, dedektiften yanıt alamayınca sözünü biraz daha detaylandırdı.

"Yıldızlar diyorum Milas Bey, yıldızlar bize ne söylüyor?"

O anda adamın neyi ima ettiğini anlamıştı Milas. Müze müdürünün yanında oturan Esra da maskesinin altından gülümsüyordu.

Şifre Bilimci tam söze girecekken, Esra konuşmaya başladı:

"Levent Bey, meğerse Milas Bey gök bilimci değilmiş."

Müze müdürü bir kez daha mahcup olmuştu.

"Öyle mi," dedi durumu toparlamak için zaman kazanmaya çalışırken. "Ben mi yanlış hatırlıyorum, gazetede 'gök bilimci' yazmıyor muydu? Haberlerde de duymuştum."

"Yanlış bilgi verilmiş olmalı," dedi dedektif önemsemez bir ifadeyle, "ya da haberciler yanlış anladılar. Gerçeği 'şifre bilimci' olacaktı."

Müze müdürü bir şey hatırlamış gibi aniden oturduğu yerde sarsıldı.

"Ah tabii ya! Sizin bir ekibiniz de vardı, değil mi? Neydi adı... Şifreli Dosyalar ekibi... Gök bilimi de nereden çıktıysa artık! Lütfen kusurumu mazur görün..."

Milas Ulukan, önemsemiyormuş gibi görünmeye devam ediyordu. Oysa bu duruma o kadar içerliyordu ki... Ah, bu yanlış bilgiyi yayan haberciyi bir eline geçirse...

"Hiç önemli değil Levent Bey, inanın artık umursamıyorum bile... Aslında mezun olduğum İstanbul Üniversitesi'nde gök bilimi yani astronomi bölümü de vardı. Hep ilgi duymuşumdur da... Ama benim kaderimde matematik okumak varmış. Sonrasında da yüksek lisansımı Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Kriptoloji yani şifre bilimi üzerine yaptım."

"Harika bir kariyer," dedi adam imrenerek. "Başarılı insanları oldum olası takdir etmişimdir."

Dedektif, müze müdürüne tebessüm etti. Sonrasında tekrardan konuya dönüş yapmak istedi.

"Müzenizde bulunan bu VR sanal gerçeklik aksesuarlarını nereden getirtiyorsunuz?"

Adam beklenmedik soru karşısında önce bir afallamıştı. Kendisini toplaması uzun sürmedi neyse ki...

"Birlikte çalıştığımız bir bilgisayar – elektronik şirketi var. Sadece VR teknolojisi için değil, bilgisayarlarımızla ilgili yaşadığımız tüm problemlerde onlardan yardım isteriz."

"Yani VR gözlüğü ve kollarını onlardan temin ettiniz."

Müze müdürü, Milas'ın gelmek istediği noktayı merak etmeye başlamıştı.

"Evet," diyerek az önceki söylediklerini tescilledi adam.

"Bu çalıştığınız bilgisayar şirketinin sahibi ya da müdürüyle tanışma imkânım olabilir mi acaba?" diye sordu Milas.

Adamın şaşkınlığı sürüyordu.

"Elbette, dilerseniz adresini vereyim. Ya da buraya da davet edebiliriz Rıza Bey'i..."

"Beyefendiyi buraya kadar rahatsız etmeyelim," dedi şifre bilimci. "Ben de gidebilirim ofisine... Benim geleceğimden haberinin olması yeterli."

"Tabii, hemen kendisini bilgilendiririm. Ofisi Gayrettepe'de... Detaylı adresini de vereyim size. Sizin kadar olmasın, çok kibar, iyi bir beydir."

Şifre Bilimci, adamın verdiği adresi itinayla not defterine geçirdi. En kısa sürede tanışmalıydı bu adamla. Hatta Şifreli Dosyalar ekibinden biriyle de gidilebilirdi adamın ofisine.

"Son bir soru daha," dedi Milas tebessüm ederek. "Pera Müzesi'nde Vincent Van Gogh'a ait bir tablo sergileniyor mu?"

Müze müdürüyle koleksiyon sorumlusu genç kız, gayri ihtiyari birbirlerine baktılar. Belli ki çok saçma bir soru sormuştu şifre bilimci.

Kısa süreli bir sessizliğin ardından, "Keşke," diyebildi müze müdürü tebessümle karşılık vermeye çalışarak, "ama maalesef sergilenmiyor. Çünkü elimizde hiçbir eseri yok."

Milas Ulukan teşekkür edip, müsaade istedi. Burada yeterince zaman kaybetmişti.

Tam müzeden çıkarken, binanın girişinde bulunan *Artshop* dikkatini çekmişti. Geçende Engin'in heyecanından dolayı burayı çok gezip görme imkânı bulamamıştı.

Zamanı kısıtlı olmasına rağmen tekrardan girdi bu küçük ama insanı heyecanlandıran yere.

Burada Osman Hamdi Bey ile ilgili birçok aksesuar mevcuttu. En fazla da *Kaplumbağa Terbiyecisi* aksesuarları göze çarpıyordu. Tartışmasız Osman Hamdi Bey'in en önemli eseriydi *Kaplumbağa Terbiyecisi*... Bu kadar ilgiyi fazlasıyla hak ediyordu.

Mağazada Osman Hamdi Bey'in hayatını ve eserlerini anlatan kitaplar da vardı. Milas tereddüt etmeden aldı bu kitapları. Osman Hamdi Bey ve en pahalı eseri hakkında biraz daha bilgi edinmesi gerekiyordu.

*Kaplumbağa Terbiyecisi* resim defterleri, kalemlikler, magnetler, çantalar ve daha birçok aksesuar, göz alıcı Doğu kültürü renkleriyle müze misafirlerini adeta büyülüyordu.

Elbette Osman Hamdi Bey'in başka büyüleyici eserleri de vardı. Ünlü dedektif tam Artshop'tan çıkacakken usta ressamın *Silah Taciri* ve *Ab-ı Hayat Çeşmesi* isimli tablolarının röprodüksiyonlarıyla karşılaştı.

İlginç bir şekilde iki tablo da şifre bilimciyi derinden etkilemişti. Osman Hamdi Bey'in çok bilinmeyen tablolarının, Milas'ta böyle bir etki uyandırması şaşılacak işti doğrusu.

Genç adamın bir anda içi ürperdi. Nedenini bilmiyordu ama içinde kötü bir his vardı.

# 14.

## *Paris – Louvre Müzesi*

Dünyanın en büyük sanat müzesinin merdivenlerini ağır adımlarla tırmanırken, her geçen yıl artan kilolarının başına bela olmaya başladığını daha iyi anlıyordu.

Artık otuz yaşını geçmişti, beslenmesine biraz daha dikkat etmeliydi.

Bir an merdivenleri çıkarken tüm duvar yüzeyini kaplayan camdan pencereye baktı. Fransa ve Paris'in tabiri caizse 'en güzel ve görkemli yarası' Louvre Piramidi, her zamanki yerinde kendisini selamlıyordu. Yıllardır burada çalışmasına rağmen, müze avlusundaki harika görünüme sahip piramide bakmaktan sıkılmamıştı. Ömrü boyunca sıkılacağını da zannetmiyordu. Yaklaşık yirmi bir metre yüksekliğindeki cam ve metalden oluşan yapıt, 1989 yılından beri müzenin ana girişinde bulunuyordu.

Dünyanın en çok ziyaret edilen müzesinin, aslında bir saraydan devşirme olduğunu ne zaman duysa hâlâ inanası gelmiyordu. Zira burada devlet işlerinin yürütüldüğü kasvetli bir ortam hiç olmamıştı. Buram buram sanat, kültür kokan bir yerdi... Harika mimarisiyle farklı bir yer olamazdı zaten.

Aynı zamanda yüzyıllardır dünya resim sanatının merkezi olan Fransa'nın başkenti Paris'e de böyle ihtişamlı bir müze yakışırdı.

Şehrin içinden geçen Sen Nehri'nin kıyısında yer alan müzenin oldukça geniş bir koleksiyon yelpazesi vardı. Resimden arkeolojiye, İslami sanat eserlerinden Mısır eserlerine, heykellerden Yakın Doğu eserlerine kadar sanatın birçok koleksiyon türünü yapısında bulunduruyordu.

Müze binası 12. yüzyıl sonları ile 13. yüzyıl başları arasında dönemin kralı II. Philippe tarafından kale olarak yaptırılmıştı. 1793'te müze haline gelmiş, 1871'de büyük bir yangın geçirmiş, 1932'de ise son şeklini almıştı. Belki de yaşlı olmasıydı onu çekici kılan... Tarih kokan yerler insanda tuhaf duygular, yok olması imkânsız izler bırakıyordu.

Sonunda müzenin bilişim teknolojileri birimine ulaşmıştı. Birime girer girmez kendisini odasına attı. Derin bir nefes aldıktan sonra bilgisayarını açtı ve beklemeye koyuldu. Hâlâ nefes nefeseydi. Uzun dalgalı saçları çok yağlanmıştı, terlemekten nefret ediyordu.

Son aylarda salgından en çok etkilenen ülkelerin başında geliyordu Fransa. O sebeple birçok ülkede olduğu gibi kapalı alanlarda maske takma zorunluluğu vardı. Ama yüzünü kaplayan ve hafif kirli sakallı, yuvarlak şişkin suratını sıkan beyaz maske de nefes almasını güçlendiriyordu. Odada tek olduğundan kendini ödüllendirdi ve maskesini aşağı indirdi. Şimdi daha iyi hissediyordu.

Kısa bir sürenin ardından bilgisayarın ekranında bir kadın belirdi. Onun da yüzünde siyah bir maske vardı. Karşısındaki adama gülümsediği kısılan yeşil gözlerinden anlaşılabiliyordu.

"Nasılsın *Arzuhalci*?" diye sordu kadın, kesik gelen cızırtılı sesiyle.

"Nefes nefeseyim," dedi adam gülümsemeye çalışarak, "ama yavaş yavaş toparlıyorum."

"Biraz kilo versen, çok daha iyi hissedeceksin, " dedi kadın. *Arzuhalci*, şu anda bu düşüncenin büyük bir hayalden öte gidemeyeceğini iyi biliyordu. Bilişim ve yazılım sektörleri, insanlara kilo aldırmak için vardı.

"Son işimizden memnun kaldınız mı?" diyerek sadede geldi genç adam. "*Kökenoğlu* yaptığımız çalışmayı beğendi mi?"

"Harika bir iş çıkardın, sana teşekkürlerimi iletmemi istedi."

Adam bir an durgunlaşmıştı. Ani duygu değişimi gergin yüz hatlarından okunabiliyordu.

"Peki *terbiyecimiz*," diye sordu saygıyla, "memnun kalmışlardır umarım?"

Arkadaşının tedirginliğini anlayan kadın yatıştırıcı bir ses tonuyla, "Merak etme," dedi. "*Terbiyecimiz* de sana teşekkür ediyor."

O anda bedeninde ve ruhunda tarifi olmayan bir rahatlık hissetti *Arzuhalci*.

"Daha işimiz bitmedi ama," dedi kadın gizemli bir ifadeyle. "Yeni başlıyoruz!"

Adam gülümsemişti. Buradaki ekibi ve onun için çocuk oyuncağı işlerdi bunlar.

"Yeni arzuhallerinizi heyecan ve merakla bekliyorum *Mimozalı Kadın*, plana harfiyen sadık kalacağıma emin olabilirsin!"

"Biliyorum," dedi kadın, güven veren bir ifadeyle. "Hepimiz işini ne kadar ciddiyetle yaptığını çok iyi biliyoruz. Sana bazı fotoğraf ve videolar gönderdim. Mailinden bakabilirsin. Yeni bir iş... Seni bekliyor!"

# 15.

Milas Ulukan, Gayrettepe'deki şirkete gitmeden önce Kadıköy'deki Dedektiflik Bürosuna uğramış, birkaç işini hallettikten sonra oradan geçme kararı almıştı.

Büroda kendisini bekleyen Engin ise dedektifin peşine takılmıştı. Artık okulda dersleri de olmadığı için çok daha özgürdü Engin. Milas nereye gitse onunla gelebilirdi. Tabii şifre bilimci izin verdiği ölçüde...

Çocuğun Gayrettepe'deki şirkete gelmesinde bir sakınca görmemişti. Sonuçta sadece gidip konuşacaklardı, hepsi bu...

Şifreli Dosyalar ekibinden Başkomiser Atıf Bakırcı ve Elif de Milas'a eşlik ediyorlardı. Şayet gidecekleri bilgisayar ve elektronik şirketinden dişe dokunur faydalı bilgiler yakalarlarsa, bir sonraki hamlede işleri kolaylaşabilirdi.

Atıf Bakırcı ve Elif'le direkt Gayrettepe metro çıkışında buluşacaklardı. Gayrettepe, kule şeklindeki holdinglerin ve alışveriş merkezlerinin kapladığı bir semtti. Binlerce insanın iş kapısı artık bu bölgedeydi.

Milas'a verilen adres de metroya yürüme mesafesinde görünüyordu.

Planladıkları gibi yaptılar ve metro istasyonunun önünde buluşup şirketin olduğu yere geçtiler.

Elif, Engin'i gördüğüne çok sevinmişti. Atıf Bakırcı ise her zamanki gibi oldukça ciddiydi. Özellikle yeni unvanına kavuştuktan sonra daha bir ciddi olmuştu sanki.

"Bundan sonra böyle," diyordu şirketin asansörüne bindikleri esnada. "Herkes benden korkacak! Şimdi görün, nasıl konuşacağım adamla..."

Milas, işini her zaman sükûnetle yapma taraftarıydı. Ama bazı insanları ancak güçlü bir insan profili çözebiliyordu. O bakımdan "Başkomiserim işini bilir," diye düşündü dedektif.

Ofisin kapısına geldiklerinde ekibi sekreter karşıladı. Daha önceden haber verildiği için her şey planlıydı. Ancak bu kadar kalabalık geleceklerini de kimse tahmin etmiyordu.

Atıf Bakırcı ise verdiği sözü tutuyor, sekretere bile sert bir tavır takınıyordu. Tam bir başkomiser gibi...

Çok geçmeden sekreter misafirleri içeri aldı. Kapıyı araladıklarında, oldukça büyük sayılabilecek bir odanın en ucundaki masada esmer, zayıfça bir adam oturuyordu. Yüzünde maske olduğu için sadece koyu siyah kaşları ve hafif şehla gözleri dikkat çekiyordu.

Başkomiser Atıf dışındaki herkeste maske vardı. Solunum problemi yaşayan tecrübeli polis, arada sırada kendini tehlikeye atabiliyordu.

Odaya girdikleri anda "Atıf!" diye bir ses işittiler. Ses çok da kalın olmayan, odanın ucunda gördükleri zayıf uzunca boylu adama uyumlu olabilecek bir tondaydı.

Başta Atıf Bakırcı olmak üzere, ekipteki herkes kısa süreli bir şaşkınlık haline bürünmüştü. Bu samimiyet de neydi böyle? Başkomiserin karizması resmen zedeleniyordu.

Tecrübeli polis tam tavrını belli edecekti ki, karşısındaki adamın maskesini indirmesiyle "Rıza!" diye bağırması bir oldu. "Rıza sen misin?"

Adam heyecanla koltuğundan kalkıp ekibe doğru yaklaştı. Maskesini indirdikten sonra, koyu siyah bıyığı ve net bir şekilde görünen elmacık kemikleri ortaya çıkmıştı. Yanlarına geldiğinde fiziğine göre oldukça uzun boylu olduğu anlaşılıyordu.

Malum sebepten dolayı sarılamasalar da, dirsek temasıyla birbirlerini selamladılar.

"Tabii ki benim, lise arkadaşın Rıza," dedi adam heyecanla. "Çok değişmişsin be Atıf... Bizim koca kafalı Atıf gitmiş, yerine bambaşka biri gelmiş!"

O anda ekiptekiler gülmemek için kendilerini zor tutuyordu.

"Sense hiç değişmemişsin," dedi Atıf samimiyetle, "aynı sırık Rıza'sın! Maşallah hiç kilo da almamışsın."

Az önce ekiptekilere disiplin dersleri veren otoriter adam gitmiş, yerini çocuk ruhlu birine bırakmıştı. Sanki iki adam lise yıllarına geri dönmüştü.

Atıf, arada fırsat bulup ekipteki arkadaşlarını lise arkadaşıyla tanıştırma imkânı bulmuştu. Tanışma merasiminden sonra adam misafirlerini buyur etti.

"Bilgisayar Mühendisliği okuduğunu duymuştum, maşallah işleri epey ilerletmişsin."

Atıf Bakırcı, arkadaşıyla liseden sonra çok görüşemez olmuştu. Ama iki arkadaş, bir şekilde yakın çevrelerden birbirleri hakkında bilgiler edinmişlerdi.

Arkadaşının zor bir hayatı olduğunu ta lise yıllarından biliyordu Atıf. Çocuk Esirgeme Kurumu'ndan çıkıp zorlu bir çocukluk süreci geçirdikten sonra bu noktalara gelmek çok büyük bir başarı örneğiydi.

"Sen de öyle," dedi Rıza arkadaşını takdir eden bakışlarla süzerek. "Polis akademisinde okuduğunu biliyordum. Şimdi ise koskoca komiser olmuşsun!"

"Başkomiser," diyerek arkadaşının cümlesini düzeltti tecrübeli polis. "Henüz çok yeniyim ama çok şükür sonunda terfi alabildim."

Bilgisayar Mühendisi, arkadaşını canı gönülden tebrik etti. Biraz daha lise yıllarının hatıraları konuşulduktan sonra, Atıf Bakırcı ekibinin bu muhabbetten sıkılmaya başladığını hissetmiş olacak ki, sadede geldi.

Durumu arkadaşına kestirmeden anlattı tecrübeli polis.

"Gerçekten çok üzüldüm," dedi Rıza iç çekerek, "dünyada ne kadar cani insan var! Özellikle iş birliği yaptığımız müzelerden birinde böyle nahoş bir olayın yaşanması ayrıca üzdü

beni... Ama kardeşim, bizim gönderdiğimiz VR sanal gerçeklik paketinde yahut programında bir problem olacağını sanmıyorum. Hatta bilgisayarda kayıtlı demo görüntülerimiz var. Size de gönderebilirim. Muhtemelen bizden çıktıktan sonra program ya da VR gözlüğüyle oynanmış olmalı, inan bilemiyorum."

"Diğer müzelerle de bu minvalde çalışmalarınız oluyor mu?" diye sordu Milas.

"Elbette," dedi adam gönül rahatlığıyla. "Biz büyük bir firmayız. Sadece müzeler de değil, birçok kurumla ortak çalışmalarımız var. Onlar bize güvenir, biz de onlara... Ayrıca artık VR sanal gerçeklik deneyimi paketleri, teknoloji marketlerinde bireysel formatta da satılıyor. Yani isteyen oyun tutkunları evine bile kurdurabiliyor bu sistemi."

"Peki Osman Hamdi Bey'le ilgili ne biliyorsunuz?" diye sordu Milas, beyhude yere kürek salladığını bildiği halde. "Özellikle Osman Hamdi Bey'le ilgili bir sanal gerçeklik deneyiminde böyle bir şeyin başımıza gelmesi tesadüf olmasa gerek... Keza ceset de Gülhane Parkı'nda *Kaplumbağa Terbiyecisi* maketinin olduğu yere bırakılmış."

Mühendisin bir anda yüzü düşmüştü.

"Bu çok korkunç!" diyebildi samimiyetle. "Bunu kim neden yapar, bilemiyorum. Ama sanırım Osman Hamdi Bey konusunda size yardımcı olabilecek birini tanıyorum."

Şifreli Dosyalar ekibi bir an heyecanlanmıştı. Engin ise canı sıkılmış vaziyette konuşulanları dinlemeye devam ediyordu.

Başkomiser Atıf hemen söze girdi:

"Hay yaşa kardeşim! Kim yardımcı olabilir bize?"

"Mithat Hoca," dedi mühendis bir an bile düşünmeden. "Ben İstanbul Üniversitesi mezunuyum. Tabii mühendislik fakültesinde eğitim gördüm. Ama bilirsiniz, üniversitelerde kültürel kulüpler olur. Benim de çocukluğumdan beri güzel sanatlara ilgim vardır. Amatörce de olsa aralarda karakalem çalışmaları yapardım. Resim kulübünde tanımıştım Mithat Hoca'yı... O zamanlar doçentti. Aynı zamanda da kulübün danışmanıydı. Günümüzde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesinde profesör, yaşı biraz ileridir ama hâlâ işine âşık bir sanat adamıdır kendisi... Branşlarımız ayrı olmasına rağmen çok emeği vardır üzerimde... Dünyalar tatlısı, harika bir insandır. Sanırım size bu konuda yardımcı olabilir."

"Osman Hamdi Bey'le ilgili detaylı bilgileri kendisinden alabilir miyiz yani," diye sordu Elif heyecanla. "Malum, bir kişinin herhangi bir alanda uzmanlaşması o konudaki her şeyi bileceği anlamına gelmez."

Mühendis genç polise tebessüm etti.

"Mithat Hoca'nın sizi boş göndermeyeceğini tahmin ediyorum. Yanlış hatırlamıyorsam, tüm akademik hayatını oryantalist ressamların hayatlarını okuyarak geçiriyordu.

Osman Hamdi Bey hakkında size faydalı bilgiler vereceğine neredeyse eminim."

Ekiptekilerin içi biraz olsun rahatlamıştı. Cinayet öyle bir seyirde ilerliyordu ki, bir akademisyenin danışmanlığı ve varlığı onlara çok katkı sağlayacaktı.

"Hocayı nerede bulabiliriz?" diye sordu Milas. "Emekli olmadı değil mi?"

"Yaşı itibariyle oldu diye biliyorum," dedi adam net bir ifadeyle. "Ama Mithat Hoca hâlâ işinin başında... Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde odası... Hatta bir dönem Resim branşının bölüm başkanlığını yapıyordu. Bu vesileyle ben de oraya çok gidip gelmişimdir."

"Fındıklı'daki Mimar Sinan Üniversitesi değil mi?"

Üniversitenin birçok noktada kampüsü olduğu için emin olmak istemişti Atıf Bakırcı.

Mühendis, tecrübeli polisi başıyla onayladı.

Kısa bir aranın ardından konuşma yine tatlıya bağlanmıştı. Öyle ki mühendis, Milas'a bakarak, "Benim de yeğenim üniversite sınavına girdi geçenlerde," dedi aniden. "Sizi örnek alıyor ve sizin gittiğiniz yoldan ilerlemek istiyor. O sebeple İstanbul Üniversitesi Astronomi bölümünde okuma düşüncesi var! Ne dersiniz, sizce bölüm iyi midir?"

"Şayet Milas abinin gittiği yoldan ilerleyecekse astronomi bölümünde okumamalı," dedi Engin gülerek. "Aksi halde yolunu kaybedebilir!"

"Nasıl, anlamadım?" dedi mühendis şaşkın bir ifadeyle.

Ekiptekiler gülmemek için kendilerini zor tutsalar da, şifre bilimci hiç bozuntuya vermemişti:

"Astronomi bölümü güzel, eğlenceli bir bölümdür. O bölümde okuyan arkadaşlarım vardı, oradan biliyorum."

Adam hâlâ şaşkınlığını atamamıştı:

"İyi ama haberlerde sizin gök bilimi..."

Elif, naif bir şekilde adamın sözünü kesti:

"Yanlış bilgi... Milas, matematik mezunudur. Yüksek lisansını da şifre bilimi üzerine yaptı."

O esnada Başkomiser Atıf'ın telefonu çalmıştı. Arayan Mehmet Ali'ydi:

"Başkomiserim, cinayetle ilgili bazı önemli gelişmeler var! Acil Emniyet Müdürlüğüne gelmeniz mümkün mü?"

Atıf Bakırcı heyecanlanmıştı:

"Tamam, geliyoruz!"

Ekiptekiler durumu anlamıştı. Bilgisayar Mühendisi'nden müsaade isteyip, ofisten ayrıldılar.

# 16.

"Şuna bak, bir de bizimle dalga geçiyor!"

Tekinsiz Tekin, bilgisayardan belki de defalarca seyrettiği görüntüleri tekrar tekrar izliyordu. Siniri bozulmuştu. Hemen yanında oturan Mehmet Ali ise ona göre daha sakin görünüyordu. Ama onun da canının sıkkın olduğu her halinden belliydi.

Başkomiser Atıf'ın odaya girdiğini gördükleri anda ikisi de ayağa kalktı. Atıf'ın hemen arkasında Milas, Elif ve Engin belirdi.

"Evet, nedir bakalım önemli olan?" diye sordu Atıf Bakırcı, otoriter bir sesle.

İki genç polisin de konuşmasına gerek yoktu. Bilgisayar ekranında akan görüntüler her şeyi anlatmaya yetiyordu.

Görüntüler gece karanlığında Gülhane Parkı'nda çekilmişti. Bir süre hiçbir hareketlilik yoktu görüntülerde. Sadece parkın çıkış kapısının bir bölümü görünüyor, beyaz renkli demir kapının kapalı olduğu anlaşılıyordu.

Aniden görüntüye biri girdi. Üstünde *Kaplumbağa Terbiyecisi* kıyafeti olan iri yapılı biri... Ama bu *Kaplumbağa Terbiyecisi* orijinal halinden biraz farklıydı. Yüzünde kırmızı bir maske, gözlerinde ise tüm yüzünü kapatan büyük camlı bir güneş gözlüğü vardı. Yani şahsın yüzü hiç görünmüyordu.

Tam demir kapıya tırmanmak üzereyken kameraya bakmış ve el sallamıştı. Elbisesine uygun kırmızı bir çift eldiven vardı ellerinde. Sonrasında demir kapıya tırmanmasıyla birlikte yok olması bir olmuştu.

"Gece karanlığında o kıyafetlerle ne kadar da korkunç görünüyor," dedi Elif yutkunarak.

Engin ise işin espri boyutundaydı:

"Korona günleriyle oldukça uyumlu bir *Kaplumbağa Terbiyecisi*," dedi çocuk gülümseyerek. Aslında yüz ifadesinden onun da ürktüğü anlaşılıyordu.

Atıf Bakırcı da asabilik konusunda Tekin'i aratmayacaktı:

"Köftehora bak sen, aklınca bizimle alay ediyor! Seni bir elime geçireyim, bakalım o zaman da bize el sallayabilecek misin?"

Mehmet Ali sonunda sessizliğini bozdu:

"Adamdaki rahatlığa bakın, sanki evinin bahçesinden çıkıyor! İnsan şeker çalsa korkudan eli ayağına dolanır. Belli ki oldukça profesyonel biri..."

Ekiptekiler genç polise hak vermişlerdi. Beden dilinden hiçbir tedirginlik belirtisi hissedilmiyordu. Adam sanki her

zamanki rutin işlerinden birini yapıyor gibiydi. Katilde ürkütücü bir özgüven vardı.

Milas ise sanki kameraya el sallayan katil kendisiymiş gibi çok sessizdi. Adeta görüntüye kilitlenmişti şifre bilimci. Bu ilginç sahneye tamamen dedektiflik duygularıyla bakıyordu. Ne bir kızgınlık, ne de anormal bir sakinlik hali vardı onda.

Birden "Görüntüyü başa sarabilir miyiz?" dedi gizemli bir ifadeyle. Galiba bir şey dikkatini çekmişti. Ama emin olamıyordu şifre bilimci.

Aynı görüntüyü birkaç kez daha izledi. Şimdilik sessiz kalma hakkını kullanacaktı.

"Galiba katili yavaş yavaş tanımaya başlıyorum," dedi mırıldanarak. O kadar sessiz bir şekilde söylemişti ki, kimse ne demek istediğini anlamamıştı bile...

# 17.

## *Bir gün sonra... Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi*

Şifreli Dosyalar ekibi, Bilgisayar Mühendisi Rıza Bey eşliğinde üniversite kampüsüne giriş yaptıklarında saat ikiyi gösteriyordu.

Dünkü görüşmenin ardından vakit kaybetmeden gitmek istemişlerdi üniversiteye... Bilgisayar Mühendisi, Atıf Bakırcı'nın ricasıyla Resim Profesörüyle irtibata geçmiş ve ancak bugüne randevu alabilmişti.

Bugün ekipte düne göre tek farklılık Tekinsiz Tekin'di. Elif'le Mehmet Ali, emniyette maktulün yakın çevresiyle ilgili bilgi toplamaya çalışıyorlardı. O sebeple bugün ekiple birlikte değildiler.

Denize sıfır bir konumda olan, ilk ismiyle "Sanayi-i Nefise Mektebi", tek kelimeyle mükemmel gözüküyordu. Burası tam bir sanat okulu haline getirilmişti.

Üniversitesinin bahçesinde ilerlerken, Rıza Bey anlatmaya başladı:

"Osmanlı döneminde herhangi bir sanat alanında eğitim görmek isteyenler yurt dışına gönderilirlerdi. Çünkü henüz Osmanlı topraklarında sanat eğitimi veren hiçbir kurum yoktu. Gerekli şartları sağlayan, sanat tutkunu gençler için öncelik Avrupa'ydı. Paris ise Avrupa ülke ve şehirleri arasında başı çekiyordu. Keza Osman Hamdi Bey de resim eğitimini Fransa'da almış şanslı gençlerden biriydi."

Bu bilgiyi Pera Müzesi'nde öğrenen Engin tebessüm etti. Paris'te okuma düşüncesi dahi çocuğu heyecanlandırmaya yetiyordu.

Mühendis konuşmasına devam etti:

"Babası İbrahim Edhem Paşa tarafından hukuk okumak için Paris'e gönderilen Osman Hamdi Bey, resim tutkusuna yenik düşmüş ve hukuk bölümünü yarıda bırakmıştır. Aslına bakarsanız resim bölümünde de okuma fırsatını elde edememişti. Yani bir diploması yoktu. Oradaki saygın resim atölyelerinden birinde eğitim almış, üniversitedeki resim derslerine misafir öğrenci olarak katılmıştı. Bu bile Osman Hamdi Bey'in oldukça donanımlı bir sanat adamı olmasına yetmişti. Çünkü hocası o dönemin ünlü Fransız oryantalist ressamlarından Jean Leon Gerome idi."

"Haliyle bizzat Osman Hamdi Bey'in kurduğu sanat okulu da Fransız ekolünde olmalıydı. O şekilde de oldu. Hatta ders içeriklerini tamamen Fransa'nın en önemli sanat akademilerinden biri olan *Ecole des Beaux - Arts* ekolüne göre tertipledi. İlk hocaların birçoğu yabancıydı mesela... İstan-

bul Arkeoloji Müzesi'nin mütevazı sayılabilecek binasında başlayan serüven, günümüze kadar gördüğünüz forma ulaştı."

Engin şaşırmıştı:

"Mimar Sinan Üniversitesi ilk kurulduğunda İstanbul Arkeoloji Müzesi içinde miydi yani?"

"Evet," dedi adam tebessüm ederek. "1882 yılında *Sanayi-i Nefise Mektebi* ismiyle müzenin bahçesinde kurulmuştu. Hatta o bina hâlâ kullanılıyor! 'Eski Şark Eserleri Müzesi' ismiyle bildiğimiz o tarihi bina aslında bir müze olarak kurulmamıştı. İçinde atölyelerin ve sınıfların bulunduğu bir akademiydi orası. 1926 senesinde akademi binasını eski Meclis-i Mebûsân binasına taşıdılar. Yani Cemile Sultan Sarayı'na, şu anda görmekte olduğunuz bu binaya..."

O esnada ekip fakülteye giriş yapmıştı. Bir eğitim yerinden çok müze havası vardı burada. Hemen girişteki "*Osman Hamdi Bey Sergisi*" yazısı dikkat çekiyordu.

Resme olan tutkusu gereği bu konular hakkında ciddi bir bilgi birikimi olan Rıza Bey, tüm Mimar Sinan Üniversitesi öğrencilerinin bildiği bir hikâyeyi anlatmaya başladı:

"Bir gün Mimar Sinan ile Osman Hamdi Bey'in buluştuğu, kol kola girerek şöyle bir İstanbul turu yaptıkları hayal edilir ve anlatılır. İki farklı dönemlerde yaşamış ve Türk sanatına çok büyük katkıları bulunan bu iki değerli zat, önce meşhur Süleymaniye Cami'sinin önünden geçiyormuş. Mimar Sinan camiyi işaret ederek, 'Bak Osman Hamdi, buranın mimari tasarımı bana ait,' demiş ve yollarına devam

etmişler. Kısa bir süre sonra İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin olduğu bölgeye kadar gelmişler. Bu sefer Osman Hamdi Bey anlatmaya başlamış: 'Şu gördüğün müzenin açılmasına ben vesile oldum. Aynı zamanda müzenin müdürlüğünü de yaptım,' demiş. Yürümeye devam etmişler. Karşılarına bu sefer Şehzadebaşı Camii çıkmış. Haliyle konuşma sırası Mimar Sinan'a geçmiş: 'Bu cami benim çıraklık dönemimin eseridir, mimarisi bana aittir.' Yürümüşler, yürümüşler ve Fındıklı'ya kadar gelmişler. Bir bakmışlar ki, üniversitenin giriş tarafında 'Mimar Sinan Üniversitesi' yazmaktaymış. Osman Hamdi Bey şaşırmış ve biraz da üzülmüş. 'Ya Sinan, bu okulu ben kurdum. Hatta ilk müdürlüğünü de ben yaptım, ama senin adın yazıyor,' demiş."

Bilgisayar Mühendisi kısa süre sessiz kaldı. Ekipteki herkesin yüzünde ince bir tebessüm asılıydı.

"İşte," diyerek yine söze başladı mühendis, "Mimar Sinan Üniversitesi öğrencileri de, burada açılacak serginin adını 'Osman Hamdi Bey Sergisi' olarak düşündü. Öğrenciler ve akademisyenler böylelikle hem Osman Hamdi Bey'in ismini ve anısını yaşatıp, hem de usta sanatçıya olan vefa borçlarını bu şekilde ödemiş oldular."

"Maşallah Rıza," dedi Atıf Bakırcı, üniversite koridorlarında yansıyan gür sesiyle. "Sen de resim okumalıymışsın! Ne çok şey biliyorsun öyle..."

Mühendis gülümsedi.

"Dün de söylemiştim. Resme küçüklüğümden beri ilgim vardır. Ta Çocuk Esirgeme Kurumu'ndaki yıllarımda başla-

yan bir ilgi... Akademik olarak olmasa da, üniversitede üye olduğum resim kulübü sayesinde öğrendim bunca bilgiyi... Hepsini Mithat Hoca'dan öğrendim anlayacağınız."

Sonunda resim bölümüne giriş yapmışlardı. Profesörün odası bölüm girişinin hemen ucundaydı.

Rıza, saygıyla kapıyı vurup içeri girerken ekibe bir süre beklemelerini rica etti. Destursuz girip, hocayı rahatsız etmek istemiyorlardı.

Mühendis, odaya girdiği gibi hızla çıktı.

"Şu an biriyle görüşme halinde," dedi fısıldayarak. "Bir beş dakika sonra misafir edecek bizi..."

Engin hariç, ekiptekiler odanın önündeki koltuklara oturmaya başlamıştı. Çocuğun enerjisi yerinde olduğundan durmak nedir bilmiyordu. Keza, profesörün odasının kapısında asılı duran yazıyı fark etmesi gecikmedi:

***"Sapa, kulpa, kapağa itibar etme dostum,***

***İçi boş tencerenin bu sofrada yeri yok!***

***Para, pula, ihtişama aldanıp kanma dostum,***

***İçi boş insanların bu dünyada yeri yok!"***

Engin, dörtlüğü okur okumaz Milas'a dönüp işaret etmeye başladı. Ortam kalabalık olduğu için konuşmak istemiyordu. Milas, çocuğun kaş göz hareketlerini önce anlamadı. Engin'in gözü bir kendisine bakıyordu, bir de başka yere...

Şifre Bilimci, "Ne diyorsun, anlamıyorum," manasına gelecek şekilde hızla başını sarstı.

Çocuk, kaş göz hareketlerine devam ediyordu. Mavi gözler bir anlık dedektifin üzerindeydi, sonra başka bir yere sürükleniyordu. En sonunda anladı genç adam ve ayağa kalkıp profesörün kapısına yaklaştı.

Yazıyı okuduktan sonra yüzünde hafif bir tebessüm ifadesi belirmişti. Söz, Barış Manço'nun şarkılarından birine aitti.

"*Halil İbrahim Sofrası*," dedi Milas gülümseyerek. Abisinin Barış Manço hayranlığını bildiğinden bu yazıyı ona göstermek istemişti çocuk. Kendisi de çok seviyordu usta sanatçının şarkılarını...

Sonra aniden kapı açıldı. Karşılarında altmışlı yaşlarında olduğu tahmin edilen, yüzü maskeli yaşlıca bir adam duruyordu.

Adam, ekipteki herkesi selamladıktan sonra odasına buyur etti.

Engin de dâhil olmak üzere, herkes bu beklenmedik davet karşısında şaşkındı. Az önce mühendis onlara profesörün biriyle görüşme halinde olduğunu söylememiş miydi?

Odaya girdiklerinde, kendilerinden başka kimsenin olmadığını görünce daha da meraklandılar.

"Online görüşme yapıyordu herhalde," diye düşündü Milas. Son dönemlerde salgın sebebiyle yaygınlaşan bir görüşme şekliydi.

Akla da o an için başka bir şey gelmiyordu zaten.

# 18.

Elif'le Mehmet Ali, Adli Tıp Kurumu'nda adli tıpçı arkadaşları Nur ve Tunahan'la görüşme halindeydiler.

Gülhane Parkı'nda bulunan ceset, gerekli işlemler yapıldıktan sonra otopsi için Adli Tıp Morgu'na kaldırılmıştı.

Tunahan Alkın ilk kez düşünceli görünüyordu. Eşi Nur da ondan farksız sayılmazdı.

"Maktulün eşi, kocasını teşhis edebildi mi?" diye heyecanla sordu Mehmet Ali.

"Maalesef," dedi Nur üzgün bir ifadeyle, "cesedin yüzü tanınmaz halde. Eşi bile tanıyamadı."

"Vücudunda doğum lekesi, ben, yara da mı yokmuş?" diye sordu Elif. Arkadaşlarının işine müdahale etmek ve bilmişlik taslamak istemiyordu. Ama en ince ayrıntısına kadar tüm detayları öğrenmeliydi.

Bu sefer konuşan Tunahan oldu:

"Eşi tanıyamadı, biz de çok üstüne gitmek istemedik. Zaten acısı büyük kadının... Ama DNA testi yapacağız, orada her şey çıkar, merak etmeyin."

"Siz ne düşünüyorsunuz peki?" diye sordu Mehmet Ali.

Karı koca iki doktor düşünceli ifadelerini koruyorlardı.

Nur konuşmaya başladı:

"Ölümü, kalbine aldığı kurşun neticesinde gerçekleşmiş. Ama..."

Odanın içinde bir süre derin bir sessizlik asılı kaldı.

İyice meraklanan Mehmet Ali, "Ama ne?" diye sordu. Elif de heyecanlanmıştı, merakla alacakları cevabı bekliyordu.

"Ama," diyerek sözü eşinden devraldı Tunahan Alkın. "Maktulün ölümü yeni değil. Yani tahmin ettiğimizden daha eski bir tarihte öldürülmüş!"

İki genç polis şaşkınlıkla doktor arkadaşlarına bakıyordu.

"Yüzünün tanınmayacak halde olmasının sebebi bu mu?"

Elif, gayriihtiyari sormuştu soruyu. Olayın gerçekliğini idrak etmeye çalışıyordu.

"Yüzüne darbe de almış," dedi Nur, "ama öldürülmeden önce... Şu anda tanınmayacak halde olmasının bir sebebi de zaman olabilir."

"Peki ne zaman öldürüldüğü tahmin ediliyor?" diye sordu Mehmet Ali. "Yani maktulün ölümünün üzerinden ne kadar zaman geçmiş?"

"Yaklaşık bir ay," dedi Tunahan net bir ifadeyle, "belki bu süre biraz daha uzun olabilir."

Elif'le Mehmet Ali birbirlerine baktılar. Ne düşünmeleri gerektiğini bile bilmiyorlardı.

Kısa süreli sessizliğin ardından, "Biz nasıl bir katile denk geldik böyle!" dedi Elif.

# 19.

Tanışma merasiminden sonra "Sizi haberlerde görmüştüm," dedi Profesör Milas'a bakarak. "Genç yaşınıza rağmen büyük işler başarıyorsunuz."

"Eyvah," diye düşünmeden edemedi şifre bilimci, "konu yine aynı yere gelmese bari..."

Neyse ki düşündüklerini kendisinden başka biri duymuyordu. Yaşlı adama teşekkür etmekle yetindi.

Profesör konuşmasını sürdürdü:

"Rıza benimle görüşmek istediğinizi söyleyince çok şaşırdım açıkçası. Bunca yıllık meslek hayatımda, hiçbir emniyet mensubu kişilerle uzmanlık alanım hakkında konuşmamıştım."

Adamın sesi çok etkileyiciydi. Yabancı filmlerde dublaj yapabilecek kadar güçlü bir ses tonuna sahipti.

Her ne kadar yüzünde ağız ve burun kısmını kaplayan beyaz renkli bir maske olsa da, bu durum suratındaki ağırlaşmaya başlamış sakallarını tamamen gizleyememişti. Saçı ise büyük oranda dökülmüştü. Esmer bir tene, keskin yüz

hatlarına sahipti. Yaşıyla uyumlu olacak şekilde çerçeveli gözlük de kullanıyordu.

Milas, konunun tahmin ettiği seyirde ilerlememesine sevinmişti. Gerekli olan konuşmayı o yapmak istedi:

"Hocam, sizi rahatsız etmek istemezdik. Ama biz de alışılmadık bir cinayet vakasıyla karşı karşıya kaldık. Sizin engin bilgilerinizin yolumuzu aydınlatacağına inanıyoruz."

Profesör daha da meraklanmıştı.

"Size hangi konuda yardımcı olabilirim?"

"Osman Hamdi Bey," dedi Tekinsiz Tekin aniden araya girerek. Yaşlı adamın şaşırdığını görünce, konuyu toparlamak adına tekrardan söze karıştı dedektif:

"Hocam, geçtiğimiz gece yarısı Gülhane Parkı'nda bir ceset bulduk. Osman Hamdi Bey'in *Kaplumbağa Terbiyecisi* isimli tablosunun üç boyutlu olarak sergilendiği alanın içinde..."

Konu, profesörün ilgisini çekmişe benziyordu.

"Yani Çinili Köşk'ün hemen önünde..."

Ekiptekiler bir an birbirlerine baktılar. Yaşlı adam doğru söylüyordu. Tablonun üç boyutlu formu, Çinili Köşk'ün tam önüne gelecek şekilde hizalanmıştı.

"Gülhane Parkı'nda cinayet ha!" diyerek tekrardan konuşmasını sürdürdü yaşlı adam. Hâlâ inanamıyor gibiydi. "Ne demiş şair: *'Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda. Ne sen bunun farkındasın ne polis farkında!'*"

Etkileyici sesiyle, şairane bir tonlamayla seslendirmişti dizeleri...

Sonra birden kendini topladı ve "Allah Allah, ben neden bu cinayet haberini duymadım," dedi hayıflanarak. Şaşkınlığı sürüyordu.

"Mümkün olabildiğince basına sızdırmamaya çalıştık," dedi Başkomiser Atıf Bakırcı. "Ne kadar başarılı olduk bilemiyorum, ama zaten yakında tüm haberlere düşecektir."

Profesör düşünceliydi.

"O projede ben de vardım," dedi birden. Kimse ne demek istediğini anlamamıştı. Açıklama yapma gereği duydu:

"2016 yılında, yani Osman Hamdi Bey'in vefatının 106. yılında belediye ile birlikte bir proje geliştirdik. Osman Hamdi Bey'in *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunu tasarladığı yer olan Çinili Köşk'ün tam önüne gelecek şekilde üç boyutlu bir plan yapıldı. Ben bilim danışmanlığı ekibinde bulunmuştum. Böylelikle insanlar bu önemli tabloyu üç boyutlu olarak görebilecek ve ona istediği her açıdan bakabilecekti."

"Tıpkı VR sanal gerçeklik teknolojisi gibi..."

Milas Ulukan, kendi kendine sessizce mırıldanmıştı. Kimsenin onu duyduğu yoktu.

O arada Engin konuya dâhil olmuştu. Kafasını meşgul eden bir nokta vardı.

"İyi ama Osman Hamdi Bey, Kaplumbağa Terbiyecisi tablosunu Bursa Yeşil Cami'sinin üst katındaki odasında yapmamış mıydı? Pera Müzesi'nde bize öyle söylendi."

Yaşlı adam, Engin'in cesaretinden etkilenmişti.

"Haklısın delikanlı," dedi babacan bir gülümsemeyle. "Tabloya mekân olarak esin kaynağı olan yer Bursa Yeşil Cami... Ama Osman Hamdi Bey'in o tabloyu Çinili Köşk'teki çalışma odasında yaptığı bilinir."

"Orayı görmeden nasıl çizmiş ki?" diye soru Tekin. "Sonuçta ressamlar çoğu zaman gördüklerini çizer."

Profesör, Tekinsiz Tekin'in bilmişlik taslayan halini umursamamıştı bile... Hemen yanıtladı:

"Osman Hamdi Bey, genellikle resmedeceği yerlerin önce fotoğrafını çeker, sonrasında çalışma atölyesinde o fotoğrafa bakarak sanatını icra ederdi. Belki eserlerine kendi hayal gücünü katmak için de böyle bir formül geliştirmiş olabilir."

Şifre Bilimci, bir taraftan önemli gördüğü noktaları not alıyordu. O anda bir şey fark etmişti. Odanın duvarlarında profesöre ait olduğu tahmin edilen tablolar vardı. Tıpkı Osman Hamdi Bey'in tablolarına benziyordu. Ayrıca aralarda fotoğraflar da göze çarpıyordu. Önemli ressamların tablolarını fotoğraf sanatıyla bir araya getiren görsellerdi bunlar. Hatta fotoğraflardaki kişiler ilginç bir şekilde tanıdık gelmişti genç adama.

Milas'ın dikkatle tablo ve fotoğraflara baktığını gören profesör, açıklama yapma gereği duydu:

"Bizim fotoğraf bölümü öğrencilerinin mahareti... Eski ve yeni resim tablolarını gerçek hayata taşımaya çalışıyorlar. Sağ olsunlar, arada benim tablolarımı da kullanıyorlar. Ben

de hatıra olarak duvara asıyorum. Bir bilgenin de dediği gibi, '*En kötü eser, sanatçısından daha iyidir.*' Çoğu zaman bu söz teselli ediyor beni..."

"Siz de oryantalist ressamsınız sanırım," dedi Engin, gözlerini adamın yaptığı tablolardan ayırmadan.

"Bu delikanlı ne kadar çok şey biliyor böyle!"

Profesör cümlesini tamamladıktan sonra bir kahkaha attı ve konuşmasını sürdürdü:

"Evet, öyle de denebilir. Doğulu bir oryantalist... Kulağa komik geliyor değil mi?"

"Osman Hamdi Bey de öyleydi ama," dedi sessizliğini bozan Rıza Bey.

"Doğru," dedi profesör, mühendise hak vererek. "Avrupa'da eğitim almış, ama kendi kültürünü eserlerine yansıtmayı görev bilmiş Doğulu bir oryantalist... Hocası Jean Leon Gerome da oryantalist bir ressamdı, onun da etkisinde kalmış olabileceğini söyleyebiliriz."

Şifre Bilimci notlarını aldıktan sonra bir bilgiyi daha paylaşmak istedi usta ressamla.

"Hocam, ayrıca cesedin bulunduğu yerde Vincent Van Gogh'a ait olan otoportrelerden biri vardı. Osman Hamdi Bey ile Vincent Van Gogh arasında ne gibi bir bağlantı olabilir sizce?"

Yaşlı adam bir süre sessiz kaldı. Tam bir şey söyleyecekken, vazgeçti. Ayağa kalktı ve kitaplığına yöneldi.

Kalın, ciltli kitaplarından birkaçına bakma gereksinimi duydu. Bir şeyden emin olmak istiyor gibiydi.

Bu esnada odada çıt çıkmıyordu. Şifre Dosyalar Ekibi, odanın duvarlarındaki resim ve fotoğrafların dünyasında adeta kaybolmuşlardı. Tabloların yanı sıra İstanbul temalı resimler, eskizler ve fotoğraflar da dikkat çekiyordu. Bir de odanın baş köşesinde dünyalar güzeli küçük bir kız çocuğunun portresi asılıydı. Resmin hemen altında '*İstanbul Portresi*' yazıyordu.

Profesör, yaşına göre çevik bir hareketle masasına döndüğünde ekibi gafil avlamıştı. Herkesin bakışı başka dünyalardaydı.

Yaşlı adam haklı bir gururla gülümsedi. Gördüğü sahne hoşuna gitmişti.

Hemen sonra, "Evet, doğru hatırlıyormuşum," diyerek girizgâh yaptı. "Osman Hamdi Bey ve Vincent Van Gogh aynı dönemlerde yaşamış iki büyük sanatçı... Biri yaşarken kendini ispat etmiş, neredeyse her istediğini yapmış Doğulu bir oryantalist... Diğeri ise acılar içinde hayat sürmüş, yaşarken sadece tek bir eserini satabilmiş bahtsız bir Batılı ressam..."

İlginç bilgilerdi bunlar. Milas yine kalemine sarıldı.

"Birbirlerini tanıyorlar mıydı peki?" diye sordu dedektif heyecanla.

"Hayır, sanmam," dedi profesör net bir ifadeyle. "Fiziki olarak tanıdıklarını zannetmiyorum. Osman Hamdi Bey'in

Van Gogh'u tanıması, ismini duymuş olması da neredeyse imkânsız. Ama belki Gogh, Osman Hamdi Bey'in şanını duymuş olabilir. Bu konuda kesin bir bilgiye sahip değiliz."

"Çok ilginç," diye itiraf etti Başkomiser Atıf, "şu an Vincent Van Gogh'u dünyada tanımayan yoktur herhalde... Osman Hamdi Bey ise yaşadığı dönemki ününden çok şey kaybetmiş görünüyor."

"Çok haklısın kardeşim," diyerek arkadaşını destekledi Rıza Bey. "Şu anda Osman Hamdi Bey'i birçok kesim sadece *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosundan bilir. Diğer tabloları çok bilinmez bile... Oysa Gogh öyle mi, adamın eserleri her yerde! Bugün bir hediyelik eşya yerine gidiyorsunuz; küçük bir kalemin ya da defterin üzerine bile onun eserlerini işlemişler. Tüm dünya Vincent Van Gogh'un göz kamaştırıcı renklerini konuşuyor."

Milas, bir an turuncu ve sarı renklerinin hâkim olduğu Gogh tablolarını hafızasına getirdi. Gerçekten kendine münhasır renklerdi bunlar... Adeta bambaşka bir dünyadan çıkmış gibiydiler.

"Hayat sürprizlerle doludur," dedi profesör iç çekerek. "Gogh ileride bu kadar büyük bir ressam olarak anılacağını bilse intihar eder miydi? Hani derler ya, 'her kaliteli eser ölümsüzdür' diye... Öyle gerçekten! Sanatçısının ve zamanın ötesinde eserler yüz yıl, iki yüz yıl sonra da olsa fark edilebiliyor. Ya da tam tersi... Elbette bu duruma neden olan başka etkenler de var, ama o ayrı bir konu..."

"Peki siz bu durumu nasıl yorumluyorsunuz hocam?" diye sordu Milas, konuyu daha fazla uzatmamak için. "Yani cinayet mahallinde bulunan bir Vincent Van Gogh tablosu, nasıl bir mesaj verebilir bize?"

"Doğu ve Batı sentezi," dedi yaşlı adam hiç düşünmeden. "Zira aklıma başka bir şey gelmiyor."

Profesörün söylemi eksik kalmış gibiydi. Kısa süreli sessizliğin ardından tekrardan konuşmaya başladı adam:

"Osman Hamdi Bey, Osmanlı'nın Batı dünyasının etkisinde kaldığı bir dönemde yetişmiş, eğitim almış bir sanatçıdır. Batı medeniyetini bizzat Avrupa'nın kalbinde, Paris'te tanımıştı. Yani iki medeniyeti de çok iyi biliyordu. Her ne kadar eserlerinde ağırlıklı olarak Doğu motiflerine yer verse de, tablolarında verdiği mesajlar her iki medeniyete de kucak açar türdendi. Mesela Osman Hamdi Bey, Türk resminde figürlü kompozisyon kullanan ilk ressamdır. Birçok tablosunda erkek figürünün yanı sıra kadın figürü de görüyoruz. Bunlar o dönemin Osmanlı'sında pek alışıldık şeyler değildi. Toplumda ikinci plana atılan kadınlar, onun eserlerinde çoğu zaman başrolde oynuyordu. Aslında resimlerinde hayal ettiği dünyayı yansıtıyordu Osman Hamdi Bey. Eserlerinde kadınların kitap okuması, müzik ve sanatla uğraşması hep bu sebeptendir."

"Van Gogh ise tamamen Batı sanatını temsil eden bir sanatçıydı. Hollandalı ressam, genellikle yaşadığı küçük ama etkileyici yerleri resmetmiştir. Kısacası bu iki büyük ismin

aynı dönemde yaşaması ve cinayet mahallinde bulunan deliller, Doğu ve Batı sentezi ihtimalini güçlendiriyor."

"Peki hocam," dedi Milas yeni bir soru sormaya hazırlandığı esnada. "*Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunu birçok kişi bilir. Az çok neyi anlatmak istediğini de çeşitli kitaplardan okumuştum. Ama bir de sizden dinlemek isteriz."

Profesör bir süre hareketsiz kaldı. Yüzündeki maske sıcak havanın da verdiği rehavetle rahat nefes almasını engelliyor gibiydi. Aynı zamanda adamın yüz mimiklerini de kapatıyordu... Oysaki Milas için muhatap olduğu kişilerin mimikleri çok önemliydi. Zira yüz mimikleri, parmak izi görevi görüyordu çoğu zaman. Özel ve kişiyi ayrıcalıklı kılan ifadelerdi bunlar. Ancak son dönemlerde maske, insanları tek tip bir kişiliğe sürüklemişti. Duygulardan yoksun, sadece gözleriyle farkındalık yaratmaya çalışan canlılar topluluğu vardı her yerde.

Resim Profesörü, bilgisayarından *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosunun görselini açtı. Akabinde projeksiyon aracılığıyla sinema perdesi görevi gören boş bir duvara görüntüyü yansıttı.

Son birkaç gündür herkesin kâbusu haline gelmiş olan meşhur tablo, tüm sırlarını ortaya dökmek için hazırdı!

# 20.

Kapıyı vurmak için hazırlandığında, daha önce hiç olmadığı kadar kendini zinde hissetti *Silah Taciri*.

İşini başarıyla tamamlamış olmanın rahatlığı vardı.

Kapıyı vurup, içeri girdiğinde bu sefer yüzü maskeli bir kadın karşıladı kendisini. *Silah Taciri*'nin de odaya giriş yapmasıyla maskesini yukarı çekmesi bir oldu.

*Mimozalı Kadın*, bilgisayarındaki bir iki işi hallettikten sonra muhatabına döndü.

"Temiz bir iş olmuş, tebrik ederim."

*Silah Taciri* daha da rahatlamıştı. Yüzünde ince bir tebessüm oluşmasına rağmen, maske bu mutluluğun görünmesine engel oluyordu.

"*Arzuhalci* ile iletişim halindeyiz," dedi kadın tekrardan ciddileşerek. "O ve ekibi yeni bir iş üzerinde çalışıyorlar. Çok yakında işi bitirip bize teslim edeceklerdir. Sen de hazırlıklarını yapmalısın."

*Silah Taciri*'nde hiçbir gerginlik belirtisi yoktu.

"Ben her zaman hazırım," dedi kendinden emin bir ses tonuyla. "Tarih ve adres vermeniz yeterli olacaktır."

Karşısındaki gözü kara adamın sözlerinden ziyadesiyle memnun olan kadın, başka bir konuya daha değinmek istedi:

"Artık *Kökenoğlu*'yla görüşmeyeceksin," dedi kesin bir ifadeyle. "Yani iş bitene kadar... İrtibatın şimdilik sadece benimle olacak!"

İşin bürokratik kısımlarından hiç anlamayan *Silah Taciri*, söylenileni onayladı. En önemli becerisi buydu zaten. Her verilen emri harfiyen yerine getirmek...

*Mimozalı Kadın*, şimdilik söylenecek her şeyi söylemişti.

"Benden haber bekle," dedi ve görüşmeyi sonlandırdı.

# 21.

"Bu gördüğünüz tablo 1906 yılı yapımı... Gülhane Parkı'ndaki üç boyutlu tasarımda da bu tabloyu referans almıştık. Osman Hamdi Bey, benzer tabloyu bir de dünürünün ricası üzerine yapmıştır. 1907 yılında... Ama bizim asıl konumuz bu tablo..."

Odadaki herkes pür dikkat profesörü dinliyordu.

"Aslında tabloya dikkatli baktığınızda kolay bir şekilde yorumlayabiliyorsunuz. Derviş kıyafetinde yaşlı bir adam ve çevresine toplanmış kaplumbağalar... Dikkat ederseniz kaplumbağaların bir kısmı yeşil yaprakları yerken, birkaçı dervişten uzaklaşmaya başlamış bile... Kaplumbağaların kabukları çok kalın olur. Yani çalacağınız bir müziği duyması çok zordur. O bakımdan belki de en zor işlerin başında gelir kaplumbağa terbiyeciliği..."

Yaşlı adam bir an tebessüm etti. Bu ifade aynı zamanda kısa süreli bir soluk alma molasıydı.

"*Kaplumbağa Terbiyecisi*'nin sırtındaki nakkare ve elindeki ney bunun için... Müzikle, sanatla kaplumbağaları terbiye etmeye çalışan bir derviş... Fark ettiyseniz, Doğulu

kıyafetler içinde olan kişi aslında Osman Hamdi Bey'in kendisi! Birçok tablosunda kendini ve yakın çevresini model olarak kullanmıştır."

Şifre Bilimci daha bir dikkatle baktı tabloya... Gerçekten de *Kaplumbağa Terbiyecisi*, Osman Hamdi Bey'e çok benziyordu. Uzun sakalı, esmer teniyle tam bir Doğulu derviş figürü vardı onda...

"Bu bilgi de bize şunu söylüyor: Osman Hamdi Bey hayatı boyunca kimsenin bilmediği işlerle uğraşmıştı. Arkeoloji, müzecilik, tiyatro yazarlığı ve ressamlık... O dönemlerde güzel sanatların çok da kıymeti yoktu maalesef... O dönemki padişahların katkıları ve Osman Hamdi Bey gibi aydınların emekleri sayesinde, güzel sanatlar önemli bir noktaya gelmeye başlamıştı. Birçok şeyin öncülüğünü yapmak, evet, güzeldir ama haliyle bir o kadar da zahmetlidir. Osman Hamdi Bey, bu tablosunda çektiği sıkıntıları anlatıyor aslında... Sanatın insanı tedavi eden bir şifa olduğunu söylüyor.

Tablodaki derviş görünümlü adamın beden dili, sıkılmış pes etmiş hissiyatı veriyor bize. Boynu bükük, ne yaparsa yapsın kaplumbağalara söz geçirememiş, başarısız bir terbiyeci... Elini arkasına atması ve neyi kullanmaması beden dilinde bize bu boş vermişliği gösteriyor. Zaten az evvel de söylediğim gibi, kaplumbağaların birkaçı dervişten uzaklaşıyor.

İnsanın kendi nefsini terbiye etmesi, kaplumbağaları terbiye etmekten çok daha zordur! Zira insanın en büyük düşmanı, nefsidir... Evet, tablo bize aynı zamanda bu mesajı da veriyor."

"Peki o kaplumbağalar kimi temsil ediyor?" diye sordu Tekin merakla.

Profesör, genç polisin sorusunu hemen yanıtladı:

"O dönemin sanattan anlamayan bürokratları olduğu rivayet edilir. Ama bence oradaki kaplumbağalar kişi veya kişileri değil, bir anlayışı temsil ediyor. İhtiyaçlarımızı, zevklerimizi, bir türlü dizginleyemediğimiz nefsimizi... İnsanların sanata bakış açısını ayrı bir perspektifte sunuyor sanatseverlere... Çok bilinmeyen mesleklerin değersiz görüldüğü toplumlarda, herkes biraz da olsa *Kaplumbağa Terbiyecisi* değil midir?"

Böylelikle resmin sanatseverlere verdiği sır ortaya çıkmıştı. Zaten hiçbir sanatsal yapıtın alelade yapılmış olması mümkün değildi. Gerçek bir sanatsal eserin davası olmalıydı, önemli bir felsefesi...

Şifreli Dosyalar ekibinde, konuşmanın tamamlanmasıyla birlikte bir gevşeme hali olmuştu.

"İstanbul'u çok seviyorsunuz sanırım," dedi Başkomiser Atıf, duvardaki İstanbul temalı resim ve fotoğrafları göstererek. "Duvarda şahane bir görüntü sergilemişler!"

"İstanbul sevilmez mi," dedi adam buruk bir ifadeyle. "Hüzünlü bir şarkıdır İstanbul! Dillerde, dudaklarda, gönüllerde..."

Etkileyici sesine şairane bir hava vererek söylemişti son kelimelerini... Cümlesini tamamlamasıyla sessizliğe bürünmesi bir oldu. Gözleri de nemlenmişti.

Neyse ki kendisini hızlı topladı profesör...

"İstanbul büyük medeniyetlerin bize bıraktığı en kıymetli emanet, hazine... İstanbul'u Yunanlılar kurmuş, Romalılar büyütmüş, geliştirmiş; bizler de keyfini sürüyoruz!"

Yaşlı adam yanlış bir şey söylemiş gibi hemen son cümlesini düzeltti:

"Daha doğrusu keyfini bile süremiyoruz!"

O anda Tekin'in milliyetçi duyguları kabarmıştı. Bodoslama girdi konuya:

"Yani Türklerin bu şehre hiçbir şey katmadıklarını mı imâ ediyorsunuz? İstanbul'u gerçek İstanbul yapan Fatih Sultan Mehmet Han değil midir?"

Profesör, genç polise tebessüm etti. Gençlik yıllarında kendisinin de bu konularda çok fevri olduğunu hatırlamış, Tekin'in bu tepkisini anlayışla karşılamıştı.

"Sanırım benim cümlem yanlış anlaşıldı," dedi naif bir şekilde. "İstanbul'un ilk bulunduğu zamanki hali şimdiki gibi değildi. Çok küçük, kasaba büyüklüğünde bir yerdi. Bu toprakları keşfedip, bir yaşam alanı oluşturan Yunanlılar olmuştur. İstanbul'u gerek sınır, gerekse politik önem açısından yukarıya taşıyan ise Romalılardır. Mesela bu güzelim şehri geliştirip başkent yapmışlardır! Fatih Sultan Mehmet Han, İstanbul'u aldığında zaten çok önemli bir şehirdi burası... Bizans'ın başkenti, kalbiydi. Yoksa şüphesiz ki Fatih Sultan Mehmet Han döneminde de çok büyük atılımlar yapılmış, bir çağ kapanıp yenisi açılmıştır. Ayrıca..."

Profesör çevik bir hareketle ayağa kalkmış ve odanın kabarık perdesinin ardına gizlenmiş bir tabloyu gün yüzüne çıkarmıştı. Fatih Sultan Mehmet Han ile İstanbul'u harmanlayan harika bir tabloydu gururla gösterdiği...

"Ayrıca Fatih Sultan Mehmet Han hayranı olduğumu söylememe gerek yoktur sanırım."

Profesör tarafından yapıldığı anlaşılan tabloyu görünce mahcup olmuştu Tekinsiz Tekin. Ama özür dileme nezaketinde de bulunmamıştı.

Şifreli Dosyalar ekibi ve Rıza Bey, hocaya teşekkür edip ayaklandıkları sırada, "Sizi müsait bir zamanınızda ofisimizde de ağırlamak isteriz," dedi Milas Ulukan.

Profesör babacan bir ifadeyle teşekkür etti ve "Ofisiniz nerede?" diye sordu merakla.

"Kadıköy!" diye birden söze karıştı Engin. Dedektifin ters ters kendisine baktığını fark edince, "Kadıköy Milas Ulukan Dedektiflik Bürosu," diye ekleme yaptı.

"Kadıköy ha!" dedi profesör heyecanla. "*Körler Ülkesi*'ndesiniz yani!"

Milas ve Engin, adamın ne demek istediğini anlamamıştı. Profesör de bu konunun üzerinde durmadı ve "Umarım bana bir daha ihtiyacınız olmaz," dedi samimiyetle.

Milas gülümsemişti. "Sizi ofisimizde misafir olarak ağırlamak isteriz."

"Misafir olarak tabii olur. Memnuniyet duyarım," dedi profesör. Akabinde Engin'i göstererek, "Ama bu genç adamı

da görmek isterim," diyerek ekleme yaptı. Yaşlı adamın ilgisi çocuğun hoşuna gitmişti.

"İsmin neydi delikanlı?"

İlk geldiklerinde tanışmasına rağmen ismi aklından çıkmış olmalıydı. Engin kendini tanıtma işlemini zevkle yaptı:

"Engin efendim, Süper Zekâ Engin derler bana..."

"Tekrardan memnun oldum Süper Zekâ Engin! Yine görüşeceğiz."

Vedalaşma merasiminin ardından Şifreli Dosyalar ekibi üniversiteden ayrılmıştı.

# 22.

## *Bir gün sonra...*

Kadıköy Milas Ulukan Dedektiflik Bürosu'nda sakin bir gün yaşanıyordu.

Milas, çalışma odasında cinayetin şifrelerini çözmek için kafa patlatırken, Engin de onun yanında oyalanıyordu.

"Abi, dünkü profesör epey sevdi beni," dedi çocuk, Milas'a hava atar bir üslupla. "Artık darısı senin başına!"

Şifre Bilimci, Engin'in ne demek istediğini anlamamıştı. Ama merak da etmiyordu zaten. Sessiz kalmayı tercih etti.

Konuşan yine Engin oldu:

"Abi acaba ben de resme başlasam mı diyorum? Hazır tanıdığım bir resim profesörü de var. Eminim yardımcı olur bana..."

Dedektif şaşırmıştı.

"Sen yazar olmak istemiyor muydun?"

"Onunla ne alakası var abi," diye çıkıştı çocuk. "Hem ressam hem yazar olunamıyor mu? Bak Osman Hamdi Bey'e! Adam hem ressam, hem tiyatro yazarı, hem arkeolog, hem de müzeci... Say say bitmiyor!"

Milas gülümsemişti. Engin'e takılmadan edemedi:

"İyi ama o Osman Hamdi Bey!" dedi yüzünde ince bir alay ifadesiyle.

"Ben de Süper Zekâ Engin'im, ne var bunda! Hayır, bende o kapasite yok mu yani!" diye yükseldi Engin, sesinde kırgınlık yüzünde hayal kırıklığı belirmişti.

Milas, "Estağfurullah Engincim, olur mu öyle şey!" diyerek alttan almak istedi. Ama Engin alınmıştı bir kere...

"Ah be abi, beni birazcık sevsen üstünü ben tamamlayacağım ama... Neyse!"

Şifre Bilimci kahkaha atmıştı:

"Herhalde bugünlerde çok sık *Sadri Alışık* filmi izliyorsun!"

Engin, Milas'ı duymazdan geldi.

"Benim değerimi bir gün sen de anlayacaksın ama geç olacak abi, söyleyeyim! Çok üzüleceksin, çok!"

O anda Milas'ın titreşimde olan telefonu çalmaya başladı. Kendisini çalışmalarına kaptıran dedektif, telefonun çaldığının bile farkında değildi.

Engin öksürüp yine kaş göz hareketleri yapmaya başlayınca, başını yaptığı işten ancak kaldırabilmişti genç adam.

"Ne oldu?" diye sordu. Gözü hâlâ çalmakta olan telefonu görmüyordu.

Engin ise çerçeveli gözlüğün kapladığı iri mavi gözleriyle, bir kendisine bir telefona bakıp duruyordu. O anda durumun

farkına varan dedektif, "Oğlum söylesene telefonun çaldığını, ne kaş göz hareketi yapıyorsun?" dedi.

Arayan Elif'ti.

"Bir gelişme var herhalde," diyerek birden umutlandı şifre bilimci.

Telefonu açtığında beklemediği bir haber alacaktı:

"Milas," dedi Elif telaşla. "Acil İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndeki Çinili Köşk'e gelmen gerekiyor! Yeni bir mesaj daha bırakılmış!"

# 23.

## *İstanbul Arkeoloji Müzeleri Çinili Köşk*

Milas Ulukan, müzeye giriş yaptığında düşünceliydi. Birazdan nasıl bir sahne karşılayacaktı onu? Hiç kestiremiyordu.

Emin olamadığı için çok istemesine rağmen Engin'i yanında getirmemişti dedektif. Zira müze diye geldiği yer bir anda cinayet mahalline dönüşebilirdi.

İlk önce karşısına yıllarca "Sanayi-i Nefise Mektebi" olarak kullanılmış "Eski Şark Eserleri Müzesi" çıkmıştı. Tüm ihtişamıyla yıllara meydan okuyan binayı geride bıraktığında, Osman Hamdi Bey'in *Ağlayan Kadınlar Lahdi*'nden esinlenerek yaptırdığı meşhur İstanbul Arkeoloji Müzesi karşılamıştı genç adamı. Restorasyonu yeni tamamlanmış olan bina, yenilenmiş haliyle harika gözüküyordu.

Binanın hemen yanında, içlerinde kral lahitlerini barındıran ek binalar bulunuyordu. Onlar da Osman Hamdi Bey sayesinde, yüz yılı aşkın bir süredir ayakta kalarak misafirlerine hizmet etmekteydi.

Bu görkemli binaların hemen karşısında, daha mütevazı ama oldukça estetik bir mimariye sahip bir köşk karşılamıştı onu. Milas'ın asıl ulaşmak istediği yer burasıydı.

Bazı kaynaklarda *Sırça Köşk* olarak da isimlendirilen *Çinili Köşk*, 1472 yılında Topkapı Sarayı'nın dış surlarının içinde inşa edilmişti. Fatih Sultan Mehmet Han tarafından yazlık köşk olarak tasarlanan yapının mimarı, kesin olmamakla beraber Mimar Atik Sinan olarak kayıtlara geçmişti.

1875 ile 1891 seneleri arasında *Müze-i Hümayun* yani *İmparatorluk Müzesi* olarak kullanılan bina, yeni arkeoloji binasının da inşa edilmesiyle, yapısında sadece İslâmî sanat eserlerini barındırır olmuştu. Zira Osman Hamdi Bey'in kazılardan bulup çıkardığı tarihi yapıtları, zamanla sığdıramaz olmuşlardı bu tarihi köşke...

Milas daha önce bünyesinde İslâmî sanat eserleri, İznik çinileri ve seramiklerini bulunduran binayı ziyaret etmiş ve her gelişinde mest olmuştu. Binanın misafirlerini yüzyıllar sonra bile etkiliyor oluşu Milas'ı hayretlere düşürüyordu.

Dedektif, köşkün önünde küçük bir kalabalık görmüştü. Bunlar müze ziyaretçileri olmalıydı.

Simetrik olan iki girişten birini tercih edip, seri adımlarla müzeye girdi dedektif. Girmesiyle beraber çiniyle kaplı duvarlar karşıladı genç adamı.

Osmanlı Dönemi'nin son yıllarında sökülmüş olan bu çinileri, tekrardan ait oldukları yere Osman Hamdi Bey getirtmişti. Osman Hamdi Bey'in akademi ve müze müdür-

lüğü yaptığı yıllarda çalışma odası da bu bina içindeydi. Ta ki Arkeoloji müzesinin ana binası açılana dek...

Köşkün şahane kubbeli giriş holünde, Şifreli Dosyalar ekibinden Elif ve Başkomiser Atıf'ı gördü Milas. Yirmili yaşlarda olduğu tahmin edilen genç biriyle konuşuyorlardı.

Şifre Bilimci yanlarına geldiğinde, Atıf Bakırcı kısaca olanları anlattı. Yanındaki Ahmet isimli görevli, buradaki VR sanal gerçeklik deneyimi yetkilisiydi.

1910 senesinde vefat eden Osman Hamdi Bey'in ölümünün 110. yılı münasebetiyle, onun izlerini taşıyan bazı müzelere gelen misafirlere eğlenceli bir deneyim hakkı sunuluyordu. Amaç insanlara Osman Hamdi Bey'in renkli dünyasını üç boyutlu olarak görme ve deneyimleme fırsatı vermekti.

Köşkün Gülhane Parkı'na bakan sol köşedeki odasında usta sanatçının, "*Ab-ı Hayat Çeşmesi*" isimli meşhur tablosunun VR sanal gerçeklik deneyimi yapılıyordu. Tabloda dekor olarak kullanılan mekân, Çinili Köşk'ün içindeki odalardan birindeydi.

Meşhur *Ab-ı Hayat Çeşmesi*'ni bulunduran odaya hep birlikte girdiler.

Gerçekten de şahane bir tasarıma sahip olan çeşme, yapıldığı ilk günkü canlılığıyla Milas'ın karşısında duruyordu. Çeşmede, ayna taşındaki bitkisel motiflerin ortasında yer alan tavus kuşu figürü genç adamın fazlasıyla dikkatini çekmeye yetmişti. Süslemelerde kalem işi tekniğiyle altın yaldız

kullanılmış olmalıydı. Çeşmenin hemen karşısında ise 1904 yılında yapılmış, *Ab-ı Hayat Çeşmesi* yağlıboya tablosunun daha küçük boyutlarda olan röprodüksiyonu göze çarpıyordu.

Tam ortalarında ise VR sanal gerçeklik deneyimi malzemeleri vardı. Gözlük ve kollar... Odanın duvarlarından birine, deneyimi herkesin görebilmesi için bir LCD ekran da konulmuştu.

Milas kendisine aşina gelen tabloya baktı bir an. Tablodaki mekân, şu anda içinde bulunduğu odanın ta kendisiydi.

İlk olarak koyu mavi bir zeminde, sırtını sedef kakmalı bir sandığa dayamış, açık yeşil giysili kitap okuyan adam figürü göze çarpıyordu. Ayrıca III. Murad tarafından yaptırılan niş içinde akan bir çeşme, adamın üstündeki işlemeli para kesesi, yerdeki halı deseni ve ibrik motifli tablo şark unsurlarıyla bezenmişti. Fıstık yeşili rengindeki elbise oldukça göz kamaştırıcı gözüküyordu.

Şifre Bilimci, dikkatli bakınca elinde kitap tutan kişinin de yine Osman Hamdi Bey olduğunu anladı. Bu tablosunda da model olarak kendisini kullanmıştı usta ressam.

O arada görevli genç, olanları anlatıyordu dili döndüğünce:

"Efendim, dünkü etkinliğimizde hiçbir problem yaşamamıştık. Bugün ilk misafirimiz çocuklu bir aileydi. Deneyimi önce çocuğa yaptırmak istediler. Gözlüğü taktıktan ve programı açtıktan kısa süre sonra çocukta korku belirtileri

hissettik. Bunun üzerine biz de hemen müdahale edip sistemi durdurduk."

"Yazık," dedi Elif hüzünle. "Çocuk çok korkmuş olmalı..."

"İnanın, biz de çok üzüldük," dedi Ahmet stresli bir yüz ifadesiyle. "Annesine de durumu anlatmaya çalıştık. Sonrasında sağ olsunlar anlayışla karşıladılar."

İnce, uzun boylu bir fiziğe sahip olan görevli genç, yüzündeki maskeden ve ortamın sıcaklığından olsa gerek terlemeye başlamıştı. Benzer şekilde Milas'ın da alnında ter damlacıkları birikmeye başlamıştı.

Dedektif, gözlüğü takmak için hareketlendiğinde Ahmet de yardım etmek için genç adama doğru ilerledi. Ne olduğu ve ne yaşandığını bizzat gözleriyle görmeliydi.

Her şey tamam olduğunda, önce bir ışık parlamış ardından ise Milas kendisini bambaşka bir ortamda bulmuştu. O an için ne Elif'i görebiliyordu, ne görevli genci ne de Başkomiser Atıf'ı... Sanki zaman tünelinde yolculuk yapmış ve başka insanların yaşayıp gördüğü eski İstanbul'un rengârenk dünyasında bulmuştu kendisini.

İlk bakışta bir şey fark edememişti genç adam. Her şey harika gözüküyordu. Az önce baktığı tablonun içine girmiş, adeta yolculuk yapıyordu. Hayatı boyunca tabloların içinde kaybolmak hep isterdi. VR sanal gerçeklik teknolojisi insanlara bu imkânı sunuyordu.

Artık gördüğü yer bir müze salonu değil, Osmanlı Dönemi zevkiyle dizayn edilmiş bir çalışma odasıydı. Duvarlardaki

rengârenk çiniler göz kamaştırıyordu. Odanın sonsuzluğu çağrıştıran görkemli kubbesi ise ayrı bir hayranlık uyandıracak detaydı.

Başını aşağı doğru indirdiğinde çalışma odasının sahibiyle karşılaştı. Osman Hamdi Bey, eski Doğulu kıyafetleriyle elindeki ciltli kitabı okumaya devam ediyordu. Neredeyse tabloda gördükleriyle birebirdi her şey...

Milas, ilk değişikliği yine Osman Hamdi Bey üzerinde fark etti. Pür dikkat kitaba odaklanmış adamın, fıstık yeşili elbisesindeki para kesesinin bulunduğu noktadan yere doğru bir şey sarkıyordu.

Şifre Bilimci bir adım daha yaklaştı. Evet, artık emindi. Adamın işlemeli para kesesinin içinden sarkıp yılan misali yere süzülen şey ipti... Kalın, boğucu bir ip...

Hemen sonra diğer korkunç detayı görmekte gecikmeyecekti. Kitap okuyan adamın arkasındaki Ab-ı Hayat Çeşmesi'nin içinde biri vardı. Sırtı duvara yaslanmış, vücudunun diğer kısımları görünmeyen cansız bir beden...

Bir taraftan şırıl şırıl su akan niş içindeki çeşmenin güzelliği dahi bu korkunç görüntüyü hafızalardan silemiyordu.

Milas Ulukan, zorlukla yutkundu. Bu tabloya bakmaya daha fazla tahammülü yoktu. Ama devam etmeliydi dedektif... Bir ipucu bulana kadar gözlüğü çıkarmamalıydı.

Çalışma odası bir olay mahalline dönüşmüştü artık. Milas da kısa süreliğine sanal dünyada görev yapan, sanal bir dedektif olarak iz sürmeye devam ediyordu.

Kitap okuyan adama temkinli adımlarla yaklaştığı sırada, mavi çinilerin süslediği duvarda bir Vincent Van Gogh tablosunun asılı olduğunu fark etti. Hollandalı ressamın meşhur 'Yıldızlı Gece' tablosuydu gördüğü...

Sonrasında Doğulu kıyafetler içindeki adamın okuduğu kitaba odaklanmak istedi dedektif. Dışında hiçbir yazı yazmayan ciltli kitabın iç kısmına bakmak için bir iki adım daha atması gerekti.

O anda aradığı ipucunu kitabın sayfalarında bulacaktı.

Adamın pür dikkat baktığı şey, bir yazıydı aslında. İki kelimelik bir yazı:

"***Mimar-ı Şehir***"

# 24.

## *Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi*

"Hocam, bu yazı ne ifade ediyor?"

Milas Ulukan, Çinili Köşk'te işini tamamladıktan sonra soluğu Resim Profesörü Mithat Hoca'nın yanında almıştı.

Gerekli gördüğü yerlerin fotoğrafını da çekmişti dedektif. Şimdi ise o fotoğraflar eşliğinde hocadan bilgi almaya çalışıyordu.

VR sanal gerçeklik görüntülerini kimin değiştirdiği hâlâ bilinmiyordu. Kamera görüntülerine bakılacak ve gerekirse müze çalışanları sorguya çekilecekti. Olaylar gitgide Arapsaçına dönmeye başlamıştı.

Profesör, önce dedektifin gösterdiği fotoğraflara bakmış, ardından "Mimar-ı Şehir" ifadesini düşünmeye başlamıştı.

Aralarda kütüphanesindeki kaynak kitaplara da başvuruyor, şifre bilimciyi yanlış yönlendirmemek için ince eleyip sık dokuyordu.

Milas'ın bir tahmini vardı aslında. Bu düşüncesini profesörle de paylaşmak istedi:

"Hocam, 'Mimar-ı Şehir', *Şehrin Mimarı* anlamına geliyor. Bu mimar, Koca Sinan olabilir mi? Yani Mimar Sinan..."

Profesör hâlâ gizemini koruyordu.

"Mümkün," dedi çekimser bir ifadeyle, "ama Mimar Sinan'ın lakabının *Mimar-ı Şehir* olduğu hiçbir kaynakta yazmıyor. Sanırım aradığımız mimar bir başkası..."

Şifre Bilimci hayal kırıklığına uğramıştı. Osman Hamdi Bey'in kurduğu üniversitenin ileride Mimar Sinan ismiyle yaşaması, bir an için aklındaki ihtimali güçlendirmişti. Şimdi ise önlerinde koskocaman bir muamma vardı.

Neyse ki, profesör umutlandıran tahminini çok gecikmeden söyledi:

"Mademki, bu olaylar bizi Osman Hamdi Bey ve eserlerine götürüyor, bu unvanın da onunla ilgili olması beklenir. Çok bilinmese de, Osman Hamdi Bey'in de bir mimarı vardı!"

Milas, karamsarlığa büründüğü dünyadan bir anda sıyrılmıştı. Dört gözle profesörün söyleyeceklerini beklemeye başladı.

Yaşlı adam, ara verdiği temkinli konuşmasına devam etti:

"Osman Hamdi Bey, Avrupa'ya çok kez gitme imkânı bulmuş ender sanatçılardandır. Sadece Fransa'da aldığı eğitimlerle kalmamış, ilerleyen yıllarda devlet kademesinde aldığı görevler vesilesiyle birçok ülkeye Osmanlı kültürünü tanıtma fırsatı olmuştu. Haliyle tanıdığı çok sayıda Avrupalı dostu vardı. Alexandre Vallaury de onlardan biriydi. İstan-

bullu Levanten asıllı mimar Vallaury ile henüz genç yaşlarında tanışmış olsalar da, dostlukları bir ömür sürecektir."

"Osman Hamdi Bey, *Müze-i Hümayun* müdürlüğü görevine atandığında, bir hayali vardı. Osmanlı'da bir sanat yüksekokulu açmak... Bunu başardı ve onun aracılığıyla 1882 yılında 'Sanayi-i Nefise Mektebi' isminde bir sanat yüksekokulu açıldı. 1883 yılının Mart ayında da okulun ilk eğitim öğretim yılı başlamış oldu. İlk bina şimdiki Arkeoloji Müzeleri içindeki 'Eski Şark Eserleri Müzesi'ydi ve bu binanın mimari projesini, Osman Hamdi Bey'in teklifiyle Alexandre Vallaury yapmıştı. Sonrasında yüksekokul bünyesinde açılan mimarlık bölümünün ilk hocası da yine bu usta mimar olacaktır."

Şifre Bilimci, hazine değerindeki bu bilgileri defterine not etmeye başlamıştı bile...

"Elbette Osman Hamdi Bey, bununla yetinmemişti. Müze binası zamanla yetersiz gelmeye başlamıştı. O dönemin Osmanlı padişahı II. Abdülhamid Han'ın önemli desteği ve Osman Hamdi Bey'in önderliğinde bir imparatorluk müze binası yapılmasına karar verilmişti. Mimarı ise tahmin edileceği üzere Vallaury olacaktı.

Muhakkak *Ağlayan Kadınlar Lahdi*'ni duymuşsunuzdur. 1877 senesinde Osman Hamdi Bey'in Sayda kazılarında ve kral mezarlarında bulup çıkardığı, manevi değeri çok büyük bir lahittir. Bu lahde benzer bir müze binasının oldukça estetik olacağını düşünen Osman Hamdi Bey, mimarına böyle bir öneride bulunmuştu. Vallaury bu isteği seve seve

kabul etmiş ve şu anda dahi bakmaya doyamadığımız müze binasını tasarlamıştı. Elbette kısa sürede Vallaury'nin namı tüm Osmanlı'da bilinir olmuştu. Herkes onunla çalışmak istiyordu. Öyle de oldu. Bugün özellikle İstanbul'un birçok noktasında gördüğümüz yapıların mimarı Alexandre Vallaury'dir. Pera Palas Oteli, Osmanlı Bankası Merkez Binası, Büyükada Rum Yetimhanesi, Afif Paşa Yalısı bunlardan bazıları... Ayrıca tarihi Haydarpaşa Garı'nın hemen karşısındaki dalgakıranın üstünde yine Vallaury'nin tasarımı olan bir kolon vardır. Siz Kadıköylüsünüz, gemiyle garın önünden geçerken muhakkak görmüşsünüzdür. Abdülhamit Han'ın tahta çıkışının 25. yılında yapımına başlanan Haydarpaşa Limanı temel atma töreninde, günün anısına yapıldığı biliniyor. Ayrıca kolonun deniz tarafına bir arma, kara yönüne de tuğra ve kitabe işlenmiştir.

Osman Hamdi Bey, artık tüm şehre mâl olmuş bu usta mimara 'Mimar-ı Şehir' ismini uygun görmüştür. Kaynak kitaplar, ikilinin birçok yazışmalarında Osman Hamdi Bey'in Vallaury'e bu isimle hitap ettiğini söylüyor."

Böylelikle 'Mimar-ı Şehir' isminin kime ait olduğu anlaşılmıştı. Bu durum sonucu değiştirmiyordu elbette... Tüm gizem yine Osman Hamdi Bey üzerinden ilerliyordu.

Katil neden böyle bir mesaj bırakmıştı? Ancak bu sorunun cevabı bulunduğunda gizem çözülebilecekti.

"Peki *Ab-ı Hayat Çeşmesi* tablosu hakkında ne düşünüyorsunuz hocam?" diye sordu Milas. Bu gizemi aydınlatabilmesi için hiçbir noktada boşluk bırakmaması gerekiyordu.

Profesör derin bir iç çektikten sonra konuşmaya başladı:

"Ab-ı Hayat Çeşmesi'nin maalesef Türk resim sanatı adına acıklı bir hikâyesi var. Bu hikâye tablonun bize ne anlattığıyla alâkalı değil. Tablonun yıllar sonra keşfiyle ilgili bir hikâye..."

"Osman Hamdi Bey'in 1904 yılında yaptığı bilinen bu tablosu, aslında sanatseverlere harika bir mesaj veriyor. 'Hayat suyu' ya da 'ölümsüzlük suyu' anlamına gelen Ab-ı Hayat'ın bir çeşmesi resmedilmiş tabloda... Yani cana can katan suyun akmakta olduğu bir çeşme... Çeşmenin hemen önünde, Doğulu kıyafetleriyle kitap okuyan bir adam görüyoruz. Burada ressam bize gerçek Ab-ı Hayat'ın okumaktan geçtiğini söylüyor. İlk emrin 'Oku' olduğunu, yani kitapların önemini fısıldıyor kulaklarımıza. Özellikle Osman Hamdi Bey'in Doğu kıyafetleri içinde poz vermesi, tabloya ayrı bir anlam yüklüyor. Burada kendi insanına sesleniyor ressam, kendi geçmişine..."

Milas, tablonun vermek istediği mesajdan çok etkilenmişti. Bazen önemli bir şeyi anlatmak için yazıya gerek yoktu. Konuşmak da gerekmiyordu bazı zamanlar... Bir resim tablosu uysalca çıkıp, tüm insanlığa dilediği mesajı sessizce verebiliyordu.

Profesör ara verdiği konuşmasını sürdürdü:

"Bu önemli tablo, yıllar sonra nereden çıkmış biliyor musunuz? İstanbul'da Alman Başkonsolosluğu'nda... Garibim tablo bir köşede unutulup gitmiş! Şu anda tablonun bulunduğu müzenin müdürü, tevafuk eseri tabloyu Başkonso-

loslukta görmüş ve heyecanlanıp ülkesine yani Almanya'ya götürmüş! Bu güzelim tablonun değerini bilen müze müdürü, tabloyu müzenin girişindeki sergi salonunun kapısına astırmış. Yani farkında olmadan kendi kültürümüzü adamlara kaptırmışız. Maalesef bunun en önemli nedeni de yeterince okumamaktan, kendi kültürümüz hakkında yeterli bilgiye sahip olmamamızdan kaynaklanıyor. Osman Hamdi Bey'in yüzyılı aşkın bir süre önce tabloda bize verdiği altın öğüde uysaydık, o tablo şu anda İstanbul'un en önemli müzelerinden birinde olurdu. Yazık, çok yazık!"

Aslında bu tablonun zamanında Almanlar tarafından Osman Hamdi Bey'e bizzat sipariş verildiği ve satın alındığına dair bir rivayet de vardı. Ancak madalyonun diğer tarafından bakmayı tercih eden ve söylediklerinin arkasında duran yaşlı profesör, gerçekten üzgün gözüküyordu. Tablonun ve okumanın önemi, bu kadar güzel anlatılamazdı doğrusu...

"Hocam, peki *Ab-ı Hayat Çeşmesi* şu an hangi müzede?" diye sormadan edemedi dedektif. Adamın yarasına tuz bastığının farkındaydı ama bu bilgiyi öğrenmesi gerekiyordu.

Adam derin bir nefes aldıktan sonra, "Alte Nationalgalerie," diyebildi. "Yeri Berlin'de... '*Okuyan Arap*' ismiyle sergileniyor."

Şifre Bilimci hemen not aldı. Sonrasında asıl soruyu sordu genç adam:

"Hocam, tıpkı Pera Müzesi'nde olduğu gibi burada da bize mesaj vermek istiyorlar. Şayet bu mesajı çözemezsek

çok yakında bir cinayet daha işlenecek. Bu bilgiler ışığında, sizce cinayet yeri için nereyi düşünüyor olabilirler?"

Çok zor bir soruydu bu... Profesör derin bir düşünce âlemine daldı. Kısa süreli bir düşünme sürecinin ardından itiraf etti:

"Böyle bir tahminde bulunmak çok güç ve riskli," dedi. Sonrasında da ekledi:

"Benim aklıma iki yer geliyor. Alexandre Vallaury'nin de mimarı olduğu İstanbul Arkeoloji Müzesi veya tablonun orijinalinin bulunduğu Berlin Alte Nationalgalerie Müzesi... *Ab-ı Hayat Çeşmesi*'nin yapıldığı yer olarak Çinili Köşk'ü de sayabiliriz tabii, ama o zaten Arkeoloji Müzeleri içinde yer aldığı için ekstra belirtmek istemedim."

Akabinde tekrardan ekledi tecrübeli profesör:

"Umarım böyle bir cinayet gerçekleşmez. Bu tür korkunç olaylara neden sanatı karıştırırlar, hiç anlamam!"

Milas da anlamıyordu. Yaşadığı müddetçe de kötü insanların zihin yapılarını anlayamayacaktı. Bambaşka bir dünyaları vardı onların... Küçük ama dehşet verici!

Şifre bilimcinin şimdilik buradaki işi bitmişti. Bundan sonraki süreç çok daha zorlu geçecekti. Şimdiden bunu hissedebiliyordu ünlü dedektif.

# 25.

"Otopsi sonuçlarını Milas'a gönderdiniz mi Elif?"

Soruyu soran Başkomiser Atıf'tı. Artık bu çetrefilli olaylar canını sıkmaya başlıyordu.

"Gönderdik Başkomiserim," dedi genç polis tereddüt etmeden. "Sonuçlar karşısında Milas da çok şaşırdı."

"Şaşırmamak ne mümkün!" dedi tecrübeli polis sitemkâr bir ses tonuyla, "bir katil öldürdüğü birini neden bir ay soğuk bir yerde bekletir! Nasıl bir ruh hastasına denk geldik böyle!"

Öfkesini dizginlemeye çalışan Atıf Bakırcı, "Maktulün çevresindeki kişileri soruşturuyorsunuz değil mi?" diye sordu bıkkın bir ifadeyle. "Ha bu arada, DNA sonuçları açıklandı mı?"

"Henüz değil Başkomiserim," dedi Elif, hangi soruya cevap vereceğini bilemez bir halde. "Açıklandığı zaman sizi bilgilendireceğim."

Neredeyse başkomiserin ilk sorusuna yanıt vermeyi unutuyordu genç polis. Kısa bir sessizliğin ardından o soruyu da cevapladı:

"Maktulün zamanında çalıştığı ve iş yaptığı kişilerle görüşüyoruz. Ama hepsi ağız birliği yapmış gibi adamın yurt dışına kaçtığını söylüyorlar. Sonra sesi soluğu kesilmiş zaten, kimse adamdan haber alamaz olmuş. Yani şu ana kadar farklı bir malumat alamadık maalesef, ama iz peşindeyiz, merak etmeyin."

Elif'in teskin eden ifadeleri dahi tecrübeli polisi rahatlatmaya yetmiyordu. İçinde kötü bir his vardı. Tecrübeleri, bu kanlı olayların devam edeceğini söylüyordu.

Elif, teyit etmek için bir kez daha sordu:

"Başkomiserim, planladığımız gibi bir grup Berlin'de, bir grup da İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde bulunacak değil mi?"

Milas, resim profesörüyle görüştükten sonra durumu Şifreli Dosyalar ekibine de anlatmıştı. Başkomiser Atıf'ın aklına başka bir şey gelmiyordu.

"Evet," dedi kendinden emin bir ifadeyle, "sen, Milas ve ben Berlin'deki müzeye gideceğiz. Mehmet Ali ile Tekin burada, İstanbul Arkeoloji Müzesi ve Çinili Köşk'te gerekli önlemleri aldıracaklar. Katilin tüm çıkış kapılarını kapatmalıyız. Bu arada Alman Başkonsolosluğu ile irtibata geçildi değil mi? Müzede önlemlerin alınması için acele bilgi verilmeli... Biz oraya gittiğimizde tüm önlemler alınmış olmalı. Sonuçta onların kendi polisleri var, biz bir ipucu bulma ümidiyle gideceğiz oraya..."

Elif, başkomiseri onayladı:

"Onu da merak etmeyin, Alman Başkonsolosluğu ve oradaki Türk Başkonsolosluğu'nun her şeyden haberi var. Berlin'deki müze yetkililerine de haber verilecek. İş birliği halinde ilerleyeceğiz."

"Güzel," dedi Atıf Bakırcı, biraz olsun rahatlamış görünerek. "O zaman şimdi kolları sıvama vakti!"

# 26.

Milas Ulukan, dedektiflik bürosuna geldiğinde her zamanki gibi odasında Engin'i gördü. Çocuğun canı sıkkın gibiydi.

"Nasılsın Engincim," diye sordu dedektif, ilgili görünmeye çalışarak.

"Yalnızım abi!" dedi Engin fevri bir şekilde.

Şifre Bilimci gülümsemişti.

"Yine şairane sözler söylemeye başladığına göre epey dertlisin."

Milas, masasına oturmadan önce odanın duvarındaki yana doğru eğilmiş saati itinayla düzeltti. Eğri büğrü görüntülere hiç tahammülü yoktu.

Abisinin sözünden cesaret alan çocuk isyankâr bir ifadeyle, "Sözde ben de ekipteyim ama seninle hiçbir yere gelemiyorum!" diye söylendi.

Yaz tatili ve sıcak havalarla beraber sıkılmaya başlayan çocuğu anlayabiliyordu dedektif. Ama o an için elinden hiç bir şey gelmezdi.

"Aslı burada, onunla sohbet et," dedi Milas öneri olarak. "Emin ol Engincim, ileride bu boş zamanlarını çok arayacaksın, kıymetini bil..."

Dedektifin ne demek istediğini anlamaya bile çalışmamıştı çocuk.

"Hiçbir şeyin kıymetini bilmek istemiyorum abi," dedi umursamaz bir yüz ifadesiyle. "Ben sadece senin gittiğin yerlere gelmek istiyorum!"

Milas sonunda pes etmişti.

"Peki," dedi sıkkın bir şekilde, "şu Berlin'e bir gidip gelelim, sonra hep benimlesin."

"Ne!? Berlin'e mi gidiyorsun? O zaman ben de geliyorum."

Milas sinirlenmeye başlıyordu.

"Sayın Engin Ar, ya söylediğime uyarsın ya da Şifreli Dosyalar ekibine tamamen veda edersin! Karar senin..."

Engin duraklamıştı bir an. Az önceki fevri hallerinden eser kalmamıştı.

"Tamam abi ya," diyerek tansiyonu düşürdü çocuk. "Sen de hiç şakadan anlamıyorsun! Zaten istesen de Berlin'e gelemem!"

Şifre Bilimci küçümser bir ifadeyle, "Neden," diye sordu. "Mühim işleriniz mi vardı?"

"Yok be abi," dedi Engin muzip bir gülümsemeyle, "vizeyle pasaportum yok, gelsem de almazlar ki beni!"

Milas, çocuğun cevabını önemsemez bir ifadeyle bilgisayarını açtığında, "Neyse ben de ağzıma birkaç lokma bir şey atayım," dedi Engin. "Karnım kazındı! Sen mutfaktan bir şey istiyor musun?"

Dedektifin başını sağa sola sallamasıyla ofisin mutfağına giden Engin, elinde koca bir ekmek parçasıyla dönmüştü. Ekmeğin içinde bolca peynir ve domates vardı.

Milas şaşkın bir ifadeyle, "Hani ağzına birkaç lokma atacaktın?" diye sordu.

"Attım abi," dedi çocuk umursamaz şekilde, "bu ağzıma sığmayan kısmı..."

Milas, çocuğun bu tavrı karşısında gülmemek için kendini zor tuttu. Sonrasında ise "işime odaklanmalıyım" diye düşündü.

Bir an önce Berlin'e gidilmeliydi. Her geçen saat aleyhlerine işliyordu. Kaybedilecek zaman yoktu.

## 27.

## *Bir gün sonra...*
## *Karaköy Sahil*

*İçinde tarif edemeyeceği tuhaf bir sıkıntı vardı.*

*Bugün diğer günlere göre kendini daha yorgun hissediyordu, daha bir yükü ağır...*

*Her zaman özgür bir şekilde karaya vuran dalgaları rahat hareket edemez olmuştu. Artık yaşlandığını hissediyordu, insanların onu çok yorduğunu...*

*Bugün üzerinde bir ağırlık vardı.*

*Artık kötü kokuyordu, çok kirliydi. Üstünde biriken kimyasal çöpleri, atıkları taşıyamaz olmuştu. Balıklar bile serin sularına uğramaz olmuşlardı son zamanlarda...*

*"Neden uğrasınlar ki?" diye sordu kendi kendine. "Kim kirli bir yerde dolaşmak ister? Balıklar temiz hayvanlardır. Temizliğin, güzel kokunun olduğu yere gelir onlar ve bir daha da hiç ayrılmazlar."*

*Ama onu terk etmişlerdi işte... Önce çocuklar, sonra balıklar...*

*Bugün üzerinde çok ağır bir yük vardı.*

*Oysaki seneler önce çocuklar güvenle yüzerlerdi, özgürce salınan dalgaları arasında. Gemiler ayrı güzellikte bir ahenkle dans ederdi üzerinde...*

*Doğallığını kaybetmişti artık, kirlenmişti. Çocuklar büyümüş, balıklar bir daha gelmemek üzere başka diyarlara gitmiş ve kirlenmişti dünya...*

*Bugüne kadar dalgalarında çok insanı misafir etmişti. Hepsi kuş tüyü kadar hafif geliyordu ona. Ama bu gece...*

*Bu gece bir ağırlık vardı onda.*

*İnsanlar kendi çıkarları ve zevkleri için onu bu hale getirmişti. Artık insanlara küsmüştü, onları görmek dahi istemiyordu!*

*İstese küçük bir alaborasıyla alaşağı edeceği birçok gemiye, yelkenliye kıyamamıştı çok kez. Ama insanlar ona acımasızca kıyıyordu.*

*Dalgaları kaskatı kesilmişti sanki. Kıpırdamak dahi istemiyordu. Artık yükü çok ağırdı çünkü... Kırgınlığı çok büyüktü.*

*Bugün içinde tuhaf bir duygu vardı. Kendisine tonlarca kilo gibi gelen ağır bir yük vardı eteklerinin ucunda...*

*Hissediyordu... Cansız bir bedendi bu! Cansız bir insan bedeni...*

*Bugün üzerinde öyle bir ağırlık vardı ki...*

# 28.

## *Berlin Alte Nationalgalerie Müzesi*

Milas Ulukan, Elif ve Başkomiser Atıf, Berlin'de 'Müzeler Adası' olarak isimlendirilen geniş görkemli alana sonunda ulaşmışlardı.

Amaçları 1861 yılında kurulmuş, Neoklasik, Biedermeier, Empresyonist, Romantik ve Erken Modernist sanat koleksiyonlarını gösteren sanat galerisine ulaşmaktı.

Türkçedeki ismiyle 'Eski Ulusal Galeri' olarak isimlendirilen Alte Nationalgalerie Müzesi'nde, 19. yüzyıla ait tablo ve heykeller bulunuyordu. Şifreli Dosyalar ekibini ilgilendiren kısım tabloların sergilendiği alandı.

Milas, Türkiye'de de böyle bir müzeler adasının olmasını o kadar çok isterdi ki. Gerçi Sultanahmet ve çevresindeki bölgelerin buna benzer bir paydada buluşturulma projesinin olduğunu işitmişti çok kereler... Bir an önce 'Müzeler Adası' projesinin hayata geçmesini ve çok ciddi bir kültür birikimine sahip olan İstanbul'a kazandırılmasını dilemişti.

UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Berlin Müze Adasını oluşturan müzeler; Eski Müze, Bode Müzesi, Yeni

Müze ve Bergama Müzesi'ydi. Her biri de tek kelimeyle harika gözüküyordu.

En sonunda hedefledikleri müzeye ulaşmışlardı. Friedrich August Stüler tarafından tasarlanmış müzenin dış cephesinin kızıla dönük bir rengi vardı.

Ekipteki herkes müzenin mimarisini İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne benzetmişti. Sanki karşılarında dev bir lahit bulunuyordu. Ayrıca müze mimari yapısı gereği, antik çağ tapınağını da andırıyordu. İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde bulunan *Ağlayan Kadınlar Lahdi*'nin üzerinde tasvir edilmiş kadınların arasındaki Ion tarzı sütunlardan burada da vardı. Müzenin üstündeki taş kapak ise bir tapınağın üçgen biçimdeki çatısına benziyordu.

Müzenin önünde ihtişamlı heykeller de bulunuyordu. Buraya gelen ziyaretçileri antik dönemlere götürme vaadinde bulunan müze girişi, tıpkı Çinili Köşk'teki gibi iki taraflı ve simetrikti.

Müzenin hemen önünde mavi renklerin ağır bastığı bir süs havuzu da göze çarpıyordu. Çok ince düşünülerek tasarlandığı belliydi.

Ekip içeri girdiği anda kendilerini özel hissettiren kırmızı bir halıyla karşılaştı. Elbette bu halı onlara özel serilmemişti buraya... Ama beyaz renk tonlarının hâkim olduğu duvarlar ve görkemli sütunların arasında şahane bir görüntü sergiliyordu. İçerisi tam bir kraliyet sarayı şeklinde dizayn edilmişti. İnsan saatlerce burada kalabilirdi.

Ama maalesef Şifreli Dosyalar ekibinin böyle bir lüksü yoktu. Hiç oyalanmadan kırmızı halı üzerinden beyaz merdivenleri tırmandılar. İlk kata çıktıkları anda onları müze müdürü karşılamıştı.

Adam tedirgin olmakla beraber, ilgili görünmeye çalışıyordu. Sonuçta hiçbir müze müdürü, çalıştığı yerde kargaşa çıksın istemezdi. Özellikle ziyaretçilerin de olduğu böylesi bir zamanda.

Vakit kaybetmeden tabloların sergilendiği salona geçtiler. Müzede hiçbir olağanüstü hal yoktu. Müze müdürü de tüm önlemlerin alınmış olmasından dolayı mutlu ve huzurluydu. Ama son ana kadar ne olacağını kimse bilemezdi.

Sergi salonuna giriş yaptıklarında, tabloyu hiç arama zahmetine girmeyeceklerdi. Zira Osman Hamdi Bey imzalı *Ab-ı Hayat Çeşmesi* salonun hemen girişinde onları karşılamıştı.

Alman Başkonsolosluğu'nda şans eseri bulunan eser, burada resmen baş tacı yapılmıştı. Salonun en gözde ve dikkat çeken noktasındaydı.

Tablo ziyaretçiler tarafından da ilgiyle karşılanıyordu. Türk ziyaretçiler ve oryantalist resim tutkunları soluğu ilk burada alıyordu.

Ekibin gelmesiyle birlikte müze müdürünün talimatıyla güvenlik görevlileri, tablonun önünde toplaşan kalabalığı uzaklaştırmıştı.

Şu anda Şifreli Dosyalar ekibinin karşısında devasa büyüklükte bir tablo vardı. Duvara asılı halde sergilenen tablo 2 metrelik boyu, 1,5 metrelik eniyle adeta göz kamaştırıyordu.

Buradaki renkler, Çinili Köşk'te gördükleri röprodüksiyon tablodan çok daha canlı, çok daha etkileyiciydi.

Bir süre gözünü ayırmadan tabloya bakan bir ziyaretçi, resmin renkli dünyasına seyahat edebilirdi.

Resmin sağ alt köşesinde Osman Hamdi Bey'in havalı imzası dikkat çekiyordu.

***"O. Hamdy Bey – 1904"***

"Bu tabloyu nasıl gözden kaçırmışız?" dedi Elif hayıflanarak. Milas ve Atıf Bakırcı da bu konuda üzgün ve şaşkındı. Tablonun sırf ebatları bile fark edilecek türdendi.

Tablonun solunda, müze yetkilileri tarafından konulmuş küçük bir bilgilendirme bölümünde ismi ve yapıldığı tarih yazılıydı.

Almanlar ve diğer ülkelerin vatandaşları, bu tabloyu *'Lesender Araber'*, yani *'Okuyan Arap'* ismiyle biliyorlardı.

Biraz çevresine göz gezdiren Başkomiser Atıf, "Herhalde aradığımız şeyi burada bulamayacağız," dedi karamsar bir ifadeyle. Gerçekten de sergi salonunda olağan dışı bir şey göze çarpmıyordu.

Milas, tablonun bulunduğu yeri incelemeye başladı. Belki bir not bırakılmış olabilir düşüncesiyle, Elif de şifre bilimciye yardım ediyordu. Ama nafileydi. Burada hiçbir ipucu yoktu.

"Bari bizimkilerden iyi haberler alsak," dedi Atıf iç çekerek. O esnada telefonunun çaldığını görünce heyecanlandı. Arayan Mehmet Ali'ydi.

Telefonu heyecanla açtı tecrübeli polis. Tablonun bulunduğu yerde hiçbir ipucu bulamayan Milas'la Elif, umudu kesmiş Atıf Bakırcı'dan gelecek haberi bekliyorlardı.

Başkomiserin telefonu açtığında aydınlanan yüzü, kapatmasıyla yine bir karış olacaktı. Milas işlerin ters gittiğini o anda anladı.

"Maalesef oyuna geldik çocuklar," dedi Atıf Bakırcı kederle. Yüzünden hayal kırıklığına uğradığı anlaşılıyordu.

"Ne Çinili Köşk ne de Berlin Alte Nationalgalerie Müzesi... Ceset, bu sabah saatlerinde Karaköy sahilinde bulunmuş!"

# 29.

"Bizim *Halı Tüccarı* da iyi iş çıkarmış," dedi *Mimozalı Kadın*, "hedefimize adım adım ilerliyoruz!"

Sabah saatleriydi ve karşısında namı diğer *Kökenoğlu* oturuyordu.

"Az kaldı," dedi *Kökenoğlu*, sakin bir ses tonuyla. "Yakında herkes bizim ne yapmaya çalıştığımızı anlayacak."

Kadın, adamı başıyla onayladı.

"Zaten yavaş yavaş haberlerde de yankı uyandırmaya başladık. Yakında tüm haberler sadece bizden bahsedecek."

"Güzel," dedi *Kökenoğlu* keyifle. "*Terbiyecimizin* de istediği bu..."

"Hepimizin istediği bu," dedi kadın gülümseyerek.

*Kökenoğlu*, "*Arzuhalci*'ye son işi hakkında bilgi verelim. Zaten sonrasında ne yapacağını biliyor olmalı," dedi tiz bir sesle.

"Tamamdır, hatırlatırım. *Silah Taciri*'ne de haber vermem gerekiyor, o da hazırlasın kendisini..."

"İlacını mutlaka yanında bulundursun ama," diyerek ikazda bulundu *Kökenoğlu*. "İşimizi şansa bırakamayız!"

Artık en önemli düzlüğe geliyorlardı.

Hedeflerine az kalmıştı, çok az...

# 30.

## *Karaköy Sahili*

Şifreli Dosyalar ekibi, bu cinayet vakasına eksik kadroyla çıkmak durumunda kalmıştı.

Gafil avlanan Milas, Elif ve Atıf Bakırcı, özel bir uçakla vakit kaybetmeden İstanbul'a dönüş yapacaklardı. Haliyle onların yokluğunda olay mahallindeki gerekli çalışmaları Mehmet Ali ve Tekinsiz Tekin yürütmüşlerdi.

Olay İnceleme Ekibi işini büyük oranda tamamlamış, Başkomiser Atıf Bakırcı'nın talimatıyla tüm bilgileri harfiyen kayıtlara geçirmişlerdi. Başkomiser, İstanbul'a gelir gelmez bu kayıtları masasında görmek istiyordu.

Güneşin ilk ışıkları Karaköy semalarında göründüğünde, ortam pek de iç açıcı değildi.

Karaköy rıhtımına sandal misali bağlanan ceset, turuncu rengin hakim olduğu suların üstünde torbalara sarılmış halde bulunmuştu. Sarılı olduğu en dış katman bezde Vincent Van Gogh'un 'Yıldızlı Gece' tablosunun deseni vardı. Ayrıca cesedin bırakıldığı açı bir yeri işaret ediyor gibiydi. Hatta katil, cesedin beden açısına göre rıhtımdaki taşın üzerine ok bile çizmişti.

Mehmet Ali, okun gösterdiği yöne dikkatle baktı. Pera taraflarını gösteren ok, Şifreli Dosyalar ekibine ne anlatmak istiyor olabilirdi?

Olay inceleme ekibi, maktulü içinde sarılı halde olduğu ıslak torbalardan itinayla çıkarmış ve cesedi deforme etmeden inceleme imkânı bulmuştu. Boynundaki ip izinden, maktulün boğularak öldürüldüğü anlaşılıyordu. Cinayet mahallinde şüphe uyandırabilecek en önemsiz objeler dahi saydam delil torbalarına konulmuştu.

Gördüğü her sahnenin fotoğrafını çekti Mehmet Ali. Bu fotoğrafları vakit kaybetmeden Milas'a da gönderecekti. Karşılarında yeni bir bulmaca daha belirmişti.

Bir de dedektifin ricası üzerine, rıhtımın olduğu bölgeyi boylu boyunca inceledi Mehmet Ali. Hatta buraların da fotoğraflarını çekti. Adeta turuncu renge boyanmış deniz suyu, yenmiş çikolata paketleri ve kemirildikten sonra gelişigüzel olarak yere atılmış bir adet elmadan fazlası yoktu bu fotoğraflarda. Ama Milas'ın da görmek istedikleri bunlardı...

Önemsiz detay gibi görünen her bilgiyi not aldı genç adam. Bu aynı zamanda Başkomiser Atıf'ın da emriydi.

Tekin ise bulundukları bölgenin kamera kayıtlarına nereden ulaşılabileceğini araştırıyordu. Burada bir kamera sisteminin olduğundan bile şüpheliydi. Vapur iskeleleri biraz daha ileride olmasına rağmen gece karanlığında en tenha, en tehlikeli yerlerin başında geliyordu Karaköy... Katil, cesedi bırakmak için bilhassa bu ıssız noktayı tercih etmiş olmalıydı.

***

Milas, Atıf Bakırcı ve Elif'in İstanbul'a gelmeleri ancak öğleden sonrayı bulmuştu.

Sabah saatlerinde olay mahalline dönüşen Karaköy sahil, bu saatlerde normal günlük yaşantısına geri dönmüştü. Milas'ın elinde ise Mehmet Ali'nin ona gönderdiği fotoğraflar ve notlar vardı.

Başkomiser Atıf ile Elif, vakit kaybetmeden emniyet müdürlüğüne geçmişlerdi. Milas ise büyük bir hayal kırıklığı içinde dedektiflik bürosuna geçmeden önce olayın gerçekleştiği Karaköy sahile uğramış ve bir ipucu aramıştı... Rıhtıma çizilen ok, turuncu renge bulanmış deniz suyu ve yere atılan çikolata, elma çöpleri dışında fark edilebilecek başka bir nokta yoktu.

Denize bırakılan ceset, boya olduğunu düşündüğü turuncu rengin de etkisiyle adeta canlı bir *Vincent Van Gogh* tablosuna dönüşmüştü. Yoğun sarı ve turuncu renkler, akla ünlü ressamdan başkasını getirmiyordu. Belki de denizdeki turuncu rengin sebebi, her yıl bu zamanlarda meydana gelen ve 'Alg Patlaması' ismi verilen doğa olayıydı. Ani sıcak artışlarında kızıl turuncu karışımı bir renge dönüşüyordu mavi deniz suları... Bunu fırsat bilen katil, belki biraz boyanın da yardımıyla kendi doğal cinayet stüdyosunu hazırlamış olmalıydı.

Milas, okun gösterdiği yöne bakmasına rağmen çok bir sonuç alamamıştı. Ok tarihi Karaköy-Beyoğlu tünel taraflarını işaret ediyordu.

Kamera kayıt görüntüleri ise cesedi yine *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü, kırmızı maskeli birinin sahile bıraktığını söylüyordu. Kostümlü kişi soğukkanlı bir şekilde işini tamamlayıp, olay mahallinden koşar adım uzaklaşmıştı.

Bu veriler neticesinde, bir sonuç çıkmayacağını kabullenip ofise gelen Milas'ın yüzü asıktı. Aslında çok yorgundu şifre bilimci, ama yaşadığı hayal kırıklığı yorgunluğunu bastırıyordu.

Ofiste onu ilk olarak sekreteri Aslı karşıladı.

"Misafiriniz var Milas Bey," dedi genç sekreter. Kızın sesiyle kendini toplamaya çalışan Milas, acele adımlarla odasına doğru ilerledi. Kapıyı araladığında önce gözlerine inanamadı. Engin'le Resim Profesörü Mithat Hoca, oturmuş keyifle sohbet ediyorlardı. Karşılarında genç adamı gördüklerinde ikisinin de yüzünde güller açtı.

Bu sahne karşısında Milas da çok mutlu olmuştu.

"Hocam hoş geldiniz," dedi heyecan ve şaşkınlıkla. "Bu ne güzel bir sürpriz böyle!"

Yaşlı adam mahcup olmuştu.

"Engin'in daveti üzerine geldim. Sizin de burada olacağınızı düşünmüştüm ama Engin sizin bu sabah Berlin'e gittiğinizi söyledi. Ben de birazdan kalkacaktım, çıkmadan sizi görebildiğime sevindim."

Adam, Milas'ın babası yaşında olmasına rağmen nezaketinden bir an olsun taviz vermiyordu.

Engin heyecanla söze karıştı:

"Abi, biliyor musun? Şu sıralar okuduğum '*Esrar-ı Cinayet*' kitabının yazarı Ahmet Mithat Efendi, Osman Hamdi Bey'in arkadaşıymış!"

Belli ki resim profesöründen öğrenmişti bu bilgiyi. Gerçi kendisi de bu konuda bilgi sahibi değildi. Bir tarafta Türk edebiyatının mihenk taşı Ahmet Mithat Efendi, diğer taraftaysa Türk resim sanatının ve birçok disiplinin üstadı Osman Hamdi Bey... Aynı dönemde yaşamış olmaları bile muciizeyken, bir de arkadaş olmaları takdire şayan bir durumdu.

"Ahmet Mithat Efendi aynı zamanda telifli ilk Türk polisiye romanının da yazarıdır," dedi Profesör, Engin'in elindeki kalın kitabı göstererek.

Resim Profesörü ansiklopedi gibi adamdı, bilmediği şey yoktu doğrusu.

"Acaba ileride ben de sizin kadar çok şey bilecek miyim?" diye sordu Engin hayranlıkla. Yaşlı adam çocuğa tebessümle karşılık verdi.

"Şayet çok okur, çok gezersen belki benden de bilgili olursun! Ama şunu asla unutma delikanlı, bilgiye giden yol çok çalışmaktan geçer. Sırf zekâ yeterli olmaz."

Milas, yorgunluğunu belli etmemeye çalışarak masasına oturdu. Fırsat ayağına kadar gelmişti. İkinci cinayetle ilgili topladığı bilgileri profesörle paylaşabilir, onun engin dene-

yimlerinden faydalanabilirdi. Zaten o gelmese, yarın sabah dedektif gidecekti profesörün üniversitedeki odasına.

Tam söze girecekken, "Gittiğiniz yerden bir sonuç alabildiniz mi?" diye sordu profesör. Şifre bilimcinin konuyu açmasına da gerek kalmamıştı. Artık rahat bir şekilde olanları anlatabilirdi.

"Maalesef hocam," dedi hüzünle, "katil bizi yanılttı. Daha doğrusu biz onun verdiği mesajları doğru anlayamadık sanırım. Gerek Berlin Alte Nationalgalerie Müzesi gerekse Çinili Köşk'te önlemler almamıza rağmen cinayet bambaşka bir yerde işlendi, Karaköy sahilde... Belki de geçen cinayette olduğu gibi daha önce öldürüldü maktul. Nasılsa otopsi sonuçlarında anlarız."

Engin merakla araya girdi:

"Bu sefer kim öldürülmüş abi? Kimliği tespit edildi mi?"

Engin'le bunları konuştuğuna inanamıyordu ama yine de yanıtladı dedektif:

"Kimliği üstünden çıkmış. Zamanında müteahhitlik yapıyormuş. İsmi Feyyaz Çiçek... Ellili yaşlardaymış sanırım."

Profesör araya girdi:

"Bu ismi duymuştum," dedi sakin bir ifadeyle. "Yıllar önce kaçak inşaat haberlerinde çok ismi anılıyordu bu adamın. Hiçbir doğal dengeyi düşünmeden her yere bina yapmaya çalışan biriydi... Hatta bu ucuz malzemeli binalardan birkaçı yıkılmış, onlarca insanın ölümüne neden olmuştu."

Bu bilgileri Mehmet Ali ve Tekin'den de alan şifre bilimci, ilk cinayete benzer bir olayla karşı karşıya olduklarının farkındaydı.

Birileri İstanbul üzerinden onlara mesaj vermek istiyordu.

"Bu olayların İstanbul'la bağlantılı olduğuna artık şüphem kalmadı hocam," dedi Milas kesin bir ifadeyle. "Diğer cinayetler de İstanbul'un başka semtlerinde gerçekleşecek... Tabii müsaade edersek..."

Resim Profesörü yine transa geçmiş gibiydi.

"Bir şiirinde ne demiş Necip Fazıl," dedi birden, etkileyici ses tonuyla. "*Hayattan canlı ölüm, günahtan baskın rahmet; Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet!*"

İstanbul'la ilgili söylenecek o kadar çok şiir, o kadar çok söz vardı ki... Hepsi de İstanbul'un değerini bilen mısralardı. Bu kadim şehrin sessiz çığlıklarıydı her biri...

Milas Ulukan kendini toplayıp, Karaköy'de gördüğü Pera tarafını gösteren oku anlatmıştı profesöre. Ayrıca gerek kendinin gerekse Mehmet Ali'nin çektiği fotoğrafları da göstermişti. Belki yaşlı adam bu gizemli okun onları nereye götüreceğini gösterebilirdi.

Engin, okun yönünü görünce heyecan yapmıştı yine.

"Abi baksana, geçende gittiğimiz tüneli gösteriyor işte! Dünyanın en eski ikinci metrosunu..."

Milas da benzer şekilde düşünmüştü ama bir türlü bu olayla bağdaştıramıyordu. Bu tünelin Osman Hamdi Bey'le ne gibi bir bağlantısı olabilirdi?

Profesör, yakın gözlükleriyle fotoğrafları detaylı bir şekilde inceledikten sonra, "Bu okun tüneli gösterdiğini sanmıyorum," dedi. "Siz geçende 'Mimar-ı Şehir' ismini sormuştunuz bana, yani Mimar Alexandre Vallaury'i... Tünelin hemen yakınında onun tasarladığı bir bina var!

Şifre Bilimci heyecanlanmıştı. Böylelikle parçalar da oturmuş olacaktı. Sonuçta bırakılan 'Mimar-ı Şehir' isminin bir işlevi olmalıydı. Pür dikkat profesörü dinliyordu genç adam.

"Tünelin hemen yakınında Osmanlı Bankası Müzesi var. Oldukça görkemli, büyük bir binadır. Bu binanın mimarı Alexandre Vallaury idi. Okun gösterdiği yöne bakıyorum da, bu binayı işaret etmesi kuvvetle muhtemel."

Milas merak ettiği soruyu hemen sordu:

"Peki hocam neden bu bina? Sonuçta bu mimara ait İstanbul'da birçok yapıt var."

Profesör gözündeki yakınlaştırıcı gözlüğü çıkarmış ve "Şu an bilgisayarım yanımda olsa bu binanın diğer binalardan farkını gösterebilirdim. Biz bu binaya '*ikiyüzlü bina*' deriz!"

Engin bu ifade karşısında kendini tutamayıp gülmeye başladı. Engin'in yersiz gülmesine sert bir bakış atarak karşılık verdi dedektif. O anda tekrardan sessizliğe büründü çocuk.

Profesör, "Engin gülmekte haklı," dedi tebessüm ederek. "Gülünç ama gerçek bir durum..."

"Yani siz eski Osmanlı Bankası binasının simetrik olmadığını mı söylüyorsunuz," dedi Milas şaşkın bir ifadeyle. Simetri takıntısı olan genç adamın bir an içi ürpermişti.

"Evet," diye onayladı Profesör. "Yapının ön ve arka cepheleri birbirinden oldukça farklı. Vallaury bu binayı sanatının sınırlarını zorlayarak birçok simgesel göndermeyle süslemişti."

Bu esnada Milas, çantasından diz üstü bilgisayarını çıkarmış ve internetten eski Osmanlı Bankası binasının fotoğraflarına bakmaya başlamıştı. Meraklanan Engin de soluğu Milas'ın yanında aldı.

Profesör ise konuşmasını sürdürüyordu:

"Binanın Pera tarafını gören ön yüzüyle, Süleymaniye ve Eminönü tarafını gören arka yüzü arasında ciddi mimari farklılıklar var. Bunu fotoğraflardan da görmek mümkün... Binanın o dönemin Avrupai semtlerinden biri olan Pera'ya bakan ön yüzü modern tarzda yapılmıştı. Haliç, Topkapı Sarayı gibi eski İstanbul'un simgelerine dönük yüzü ise Doğu mimarisinden esinlenerek tasarlanmıştı. Yani ön yüzü Neoklasik, arka yüzü ise Neo-Oryantalist mimariyle tasarlanmış sıra dışı bir binadır eski Osmanlı Bankası binası... Şimdiki ismiyle 'Osmanlı Bankası Müzesi'..."

"Peki neden böyle bir maceraya girilmiş ki?" diye sordu Engin, yarı şakacı bir ses tonuyla. "Çünkü aynı binada iki farklı mimari tarz denemek epey zor olsa gerek!"

"Haklısın delikanlı," dedi profesör babacan bir ifadeyle. "Ama bu binanın yapıldığı yıllarda Osmanlı Devleti ciddi bir değişim sürecindeydi. Batı dünyasının sanat, bilim ve teknolojideki ilerlemelerini yakından takip ediyor, bazılarını burada uyguluyorlardı. Aslında bu bina o dönem Osmanlı'sını çok güzel özetleyen bir mimariye sahip... Yüzünü Batı'ya dönmüş ama asla kendi kültürünü unutmamış bir ülkeyi temsil eden bir tasarım! Alexandre Vallaury'nin o dönemin en başarılı mimarlardan biri olmasında bu sır yatar aslında. Doğu kültürüne hayran Batılı bir mimar... Osman Hamdi Bey ise Batı dünyasını çok iyi tanıyan, bilen, seven ama kendi topraklarından kopamamış Doğulu bir ressam..."

Milas Ulukan bir an kendini o dönemlerde yaşadığını hayal etti. Doğu ve Batı kavramlarının sürekli iç içe girdiği, kültürlerin harmanlandığı bir zamanda nefes aldığını... Zorluklarıyla beraber, renkli güzel tarafları da olmalıydı. Ama o dönemin birçok insanında kimlik kargaşası yaşatmış olacağı da aşikârdı.

Aklına Vincent Van Gogh gelmişti bir an. Kendi ülkesinde ve döneminde kimlik kargaşası yaşamamış olan bu büyük ressamın, bir tablosu daha başka bir cinayete malzeme edilmişti. Bu seferki tablosu 'Yıldızlı Gece' isimli, belki de en popüler resmiydi. Hadi Osman Hamdi Bey bir tarafa, Vincent Van Gogh'un bu cinayetlere alet edilmesinin asıl sebebi ne olabilirdi?

'Yıldızlı Gece' desenli kalın beze sarılı olan cesedin fotoğrafını profesöre gösterdiğinde, bu sorunun cevabını çok merak ediyordu.

Resim Profesörü ise hâlâ aynı fikirdeydi. İki büyük ressamın aynı dönemde yaşamalarına yoruyordu. Tabii bir de Doğu – Batı sentezine...

Profesör aniden söze girdi:

"Vincent Van Gogh'un '*Theo'ya Mektuplar*' isimli meşhur bir kitabı vardır. Okumadıysanız da mutlaka tavsiye ederim. Kardeşi Theo'ya yazdığı mektuplardan oluşan, bana göre çok önemli bir felsefi alt yapısı da olan bu kitapta şöyle bir bölümün yazdığını hayal ediyorum!"

Profesör, ses tonunu değiştirip tekrardan ahenkli bir tonlamayla konuşmaya başladı. O anda sanatında başarılı bir tiyatro oyuncusuna benziyordu.

"Sevgili kardeşim Theo... Son dönemde Doğu resim sanatında bir ressam parladı. Doğulu bir oryantalist ressam! Kulağa komik geliyor değil mi? Resimleri başta Paris ve Berlin olmak üzere birçok ülkenin sanat galerisinde sergileniyor, büyük ilgiyle karşılanıyor. Muhakkak sen de duymuşsundur. Aynı zamanda arkeolog ve müzeci unvanları da varmış. Ona o kadar imreniyorum ki! Ne dersin kardeşim, ileride benim eserlerim de bu ressamın eserleri kadar tanınır, sevilir mi? Yoksa yarısı kadar da mı değer görmez!"

Milas'ın tüyleri diken diken olmuştu.

Engin ise şaşkınlıkla, "Gerçekten mektuplarında böyle bir bölüm var mı?" diye sordu.

Profesör gülerek, "Yok tabii ki," dedi ve ekledi: "Ama kim bilir, belki mektuplarında yazmasa bile zihninden geçirmiştir."

Zayıf bir ihtimal de olsa, bu düşünce kulağa güzel geliyordu. Bugünün dünyaca ünlü ressamının, Türk resim sanatının babasını bilmesi, gurur verici bir histi. Ama bir taraftan da üzücüydü. Osman Hamdi Bey'in de günümüzde en az Vincent Van Gogh kadar tanınıp bilinmesi gerekirdi. Ancak bilinmeyen sebeplerden ötürü unutulmuştu usta sanatçı... Eserleri bile sanata sessiz sedasız bir şekilde hizmet ediyordu.

Artık bu seri cinayetler basından saklanamaz bir hale gelmiş, tüm manşetlerde "*Kaplumbağa Terbiyecisi Cinayetleri*" adı altında haberler yapılmaya başlanmıştı. Hatta haberlerin birçoğu Osman Hamdi Bey'den çok Vincent Van Gogh'u konuşur olmuştu. Evet, cinayeti işleyen *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümünde biriydi. Hatta kurgular tamamen Osman Hamdi Bey'in renkli dünyasına göre şekilleniyordu. Ancak basın daha çok Vincent Van Gogh'un tablolarıyla ilgileniyordu. İlk cinayette olay mahallinde bulunan usta ressamın otoportresi ve ikinci cinayette cesedi sarıp sarmalayan '*Yıldızlı Gece*' desenli çarşaf gündem konusuydu.

"Gerçekten de Vincent Van Gogh'un yaşarken sadece bir tablosu mu satılmıştı?" diye sordu Milas kederle. İki usta ressam için de üzülüyordu. Biri hayatı boyunca hiçbir

başarı göremeden ölmüş, diğeri ise ölümünden kısa süre sonra unutulmuştu.

İkisi de kötü bir his uyandırıyordu insanda. İnsan bu dünyadan bedenen gittiği zaman değil, unutulduğu zaman ölüyordu.

Profesör, dedektifin sorusunu hüzünlü bir ifadeyle yanıtladı:

"Maalesef... O eserini de kardeşi Theo sayesinde satmıştı. Theo, Paris'te sanat galerisi işleten biriydi. Abisinin de eserlerini sergiliyordu. Hatta elimizdeki kaynaklar, Theo'nun abisine para yardımında da bulunduğunu söylüyor. Yoksa çok ciddi psikolojik bunalımlar yaşayan usta ressamın, sadece kendi imkânlarıyla ayakta durması pek mümkün gözükmüyordu."

"Paris!" dedi Engin tutkuyla. "O zaman Gogh da Paris'i görmüş olmalı. Osman Hamdi Bey de orada eğitim görmüştü değil mi?"

"Evet," dedi yaşlı adam, "kardeşi Theo sayesinde Paris'te çok bulunmuştur. O yıllarda Paris özellikle resim sanatında zirvedeydi. Paris'te tanınan bir ressamı tüm dünya tanırdı. Hoş, hâlâ öyle ya!"

"Peki Osman Hamdi Bey'in tabloları Paris'te sergileniyor mu?"

Soruyu soran yine Engin'di. Paris denince akan sular duruyordu onun için.

"Yaşadığı dönemde sergileniyordu," dedi profesör. "Özellikle Berlin, Londra ve Paris'te birçok tablosu sergilenmişti. Çok rağbet de oluyordu bu tablolara... Zaten Osman Hamdi Bey, gerek resim sanatı gerekse müzecilik alanında elde ettiği başarılar nedeniyle birçok üniversiteden fahrî doktora unvanları almıştır. Hatta ölmeden kısa bir süre önce Oxford Üniversitesi, usta sanatçıyı İngiltere'ye davet etmiş ve ona fahrî doktora unvanı vermişti!"

"Oxford Üniversitesi'nden fahrî doktora almış bir ressamı nasıl unutabildik biz?" diye kendi kendine sordu şifre bilimci. Ne kadar hayıflansa azdı.

"Ne tuhaf değil mi," diyerek konuşmasını sürdürdü yaşlı adam. Çizgilerle dolu düşünceli suratında kederin gölgelediği ince bir tebessüm belirmişti. "Aslında İstanbul da en az Paris kadar öneme sahip bir şehir... Hatta üç büyük medeniyetin başkentliğini yaptığını düşünürsek belki de çok daha fazlası! Ama maalesef günümüzde hak ettiği konumda değil İstanbul... Bir dönem dünyanın nabzının attığı bir şehrin bu derece unutulması, arka plana atılması çok nahoş! Tıpkı... Tıpkı Osman Hamdi Bey gibi..."

Kafası çok karışıktı genç adamın. Muhakkak bırakılan bu mesajların bir anlamı olmalıydı. Bunların manasını çözebildiği takdirde, cinayetlerin de önüne geçilebileceğini düşünüyordu.

Daha fazla delile ihtiyacı vardı dedektifin. Çok daha fazla ipucuna... Aksi halde işleri çok zordu!

Resim Profesörü bir anda bir şey hatırlamış gibi ayaklanmıştı.

"Affedersiniz," dedi telaşlı bir ifadeyle, "benim... Benim kızıma sözüm vardı! Bugün buluşacaktık, acil çıkmam gerekiyor!"

Adamın ani hareketi Milas'la Engin'i şaşırtmıştı. Belli ki kızına çok düşkün biriydi profesör.

Adam çıkış kapısına doğru yönelirken, Milas'a bakıp, "Kabalığımı bağışlayın lütfen," dedi naif ve mahcup bir ifadeyle.

Profesörün bu halini gören Milas da mahcup olmuştu şimdi.

"Estağfurullah hocam," dedi saygıyla. "Her zaman bekleriz. Kızınıza da çok selamlar..."

"Tabii," dedi adam kibar bir tonlamayla, "*İstanbul*'a selamlarınızı iletirim."

Engin şaşırmıştı:

"Kızınızın ismi 'İstanbul' mu? Ne güzel!"

Yaşlı adam gururla, "Evet," dedi. "Keşke İstanbul'un adı her yere verilse... Belki o zaman yaşadığımız şehrin kıymetini az da olsa bilirdik!"

Kapıdan tam çıkacakken, tekrardan içeri doğru döndü profesör.

"Bu arada söyleyecektim, unuttum. Engin, yarın sabah üniversitede Osman Hamdi Bey ile ilgili etkinliğimiz olacak, müsaitsen seni de beklerim."

Cümlesini tamamladıktan sonra yanlış bir şey söylemiş gibi birden Milas'a döndü ve "Tabii sizi de..." dedi.

Şifre bilimci mahcup bir ifadeyle, "Hocam, inanın çok gelmek isterdim," diyebildi. "Ama yarın bizim ekiple birlikte Osmanlı Bankası Müzesi'ne gidelim diyorum. Belki orada bir şeyler buluruz. Nazik davetiniz için çok teşekkür ederim."

Engin'in Milas'ı umursadığı yoktu.

"Sen kendi adına konuş abi," dedi havalı bir şekilde. "Ben bu nazik daveti seve seve kabul ederim!"

Engin yine yapacağını yapmıştı. Ama onun bu kararına dedektif de sevinmişti. Zira Şifreli Dosyalar ekibiyle gittiği yerler bazen tehlikeli olabiliyordu. O sebeple Engin'i bu işlerden uzak tutmaya çalışıyordu genç adam. Şimdi içi rahattı işte.

Engin'in cevabına çocuk gibi sevinen Profesör, "O zaman yarın sabah üniversitede görüşmek üzere delikanlı," dedi.

Tam bu esnada ofisin giriş kapısında pembe maskeli bir kız belirmişti. Maske rengiyle uyumlu olacak şekilde üzerinde pembe bir tişört ve kot pantolon vardı.

Milas ve Engin, aniden karşılarında beliren kızı gördüklerinde çok şaşırdılar. Profesör Mithat Bey, çok şaşırmışa benzemiyordu. Belli ki tanıdığı biriydi.

Engin, dedektiflik duygularının da verdiği cesaretle bir tahminde bulundu:

"Yoksa kızınız mı? *İstanbul...*"

Yaşlı adam birden çocuğun sözünü kesti.

"Hayır, kızım değil. Öğrencim..."

Profesör bozulmuş gibiydi, sert bakışlarla genç kızı süzüyordu.

"Aynı zamanda Mithat Hoca'nın asistanıyım," dedi kız ince ama dokunaklı sesiyle. Sonrasında tekrardan hocasına dönüp, "Yarın sabahki etkinlik için sizi arıyordum, burada olduğunuzu söylediler." dedi. "Acil üniversiteye gelmeniz gerekiyor hocam. Sizi aradım ama telefonunuz kapalıydı."

Resim Profesörü refleksle telefonuna baktı.

"Hay aksi, şarjı bitmiş!"

Telaşla içeri giren kız, kabalık yaptığını düşünüp kendini tanıttı:

"Bu arada adım Ceyda," dedi Milas'a bakarak, "sizi gazete ve televizyon haberlerinden tanıyorum!"

Milas da memnun olmuştu. Tabii kızın onu haberlerden tanıması dışında...

"Bir taraftan dedektiflik yapıp, bir taraftan da yemek işleriyle uğraşmak yorucu olsa gerek!"

Milas önce yanlış işittiğini düşündü.

"Yemek mi?"

Genç kız yanlış bir şey söylemiş gibi bir an durakladı:

"Haberlerde Gastronomi bölümü mezunu olduğunuzu duymuştum!"

Şifre Bilimci 'yine başlıyoruz' diye geçirdi aklından. Engin'in suratı yine pancar misali kızarmıştı. Gülmemek için zor tutuyordu kendini.

"Yemekten pek anlamam," dedi Milas, sakin kalmaya çalışarak. "Tabii yemek dışında... Yani yemeği yemek dışında!"

O arada Engin söze girdi. Muzipliği üzerindeydi yine...

"Abim kendine haksızlık ediyor! Mesela İtalyan mutfağında kesinlikle üstüne tanımam. Çok iyi makarna yapar!"

"Engin Ar!" dedi Milas dişlerini sıkarak.

Engin ne zaman Milas'ın evinde kalsa makarnadan başka bir şey yiyemez olmuştu. Öğrenci evi gibiydi genç adamın evi.

Az önceki tatsız espriyi unutmaya çalışan Milas, "Astronomi," dedi kıza bakarak. "Gastronomi değil..."

"Yani Astronomi mezunu musunuz?" diye sordu bu sefer genç kız. Hemen akabinde mahcup bir ifadeyle ekledi: "Yanlış anlamışım demek ki, kusura bakmayın lütfen."

Şifre Bilimci daha fazla açıklama yapma gereği duymadı. Artık bu konulardan çok sıkılmıştı.

Profesör ve asistanı, dedektiflik bürosundan ayrıldıkları anda Engin zor zapt ettiği kahkahasını atarak Milas'ın odasına doğru koşar adımlarla ilerledi.

# 31.

## *Bir gün sonra...*

Elif, Başkomiser Atıf'ın odasının önüne geldiğinde heyecanla kapıyı vurdu.

Odaya girdiğinde heyecanı yüzünden okunuyordu. Elif'i iyi tanıyan Atıf Bakırcı, o anda bir şeylerin ters gittiğini hissetti.

"Başkomiserim," dedi Elif, "Hakkı Çimen isimli maktulün üstünde bulduğumuz kimlik sahte çıktı!"

Tecrübeli polis şok olmuştu. İlk kez meslek hayatında böylesi tuhaf bir durumla karşılaşıyordu.

"Bu da ne demek şimdi," dedi Atıf şaşkınlıkla. Hâlâ inanmakta güçlük çekiyordu. Sonrasında aklına bir düşünce geldi:

"Belki de maktulümüz yanında sahte kimlik taşıyordu."

Bu da bir ihtimaldi.

"Söylediğiniz ola..."

Elif tam önemli gördüğü bilgiyi başkomisere aktaracakken birden sözü kesildi:

"Feyyaz Çiçek isimli şahsın çevresindeki kişileri araştırıyoruz değil mi? Hani şu dün Karaköy sahilde cesedini bulduğumuz adam..."

Elif hayal kırıklığı içinde söylemek istediği asıl konuyu sona saklama kararı aldı.

"Araştırıyoruz başkomiserim," dedi çalışkan bir öğrenci edasıyla. "Bugün içinde Milas da birkaç kişiyle görüşme yapacaktı. Ama genel olarak ikinci maktulle ilgili de gerekli malumatı topladığımızı düşünüyorum."

Başkomiser Atıf'ın sessizce Elif'e bakması, 'devam et' anlamına geliyordu.

"Maktulün inşaat işleriyle uğraştığını ve çok kez başını belaya soktuğunu dün söylemiştim. Özellikle birçok insanı rant uğruna mağdur etmiş. Yaptırdığı inşaatların atıkları yüzünden, denizlere zarar verdiğini düşünen bazı derneklerle de problemler yaşamış. Çok kez davalık olmuşlar. Tabii bizim müteahhit hep bir şekilde sıyırmış yakayı... Ta ki yaptırdığı bir binanın kullanıma açılmasının üstünden henüz iki ay geçmeden yıkılması ve onlarca kişinin maddi manevi zarar görmesine dek... Sonrasında sırra kadem basmış. Çevresindeki kişilerin söylediği tam olarak bu... Ailesi de uzun zamandır haber alamıyormuş kendisinden."

Başkomiser Atıf düşünceliydi.

"Böylelikle cesedinin neden denizde bulunduğu da çıkıyor ortaya! İlk maktulle ne çok ortak özellikleri var, değil

mi? Biri hayvanlara verdiği zararın bedelini ödedi, diğeri de denizlere... Sırada ne var dersin?"

Elif de başkomiser gibi düşünüyordu. Hazır konu ilk maktule gelmişken, anlatmak istediği asıl meseleye getirdi sözü:

"Başkomiserim, aslında daha büyük bir problemimiz var," dedi endişeli bir yüz ifadesiyle. "Hakkı Çimen'in yani ilk maktulün DNA sonuçları açıklandı. Bulduğumuz cesedin şimdiye kadar araştırma yaptığımız Hakkı Çimen isimli şahsa ait olmadığını öğrendik!"

"Ne!" diye adeta inledi Başkomiser Atıf. Neredeyse oturduğu koltuktan düşecekti.

Akabinde derin bir sessizliğe büründü tecrübeli polis.

"Öyleyse biz Gülhane Park'ında kimin cesedini bulduk?"

# 32.

Milas Ulukan, Adli Tıp Kurumu'ndan çıktığında düşünceliydi.

Doktor arkadaşları Nur ve Tunahan Alkın'dan ilginç bilgiler edinmişti.

Feyyaz Çiçek isimli şahsın da, ilk maktul gibi ölümünün daha eski bir zamanda gerçekleştiğini öğrenmişti. Yüzünün tanınmama sebebi bu olabilirdi. Boğularak öldürülen adamın da kaderi ilk maktulle çok benzerdi. Sadece maktullere uygulanan işlemler farklıydı.

Sabah saatlerinde Feyyaz denilen adamın hasımlarıyla görüşmüş, ancak çok bir sonuç alamamıştı dedektif. Bu kişiler özellikle adamın yaptırdığı inşaatlara karşı çıkan dernek mensuplarıydı. Belki de deniz ve doğayı diğer insanlardan daha çok seven bu kişilerin, cinayet haberine sevindikleri bile söylenebilirdi. Maktul belli ki bu duyarlı insanlara ve doğaya çok çektirmişti.

Son dönemlerde dünyanın geçirdiği ağır badireleri aklına getirdi şifre bilimci. Salgınlar, depremler, böcek istilâları ve nicesi... Doğa insanlıktan adeta intikam alıyordu!

Milas ürperdi. Doğayla insanlığın bir an için savaşa tutuştuğunu hayal etmişti. Böyle bir durumda kazanan muhakkak doğa olurdu!

İnsanlık, doğayla savaş halinde değil barış-halinde olmayı öğrenmeliydi artık. Aksi halde bir sonraki nesil doğayla çok daha çetin bir mücadele halinde olacaktı. Kazananın ve kaybedenin baştan belli olduğu bir mücadele...

Milas, dedektiflik bürosuna giderken kendini çok yorgun hissediyordu. Özellikle ilk maktulün DNA sonuçlarının negatif çıkması, genç adamı içinden çıkılmaz bir cendereye sokmuştu. Kimliğin sahte olduğunu da öğrenmişti Elif'ten. Benzer sonuçları ikinci maktulde de alacakları güçlü bir ihtimaldi. Şu anda gerçek manada kim ya da kimlerin öldürüldüğünü dahi bilmiyorlardı.

"Bunların üstüne bir de katili bulacağız!" dedi karamsar bir ifadeyle.

Her şeye sil baştan başlayacaklardı ve şifre bilimci bu gücü kendinde hissetmiyordu.

Dedektiflik bürosuna gelmeden önce kostüm satan bir mağazanın önünden geçerken aniden durakladı. Tanıtım maksadıyla cam kabin önünde sergilenen kostümler arasında *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümünü görünce, gülse mi ağlasa mı bilemedi.

İkinci cinayet vakasıyla birlikte tüm gazete ve haberler '*Kaplumbağa Terbiyecisi* Cinayetleri'ne yer verir olmuştu.

Artık Osman Hamdi Bey'in en meşhur tablosunu ülkede bilmeyen yoktu.

"Keşke insanlar bu tablonun varlığını, daha sanatsal yöntemlerle öğrenebilseydi," diye düşünmeden edemedi dedektif. Kötülük her daim insanı çekiyordu.

Genç adam, bugün içinde diğer işleri gereği Osmanlı Bankası Müzesi'ne gitme imkânı bulamamıştı. O kadar çok yapması gereken iş vardı ki, hangisine yetişeceğini bilmiyordu.

Mecburen yarın sabah gidecekti müzeye...

Ofise giriş yaptığında Engin'i göremeyince şaşırdı.

"Kendisine yeni bir çevre bulunca abisini unuttu," dedi gülerek. Ama bir taraftan da seviniyordu şifre bilimci. Bu yorucu günün ardından kimseyle konuşacak hali yoktu.

Odasına çekilmeden önce, Aslı'dan sade bir kahve rica etti. Yine başı ağrımaya başlıyordu. Kahve belki biraz olsun yorgunluğunu alırdı.

Çalışma masasına oturduğunda, "Yarın," diyebildi bıkkın bir ses tonuyla. "Bakalım yarın bize ne gösterecek?"

# 33.

## *Paris Louvre Müzesi*

Fransa'nın ve belki de dünyanın en görkemli müzesinde, herkes için gün bitmek üzereydi.

Birisi hariç...

*Arzuhalci*, çalışma odasında gün boyu ekibiyle beraber çalışmış, görevini başarıyla yerine getirmişti.

Yarına yetişmesi gereken her şey, başarıyla tamamlanmıştı.

Bu güzel haberi vermek için az önce bilgisayar ekranından *Mimozalı Kadın* ile görüşmüş, son dönemde yaşanan olayların durum tespitini yapmışlardı.

"Büyük gün yarın," demişti kadın ona heyecanla. "Artık çalışmalarımızın sonuna geliyoruz."

*Arzuhalci* de hâlinden memnun sayılırdı. Ta ki *Mimozalı Kadın*, onun yarın Türkiye'ye gelmesini isteyene kadar...

Bu talebe anlam verememişti genç adam. Yanıtını öğrenmek isteyince de, "*Terbiyecimiz* öyle istiyor!" cevabını almıştı.

Korkuyordu *Arzuhalci*... Yarın olabilecek her şeyden çok korkuyordu!

# 34.

"Yarın büyük gün," dedi telefondaki cızırtılı ses. "Tüm hazırlıklarını ona göre yap... Hiçbir aksiliğin çıkmasını istemiyoruz!"

Derin bir sessizliğin ardından, "*Terbiyecimiz* de istemez," sözü işitilmişti.

*Silah Taciri*, elinde cep telefonu, pür dikkat söylenilenleri dinliyordu. Karşısında bir bölümü kırık bir ayna vardı.

Artık aynada gördüğü yüzü tanımakta güçlük çekiyordu. Yüzündeki yara izleri, olgunluğun belirtileri olan yüz çizgileri bambaşka bir insan yapıyordu onu.

Telefonu kapattığında, bir süre daha aynadaki kendisine baktı. Dudağının kenarında küçük bir çikolata parçacığı fark ediliyordu. Elinin tersiyle sildi dudağını. Az önceki krizi de bir şekilde atlatmıştı neyse ki...

Aynadaki kendisine veda edip mutfağa doğru yöneldi. Az önce ocağa koyduğu çorba kaynamaya başlamıştı. Ocağın altını dikkatli bir şekilde kıstı ve çorbayı bir tabağa boşalttı.

Bir parça ekmekle birlikte çorba tabağını alıp, küçük ve bakımsız evin gıcırdayan zemininde ilerlemeye başladı. Ne

zaman çıkmayı denese, yıkılacakmış hissi veren merdivenleri dikkatli bir şekilde tırmandı.

Üst katta küçük odanın içinde biri oturuyordu. Ağır adımlarla, sessiz bir şekilde oturan kişiye doğru yaklaştı *Silah Taciri*...

Odaya girip içeriyi aydınlatmasıyla birlikte koltukta sessizce oturan kişinin silueti ortaya çıkmıştı. *Silah Taciri*'nin hemen karşısında bir kadın oturuyordu.

Hareket dahi edemeyen kadın, endişeli gözlerle *Silah Taciri*'ne bakıyordu. Belki konuşamıyordu, ama bir çift siyah göz her şeyi anlatıyor gibiydi.

*Silah Taciri*, kadınla göz göze gelmemeye çalıştı. Elindeki sıcak tabağı bekletmeden kırılmaya yüz tutmuş bir masanın üstüne bıraktı.

Kendisine bir sandalye çekti ve elindeki kaşıkla çorbayı karıştırmaya başladı.

Kadının bir şey yemek istemediği her halinden belliydi.

*Silah Taciri*, içinde bir miktar çorba bulunan kaşığı uzattığında, kadın başını hafifçe yana çevirdi. Ürkek bakışları ise hâlâ karşısındaki adamın üstündeydi.

"Az kaldı," dedi *Silah Taciri*, kadına çorbayı içirmeye çalıştığı esnada.

"Çok az kaldı!"

## 35.

## *Bir gün sonra...*

"Zuhal Teyze!"

Milas Ulukan, dedektiflik bürosuna girdiğinde, gördükleri karşısında şaşkına dönmüştü.

Engin'in annesi Zuhal Hanım, sabahın erken saatinde soluğu Milas'ın dedektiflik bürosunda almıştı. Kadının yüzünde yoğun bir endişe hali asılıydı.

Başkomiser Atıf ile Elif de oradaydı. Elif, Zuhal Hanım'ı sakinleştirmeye çalışıyordu.

Milas'ın gelmesiyle beraber bir an için umutlanan gözü yaşlı kadın, Engin'i göremeyince yine gözyaşlarına hâkim olamamıştı.

Dün gece Engin'in Milas abisinde olduğunu düşünen Zuhal Hanım'ın telefonla kimseye ulaşamaması, endişelenmesine neden olmuştu.

Şifre Bilimci de dün eve gittiğinde, telefonunu kapattığı gibi yatıp uyumuştu. Engin'in çoktan eve gittiğini düşündüğünden onun da içi rahattı. Ancak şu anda gördüğü dramatik tablo, ona kâbusun eşiğinde olduklarını söylüyordu.

Önce acıyla yutkunduktan sonra, kederli kadının yanına gitmek için hareketlenmişti ki, Aslı'nın ona doğru uzattığı zarfla bir kez daha şaşkına dönecekti.

"Bu sabah ofisin kapısına bırakılmış Milas Bey," dedi kız üzgün bir ifadeyle.

Şifre Bilimci aceleyle zarfı açtı. Zarfın içindeki kâğıtta birkaç kelimelik bir cümle yazıyordu sadece.

***"Osmanlı Bankası Müzesi'nde buluşalım!"***

Nefes almakta zorluk çeken dedektif, Şifreli Dosyalar ekibindeki çalışma arkadaşlarına bakıp, "Hemen Osmanlı Bankası Müzesi'ne gitmeliyiz," dedi. "Kaybedecek bir dakikamız bile yok!"

# 36.

## *Osmanlı Bankası Müzesi*
## *Salt Galata*

Osmanlı Bankası Müzesi, Karaköy'de eski ismiyle Voyvoda, şimdiki adıyla Bankalar Caddesi üzerindeydi.

27 Mayıs 1892 senesinde görkemli bir törenle hizmete giren müze, ilk olarak Osmanlı Bankası Genel Müdürlük binası olarak açılmıştı. İsmi ise *Bank-ı Osmanî-i Şahane* idi.

Yüz yılı aşkın bir sürede çok kereler restorasyonu yapılan bina, ilk günkü mimarisiyle ziyaretçileri etkilemeye yetiyordu.

Tam manasıyla bir kültür ve sanat merkezi haline gelmiş olan müzede ayrıca 'Arşiv Araştırma Merkezi' de bulunuyordu. Birçok akademisyenin mesken edindiği bu kültür merkezi, aynı zamanda yapısında ihtiva ettiği farklı disiplinlere ait arşiv deposuyla sıradan bir müze kavramının çok üzerine çıkıyordu.

Aynı zamanda 'Salt Galata' olarak isimlendirilen müze binasında sanatsal etkinlikler çok sık oluyordu. Ayrıca yine 'Salt Araştırma' isminde bir birime de sahipti. Basılı ve dijital kaynakları erişime açan *Salt Araştırma* bünyesinde;

218 kapasiteli Oditoryum, dijital sunumlarla katlara yayılan Osmanlı Bankası Müzesi, Yararlı Sanat Ofisi, Atölyeler, kitabevi ve sergi alanları mevcuttu.

Mimar Alexandre Vallaury imzalı bu tasarım harikası binanın, özellikle alt katındaki 'Salt Galata Kütüphanesi' öğrenciler için çok önemli bir olanaktı.

Milas Ulukan ve Şifreli Dosyalar ekibi müzeye giriş yaptıklarında, akıllarında sadece Engin vardı.

Onları önce kahverengi tonlarında görkemli bir kapı karşıladı. İçeri girdiklerinde ise kapının koyu renginin aksine beyaz duvarlar ve merdivenler selamlamıştı ekibi.

Duvarlardaki at üstündeki asker kabartmaları oldukça etkileyiciydi.

Giriş yapıp merdiveni tırmandılar. Üst katlardan bakıldığında, alt kattaki kütüphane net olarak görülebiliyordu. Soru işareti şeklindeki masa ve onlarca kitabı bünyesinde bulunduran siyah raflıklar göz kamaştırıcıydı.

Şifre Bilimci, ilk gördüğü kişiye sergi salonunun yerini sormuştu. Bugün müze bünyesinde Osman Hamdi Bey resim sergisi düzenleniyordu. Çeşitli müzelerden getirilen tabloları, kısa süreliğine burada sergilenecekti.

Usta sanatçının ölümünün 110. yılı münasebetiyle, birçok müzede etkinlikler görmek mümkündü.

Yüz küsür yıl sonra Osman Hamdi Bey'in tablolarının, onun katkılarıyla şehre kazandırdığı mimarın tasarladığı bir binada sergileniyor olması da güzel bir tevafuktu doğrusu.

Milas, Elif ve Başkomiser Atıf, salona giriş yaptıklarında aşina yüzlerle karşılaşacaklardı. Mehmet Ali ve Tekinsiz Tekin, salonun bir köşesinde durmuş onları bekliyordu.

Sergi salonu tenha sayılırdı. Belli ki Çinili Köşk'te gerçekleşen akıl almaz olaya benzer bir durum burada da yaşanıyordu.

Osman Hamdi Bey'in normalde *Ankara Resim ve Heykel Müzesi*'nde sergilenen meşhur 'Silah Taciri' tablosunun olduğu yerde, yine VR sanal gerçeklik teknolojisi ekipmanları göze çarpıyordu. VR gözlüğü ve kolları tablonun hemen önüne konulmuştu. Hemen karşısındaki duvarda ise sanat galerilerinde görmeye alışkın oldukları LCD ekran dikkat çekiyordu.

Milas ve Şifreli Dosyalar ekibi durumu hemen anlamış ve kabullenmişlerdi. Anlaşılan yine onları sıra dışı görüntüler bekliyordu.

Zihnine sürekli Engin'i getiren şifre bilimci, bu sefer ürkek adımlarla ilerliyordu. Benzer korku, Başkomiser Atıf ve Elif'te de vardı. Tekin ile Mehmet Ali ise daha soğukkanlıydılar.

Milas, sanal gerçeklik deneyiminin yapıldığı alana geldi ve istemeden de olsa VR gözlüğünü takıp, VR kollarını eline aldı. Heyecan ve korkudan elleri titriyordu genç adamın.

Hayatı boyunca bu denli zor durumda kaldığını hatırlamıyordu. Yaşadığı bu korkunç maceraların bir rüyadan ibaret olmasını o kadar çok isterdi ki...

Deneyim başladığı anda yine kendisini Osmanlı Dönemi'nde bulmuştu dedektif. İçinde bulunduğu ortam, çevresinde gördüğü insanların eski Doğulu kıyafetleri, onu bambaşka bir dünyaya davet ediyordu.

Mecburen bu daveti kabul eden şifre bilimci, ağır ama temkinli adımlarla ilerlemeye başladı. Bu esnada LCD ekran sayesinde Şifreli Dosyalar ekibi de Milas'ın gördüğü her şeye şahit oluyordu.

İçinde bulunduğu yer, eski ismi *Âsâr-ı Atika Müzesi* olan İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin alt katıydı. Daha doğrusu Osman Hamdi Bey, bu tabloyu Eskihisar'daki evinde yapmış olsa da, tablonun kurgusunu Arkeoloji Müzesi'nin alt katı olarak tasarlamıştı.

Milas Ulukan, Osman Hamdi Bey'in hayal gücünün derinliklerinde dolaşıyordu. Usta sanatçının zihninin tam merkezinde... Şifre Bilimci, 1908 yılında yapılmış, yaklaşık 175 cm boyu ve 130 cm eni olan devasa tablonun içinde kısa süreli bir gezintiye çıkmıştı.

Tablonun yapıldığı yıllarda, *Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Gazetesi*'nde 'Silah Taciri' yerine 'Keskin Kılıç' ismiyle tanıtılmış bu renkli dünyada, ilk olarak iki kişi görülüyordu. Biri yaşlı diğeri genç olduğu tahmin edilen iki kişiden yaşlı olanı, kompozit Roma sütun başlığına oturmuş, ayakta olan gence tavsiyelerde bulunuyordu. Oturan yaşlı adamın dizine dayayarak tuttuğu eski bir Türk savaş miğferi göze çarpıyordu. Ayrıca sütun başlığına dayalı halde bulunan tüfekler

de dikkat çekmekteydi. Tüfeklerin kundaklarındaki fildişi kakmaların güzelliği ilk bakışta fark ediliyordu.

Ayaktaki mavi giysili genç adamın elinde, oldukça estetik tasarıma sahip bir kılıç bulunuyordu. Muhtemelen silahların tehlikeli olduğunu nasihat eden kırmızı giysili, kafasında sarıklı bir fes taşıyan yaşlı adam, ayaktaki gencin babası olmalıydı.

Kuşak farkını anlatan tabloda birçok zıtlık göze çarpıyordu. Kırmızı ve mavi renk tonları, tüfekler ve kılıçlar, yaşlı ve genç...

O dönemlerde kılıcın yerini tüfeklerin alması gibi, yaşı ileri olan insanların yerini zamanı gelince gençlerin alacağı mesajı çıkarılabilirdi. Yaşlılar hiçbir zaman genç nesli anlayamayacak, gençler ise büyüklerinin sözünü işine geldiği ölçütte dinleyecekti. Keza ayakta duran gencin, babasını dinlediği yoktu. Elindeki keskin kılıca odaklanmış, sanki bambaşka dünyalara yelken açmıştı.

Milas, adamların olduğu yere biraz daha yaklaşınca oturan yaşlı adamın Osman Hamdi Bey olduğunu anladı. Ayaktaki kişi de gerçek hayattaki oğlu Edhem'di.

Yine model olarak kendisini ve ailesinden birini kullanmıştı usta ressam.

Belki de oğluna başarıya giden yolun silahla, zorbalıkla değil; sanatla ulaşılabileceğini anlatmaya çalışıyordu, kim bilir? İnsan, ancak sanatın herhangi bir dalıyla meşgul olması

halinde hayatın manasını kavrayabilir, kâinatın güzelliğini görebilirdi.

Silah ve sanat... Bir yanda ölüm, diğer yanda hayat... Bir yanda yok etme, bir yanda var etme... Bir yanda öldürmek, diğer tarafta ise yaşatmak...

Aslında bu tabloda bir kabulleniş de vardı. İnsan ne yaparsa yapsın zamanı durduramıyordu. Gençliğin yerini yaşlılık, eski elbiselerin yerini yenileri alacaktı.

Ayrıca tabloda çok net gözükmese de, arka planda bir elinde kitap tutan yaşlı bir adam ile ona bez parçası uzatan bir bezirgân da görülüyordu.

Kuşak çatışmasının arasında kaldığını hisseden dedektif birkaç adım daha atmıştı ki, yeni bir şey fark etmişti. Gördüğü sahne, tablonun orijinal haliyle kesinlikle örtüşmüyordu.

Oturan yaşlı adamın dizlerinin üzerine doğru biri yatırılmıştı. Milas biraz daha yaklaşınca bunun bir ceset olduğunu anladı! Yerde çok belirgin olmasa da kan damlacıkları da vardı.

Gördüğü sahne her saniyede bir hareketleniyordu. Yaşlı adam oğluna nasihat için kaldırdığı kolunu bir aşağı bir yukarı hareket ettiriyor; ayaktaki genç ise elindeki kılıcı yavaşça öne ve arkaya doğru yönlendiriyordu.

İşte o anda bir şey daha fark etti şifre bilimci. Ayaktaki genç adamın elinde tuttuğu kılıçtan, yerdeki kalın kesim taşlara doğru kan damlıyordu!

Bu sahne Milas'ın içinin ürpermesine yetmişti. İçinde bulunduğu cinayet mahallini terk etmek istiyordu. Biraz daha ilerledi genç adam.

Tablonun arka tarafında yukarı doğru çıkan bir merdiven vardı. Merdivene yaklaştığında bir ok belirmişti önünde. Elindeki VR kollarından biriyle önünde beliren ok işaretine dokundu.

Dokunmasıyla beraber başka bir ortama geçiş yaptığını anladı. Şimdi içinde bulunduğu yer, ona oldukça aşina geliyordu.

Pera Müzesi'ndeki sanal gerçeklik deneyiminde gördüğü Osman Hamdi Bey'in çalışma odasındaydı. Yani her şeyin başladığı yerde...

Ama bu sefer odada birtakım değişiklikler vardı. Şifre Bilimci, bu değişiklikleri fark ettiği an derin bir üzüntüyle sarsılacaktı. Benzer şekilde LCD ekrandan görüntüleri gören Şifreli Dosyalar ekibi de, bu değişimler karşısında çaresiz kalmıştı. Herkes kederli gözlerle bir Milas'a bir de ekrana bakıyordu.

# 37.

## *Kalamış Parkı*

*İçinde tarif edemeyeceği tuhaf bir sıkıntı vardı.*

*Uzun zaman sonra ilk kez yağmur yağıyordu. İlk kez hava bu kadar temizdi.*

*Yeşil çimlerin üstünde oturup yazın keyfini çıkaran, şarkılar söyleyen insanlar yoktu bugün. Her yer ıssız, her yer sakindi...*

*Sadece yağmurun sesi işitiliyordu. Belki de dünyadaki en güzel ve en doğal melodi...*

*Buna rağmen bugün içinde bir huzursuzluk vardı.*

*Öyle ki, yüz yılı aşkın bir süredir durduğu yerden hareketlenip buralardan gitmek istiyordu. Yıllardır birlikte uyum içinde yaşadıkları insanlara bir şeyler olmuştu. Kendisini ve arkadaşlarını düşman olarak gören bir toplumun içinde yaşamak istemiyordu artık.*

*Bazı canlıların sınavı çok hareketli olmasında saklıydı, bazılarının ise hareketsiz olmasında... Buna oranla hayattaki yükü de ona göre oluyordu o canlının... Mesela çok hareketli bir canlı, yaşamını sürdürebilmesi için gıdasını çok daha zor yollarla elde*

*edebiliyordu. Oysa kendileri öyle miydi? Üstüne konumlandığı toprak, ona her şeyi veriyordu. Bir adım bile atmadan birçok canlıdan daha uzun yaşayabiliyordu.*

*Ama yorulmuştu artık... Dalları ve yaprakları iyice aşağı doğru eğilmiş, bünyesi yıkılmamak için adeta mücadele veriyordu.*

*Oysa yakın bir zaman önce körpecik arkadaşları, hemen gözünün önünde yok edilmişti. İnsanlar, hiç acımadan kıymıştı genç arkadaşlarına...*

*Biliyordu, yakında sıra ona da gelecekti. Ama hiçbir şeyden korkmuyordu. Sadece üzülüyordu. İnsanlık ve dünyanın geleceği için çok üzülüyordu.*

*Yağmur şiddetini arttırmıştı ama onun içindeki sıkıntı devam ediyordu.*

*Bir an insanların içinde bulunduğu parka sadece yürümek, oturup sohbet etmek için geldiği zamanları hatırladı. Ne güzel zamanlardı. Kimsenin kimseye zarar vermediği, masumiyet yılları... O zamanları özlediğini hissetti. Aslında özlediği o yıllar da değildi. O yıllardaki mutluluklarını ve hüzünlerini özlüyordu. Hem de çok kere...*

*Oysa şimdi öyle miydi? Nerede bir insan görse arkadaşlarına zarar verecek korkusuyla içi ürperiyordu. Artık dünyadaki yeşil rengin hükmü azalıyordu.*

*Senelerdir önünde duran heykele baktı bir an. Kendisi ve arkadaşları gibi sessizce duruyordu aralarında. O kadar masum ve iyi niyetli gözüküyordu ki... Ama bugün onda da bir değişiklik vardı.*

*Hızla yağan yağmur tanecikleri heykelin başını ve omuzlarını şefkatle döverken, önünde yatan bir şey dikkatini çekti. Heykelin hemen önüne bırakılmış hareketsiz şeyi...*

*En az kendisi, ağaç arkadaşları ve heykel kadar hareketsiz olan bu şey bir insan mıydı? Hayatı boyunca durmak nedir bilmeyen insan... Hareketsizken ne kadar da güvenilir gözüküyordu. Hareketsiz insan ona göre her zaman güvenilirdi. Tıpkı senelerdir uyum içinde yaşadığı karşısındaki insan heykeli gibi...*

*Ama bugün içinde tarif edemeyeceği ilginç bir duygu taşıyordu. Oysa ne zaman yağmur yağsa çok mutlu olurdu. Kimsenin olmadığı parkta kendini evinde gibi hissederdi. Şu anda o duyguyu hissedemiyordu işte... Acaba buna heykelin önünde yatan hareketsiz insan mı neden oluyordu?*

*Yağmur... Diğer arkadaşlarıyla birlikte yapraklarını semaya kaldırıp, ettikleri samimi dualar karşılığında Allah'ın lütuf olarak tüm canlılara gönderdiği Ab-ı Hayat damlacıkları... Şimdi daha çok şiddetlenmişti. Öyle güzel, öyle tatlı yağıyordu ki; birazdan her yeri her şeyi temizleyecekti. Tüm kötülükleri, tüm çirkinlikleri, her şeyi...*

# 38.

## *Osmanlı Bankası Müzesi*
## *Salt Galata*

Milas Ulukan, gözlerinin önüne serilen sanal gerçeklik dünyasının ona sunduğu kötü sahne karşısında ne yapacağını bilemez halde öylece kalmıştı.

Gözlerini ve başının bir bölümünü kaplayan VR gözlüğü onu rahatsız etmeye başlıyordu. Sanki kim tarafından yönetildiği bilinmeyen bir korku filminin içine hapsolmuştu. Nefes almakta güçlük çekiyordu genç şifre bilimci. Kısa bir süre sonra, elindeki sanal gerçeklik kollarını istemsiz bir şekilde yere düşürdü. O anda sadece gördükleri vardı. Görmek istemedikleri...

Ekibin lideri Atıf Bakırcı ilk kez kendini bu kadar çaresiz hissediyordu. Koyu kahverengi pos bıyıklarının kapladığı iri yuvarlak yüzünde tanımlanamayacak bir ifade vardı. Ekibin çalışkan üyesi Elif, yaşlı gözlerle bakıyordu ekrana. Mehmet Ali ve Tekinsiz Tekin ise öfkeli gözlerle... Onları öfkelendiren çaresizlikleriydi. İlk kez ne yapacaklarını ve ne yapmaları gerektiğini bilmiyorlardı.

Müze yetkilileri de en az Şifreli Dosyalar ekibi kadar çaresiz ve üzgündü.

Kişiye seneler kadar uzun gelen kısa süreli bir sessizliğin ardından "Engin," diyebildi Milas hüzünle. Kendisini toparlaması gerekiyordu ama nafileydi.

"Engin, kardeşim! Beni affet! Ben... Ben seni koruyamadım!"

Osman Hamdi Bey'in sanal çalışma odasında küçük bir kalabalık göze çarpıyordu. Odanın sahibi, üzerinde takım elbisesi ve yüzünde nostaljik bir gözlükle, çalışma masasına oturmuş, sert bakışlarla tek bir noktaya bakıyordu.

Usta sanatçının baktığı noktada, Engin ve Engin'in hemen yanında *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü biri duruyordu. Kırmızı elbiseler içindeki adamın yüzünde sakal yerine, kostümüyle uyumlu olacak şekilde kırmızı bir maske vardı.

Elindeki silahın namlusunu Engin'e doğrultmuş, Osman Hamdi Bey'den gelecek emri bekleyen adam oldukça ürkütücü görünüyordu. Gözlerinde, verilen emri harfiyen yerine getirecek sadık bir katilin izlerini görmek mümkündü. Keza çatık kaşları ve sert çehreli siyah gözleriyle, çalışma masasında oturan Osman Hamdi Bey görünümlü adama bakıyordu.

Ayrıca odanın bazı noktalarında *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü başka kişiler de göze çarpıyordu. Bunların da yüzlerini kırmızı maskeleri kapatıyordu.

Tam umudunu yitirmek üzereyken, bir saniyelik sürelerle hareket eden görüntüde bir şey fark etmişti dedektif. Engin'in gözleri sanki bir yeri işaret ediyor gibiydi.

Önce çok ihtimal vermese de, heyecanla az önce yere düşürdüğü VR kollarını aldı Milas. Birkaç adım atarak çocuğa doğru ilerledi. Bu esnada genç adamın fark ettiği şeyi, ekrandan tüm olup biteni izleyen Şifreli Dosyalar ekibi de görüyordu.

Evet, gerçekten de Engin kendine has yöntemiyle Milas'a bir yeri işaret ediyordu. Eli kolu bağlı şekilde koltuğa oturtulmuş çocuğun mavi gözleri, bir saniyelik aralarla bir Milas'a bir de Osman Hamdi Bey'in çalışma masasına bakıyordu.

Engin'in bu ifadesine alışkın olan dedektif, refleksle çalışma masasına doğru yöneldi. Acaba nereyi işaret ediyor olabilirdi?

Elindeki VR sanal gerçeklik kollarıyla masadaki eskizleri ve kitapları inceleyen Milas, bir taraftan da Engin'in gösterdiği yeri bulmaya çalışıyordu.

En sonunda çalışma masasının en uç kısmında bulunan sedef kakmalı küçük bir sandık gördü. Tekrardan Engin'e baktığında, çocuğun tam da o sandığı işaret ettiğini anlamıştı.

Özel el işi işçiliğiyle tasarlanmış sandığı eline alıp incelemeye başladı dedektif. Sandığın dışında bir şey gözükmü-

yordu. Biraz zorlansa da, VR kollarıyla sandığın kapağını açmayı başarmıştı genç adam.

Kapağı aralamasıyla birlikte, sandığın içinde siyah beyaz bir fotoğraf görülmüştü. Fotoğrafı eline alıp tam inceleyecekti ki, yanlışlıkla yere düşürdü Milas.

"Hay aksi!"

Şifre Bilimcinin heyecan ve adrenalinden elleri titriyordu. Eğilip tekrardan fotoğrafı eline aldı.

Fotoğrafta kalabalık bir ekip göze çarpıyordu. Ekibin önünde ve tam ortasında Osman Hamdi Bey vardı. Bir şeyin açılışına katılmıştı sanki... Emin olamıyordu dedektif.

Fotoğrafın arkasını çevirip baktığında bir yazıyla karşılaştı. Bir el yazısıydı bu... Milas, önce yazılanı okuyamadı. Fotoğrafı biraz daha yaklaştırdığında daha da netleşmişti yazı:

"***Körler Ülkesi Belediye Başkanı***"

Milas, bir süre ne yapacağını bilemez halde öylece kalmıştı.

"*Körler Ülkesi* mi?"

Herkesin aklında bu soru vardı.

Sonra aniden dedektifin zihninde bir fikir uyanmıştı. Gayriihtiyari olarak çalışma masasında oturan Osman Hamdi Bey'e baktı. Galiba olanları anlamaya başlıyordu.

"Sen Osman Hamdi Bey değilsin," dedi sessizce. Cümlesini tamamladıktan sonra gözlerini kaplayan VR gözlüğünü çıkarıp, "Gidiyoruz!" dedi ekibe.

Şifreli Dosyalar ekibi, önce şifre bilimcinin ne demek istediğini anlamadı.

"Engin," dedi Milas heyecanlı bir tonlamayla, "Engin bize çok önemli bir ipucu verdi! Sanırım gitmemiz gereken yeri biliyorum. Ama acele etmemiz lazım. Kaybedecek bir saniyemiz bile yok!"

# 39.

## *Kadıköy – Kalamış Parkı*

İstanbul sonunda tek taraflı olarak 'yağmurkes' ilan etmişti.

Kalamış Parkı'ndan harika bir toprak kokusu yükseliyordu. Bu güzelim kokuyu ciğerlerine çekti *Silah Taciri*. Ama işe yaramamıştı, hâlâ nefes almakta güçlük çekiyordu.

İşini başarıyla tamamlamasına rağmen, rahatsızlığı bu anın tadını çıkartmasına engel oluyordu.

Başı dönmeye başlayınca kendini bir ağacın gövdesine bırakmıştı. Sırtını ağaca dayamış şekilde, yarı baygın krizi atlatmayı bekliyordu genç adam.

Yağmurdan dolayı üstündeki *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümü yeterince ıslanmıştı. Üstündeki ıslak kıyafetlerle birlikte yükünün arttığını hissediyordu.

İki paket çikolata yemesine rağmen ellerindeki titremeyi engelleyemiyordu genç adam.

"Galiba artık yolun sonuna geldim," diye düşündü bulanık zihniyle. Son görevini layıkıyla yerine getiremediği

için üzgündü. En çok da *Terbiyeci'ye* mahcup olacağı için hayıflanıyordu.

Ama birazdan bunların çok da bir önemi kalmayacaktı. Ölüm, her şeyi kucaklayıp bilinmez bir diyara götürmek için gelecekti.

*Silah Taciri* bir an için gözlerini açtı. Çiseleyen yağmur damlacıkları ve toprak kokusu anlık da olsa mutlu etmişti adamı. Çocukluğunu hatırlamıştı. Annesiyle birlikte yaşadığı sıkıntılı ama mutlu günlerini...

Sonra bir anda, "Böyle bitmemeli," dedi kısık sesiyle. "Öleceksem de, son görev yerimde ölmeliyim. Burası... Burası çok tehlikeli!"

# 40.

Milas Ulukan ve Şifreli Dosyalar ekibi, Kadıköy'deki Kalamış Parkı'na giriş yaptıklarında yağmur tekrardan şiddetini arttırmıştı.

Ama o an için hava durumu, ne Milas'ın ne de ekibin umurundaydı. Onların tek bir hedefi vardı artık: Engin'i kurtarmak... Tabii geç kalmadılarsa...

Şükrü Saraçoğlu Stadyumu'nun biraz ilerisinde bulunan parka belki de defalarca kez gelmişti dedektif. Özellikle Engin çok severdi burayı... Şifre Bilimci, bu parka böyle duygularla geleceğini hiç tahmin etmezdi. Yaz yağmuru altında, ölüm kalım meselesi için buradaydılar.

Ekip vakit kaybetmeden caddenin göründüğü uç kısma doğru ilerledi. Hedefledikleri nokta yürüme parkurunun hemen yanı başıydı.

Spor aletleri ve çocuk oyun parkını gördüklerinde, hedefledikleri yere yaklaştıklarını anladılar. Heykeli gördüklerinde ise ekipteki herkes silahına davrandı. Bu sefer Milas da silah taşıyordu. Her an silahlı bir çatışmanın ortasında kalabilirdi genç adam. Engin için kendisini koruması gerekiyordu.

Sonunda istedikleri yere ulaşmışlardı. Şu anda görkemli bir Osman Hamdi Bey heykelinin önünde duruyorlardı.

Karşılarında tam tahmin ettikleri türden bir tablo vardı: Takım elbiseli ve elinde tuttuğu kitabıyla oturan Osman Hamdi Bey'in hemen önünde bir ceset bulunuyordu. Hem de bir kadın cesedi... Sırtına aldığı bir bıçak darbesiyle öldürüldüğü anlaşılan kadının yüzü tanınmaz haldeydi. Osman Hamdi Bey'in kucağına, Vincent Van Gogh'un meşhur '*Arles'teki Yatak Odası*' tablosunun röprodüksiyonu bırakılmıştı. Sahte resmin hemen yanında ise siyah beyaz bir fotoğraf vardı. Fotoğrafta, Osman Hamdi Bey'in Sayda kazılarında bulup çıkardığı meşhur *İskender Lahdi* dikkat çekiyordu.

Yerde ya da heykelin olduğu tarafta herhangi bir kan izi göze çarpmıyordu.

Milas, soğukkanlı bir ifadeyle maktule doğru yaklaştı ve üzerini aramaya başladı. Kısa süre sonra bulduğu kimliğe bir göz attı. Kimlikte bir erkeğin fotoğrafı vardı. Muhtemelen bu da diğerleri gibi sahte bir kimlikti.

Hiç şaşırmamıştı dedektif. Artık bu oyunda kimin hangi rolde olduğunu iyi biliyordu.

Elif heykelin önündeki yazıyı okudu:

***"Osman Hamdi Bey (1842 – 1910)***

***Arkeolog – Müzeci – Ressam***

***Kadıköy'ün İlk Belediye Başkanı"***

Bu bilgiyi birçok kişi bilmezdi. Bazı kaynaklar, usta sanatçının 1877 ile 1878 yılları arasında Beyoğlu (Galata ve Pera

Bölgesi) Belediye Başkanlığı yaptığını da yazıyordu. Ama Kadıköy, ilk belediye başkanını daha bir sahiplenmişti sanki.

Aniden dikkatli bakışlarla çevresini incelemeye başladı şifre bilimci. Heykelin yakınında sıra sıra dizilmiş ağaçlara ve banklara doğru bakıyordu. Belli ki ceset yeni bırakılmıştı. Erken geldiklerini ümit ediyordu dedektif.

Sonra ağaçların orada bir hareketlilik gördü. Milas, önce göz yanılsaması olduğunu düşünse de, oldukça uzaktaki bir ağacın önünden kırmızı elbiseli birinin hareket ettiğini fark etti. Bir yaydan fırlayan ok misali ileri atılan genç adamı, Şifreli Dosyalar ekibi de arkadan takip ediyordu.

"Dur, yoksa ateş ederiz!" diye bağırdı Başkomiser Atıf. Ama nafileydi. Kırmızı elbiseli adam koşmaya devam ediyordu.

Yağmur da bir taraftan aksiyona eşlik ediyor, şiddetini daha da artırıyordu. Ama Milas kafasına koymuştu bir kere, bu fırsatı kaçırmamalıydı.

Oldukça atletik bir fiziğe sahip olan dedektif, gitgide hedefine yaklaşıyordu. *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü kişi, iri kıyım biri olmasına rağmen Milas'a göre çok daha yavaş koşuyordu.

Tekin'le Mehmet Ali, adamın önünü kesmek ümidiyle parkın diğer tarafından dolanma kararı almışlardı. Elif'le Başkomiser Atıf ise Milas'ın epey gerisinde kalmıştı. Öyle ki bir süre sonra dedektifi gözden kaçıracaklardı.

Şifre Bilimci, kırmızı elbiseli adama yaklaştıkça Şifreli Dosyalar ekibinden kimsenin yanında olmadığını biliyordu. Artık çok yaklaşmıştı katile... *Kaplumbağa Terbiyecisi*, bir yarası ya da rahatsızlığı varmış gibi tökezleyerek ilerliyordu. Hatta bir iki sefer dengesini kaybettiğini bile görmüştü.

Adamın en sonki düşüşü ona pahalıya mal olacaktı.

Milas Ulukan elindeki silahın namlusunu adama doğrultmuş ve "Kıpırdama!" diye bağırmıştı. Önünde yarı baygın halde olan adamın kıpırdayacak hali yoktu zaten.

Dedektif katile doğru birkaç adım daha attı.

"Kalk ayağa!" diye bağırdı, sert bir tonlamayla. "Sana söylüyorum! Çabuk ayağa kalk ve bana doğru dön!"

Bir süre dizlerinin üstünde duran adam, ağır hareketlerle doğruldu ve Milas'ın söylediğini yapıp ona doğru döndü.

Adamla göz göze gelen Milas, rakibinin durumunun tahmin ettiğinden de kötü olduğunu anladı. *Silah Taciri*, yarı baygın gözlerle dedektife bakıyordu.

Tedbiri elden bırakmak istemeyen dedektif, "Engin nerede?" diye bağırdı. "Sana söylüyorum, ne yaptın ona?"

Adamın konuşmaya dahi takati yoktu. Milas'a boş gözlerle bakıp, derin derin solumaya devam ediyordu. *Silah Taciri*'nin rahatsızlığını tahmin eden Milas, adama doğru bir adım daha attı.

Az önceki sorusu yanıtsız kalan dedektif, "Maskeni indir," dedi daha sakin bir ifadeyle. Adamdan hiçbir tepki gelmeyince, elindeki silahı hedefine doğru kaldırdı.

"Son kez söylüyorum! İndir maskeni..."

Nefes almakta zorluk çeken adam, sonunda pes etmişti. Siyah eldivenli iri elini yüzüne götürüyordu ki, aniden bu hamlesinden vazgeçti.

Adamın bu ani cesaretine anlam veremeyen Milas, dikkatle katilin gözlerine baktı. Az önce çaresiz bakışlarla kendisini süzen gözlerde, şimdi küçümseyici bir ifade belirmişti.

"Hayır, kazanan sen değilsin... Benim!" diyordu o siyah gözler.

Milas Ulukan, o anda arkasında bir çıtırtı sesi işitti. Tam arkasını dönecekken, başıyla omuzu arasına sert bir darbe aldı.

Ne olduğunu anlamaya çalışan dedektif, acıyla sırt üstü yere yığıldı. Gafil avlandığını ise o anda idrak edecekti.

Başka bir *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü biri, elinde silahıyla tam tepesinde duruyordu. Belli ki boynuna silahın kabzasıyla vurmuştu.

Milas'ın yavaş yavaş gözleri kararmaya başlıyordu. Onu etkisiz hale getiren adamın da yüzünde kırmızı bir maske vardı. Çekinmeden maskesini indirdi adam.

"Neredeyse bir çuval inciri berbat ediyordun!" diye bağırdı diğerine. Oldukça öfkeli görünüyordu.

Dedektif şuurunu kaybetmeden hemen önce, bu sesi ve simayı tanıdığını fark etti.

Yeterince çıkmayan boğuk sesiyle, "Rıza Bey," diyebildi sadece!

Sonrası şifre bilimci için koskocaman bir boşluktu...

# 41.

"Nasıl olur da gözden kaçırırız!" diye hiddetle bağırdı Başkomiser Atıf. Yağmur dolayısıyla ıslanmadık yeri kalmamıştı.

Elif de şaşkındı. İzini kaybettiği Milas'ı telefondan defalarca aramasına rağmen ulaşamamıştı.

Tekin ile Mehmet Ali de elleri boş dönmüşlerdi. Parkın diğer ucunu kapatmalarına rağmen ne gelen olmuştu ne giden... Üstleri başları sırılsıklamdı.

Atıf Bakırcı'yı ilk kez bu kadar öfkeli gören Elif, bu sefer başkomiserini sakinleştirecek cümleler söyleyemiyordu. Tek dileği Milas'ın sağ salim bir şekilde yanlarına gelmesiydi.

Mehmet Ali'yle Tekin de Başkomiser Atıf'ın öfkesinden paylarını almışlardı tabii.

"En azından biriniz benim yanımda olmalıydı!"

Tecrübeli polis bir türlü sakinleşemiyordu.

Kalamış Parkı'nda öylece kalakalmışlardı ve ne yapacaklarını, nereye gideceklerini bilmiyorlardı.

"Parkı kolaçan edin," dedi Tekin'le Mehmet Ali'ye bakarak. "Her yeri didik didik arayın!"

İki genç polisin tam hareketleneceği sırada, Başkomiser Atıf'ın telefonu çaldı. Milas arıyordur düşüncesiyle heyecanla açtı telefonunu.

Ama arayan başka biriydi. Hiç umulmadık biri...

# 42.

"Her şey bitti," dedi Milas, nefes almakta zorluk çektiği esnada. "Her şeyin sonuna geldik!"

Yağan yağmur damlacıkları, yeşilliklerin üstünde sırt üstü yatan Milas'ın yüzünü ıslatıyordu. Şifre Bilimci, daha önce hiç hissetmediği kadar farklı duygular içindeydi. Toprakla, doğayla bütünleşmiş, tek vücut olmuştu sanki. Göz kapakları, terkedilmiş bir dükkânın kepengi misali ağır ağır kapandı.

Gözlerini tekrardan açtığında ise başka bir yerde olduğunu fark etmişti. Az önce tatlı bir şekilde yağan yağmur kesilmiş, yerini cehennem sıcaklarına bırakmıştı. Az evvel üzerinde yattığı çimler, yeşillikler yoktu artık. Her yer toz topraktı.

Ağır adımlarla ayağa kalktığında, içinde bulunduğu parkın da yok olduğunu anlaması gecikmedi. Daha doğrusu park yerindeydi, ama artık yeşile dair hiçbir şey gözükmüyordu.

Sıra sıra dizilmiş güzelim ağaçların her biri boylu boyunca yere serilmişti. Ortamda gri, kirli bir hava vardı.

Milas Ulukan ilerlemeye devam etti. Yol üstünde sayamayacağı kadar çok hareketsiz kuş, kedi ve köpek görmüştü. Burada hayata dair hiçbir şeyden söz edilemezdi.

Şifre Bilimci, bu sefer kendini bir anda sahil kenarında bulmuştu. Burası Karaköy rıhtım taraflarıydı. Cesetlerden birinin bulunduğu sahil...

İstem dışı bir şekilde ilerlemeye devam etti dedektif.

Burada birçok şey değişmiş gözüküyordu. Gri, tozlu hava burada da vardı. Denizin rengi de kahverengiye dönmüştü. Ayrıca deniz suyunun da çekildiğini fark etmişti Milas. Deniz her zamanki seviyesinin çok altındaydı.

Sahil boyunca yürüdü genç adam. Korku ve heyecandan bacakları titriyordu. Güzelim İstanbul'u bu haliyle görmek acı veriyordu ona.

Yol boyunca, aralarda balmumu heykel misali duran kırmızı elbiseli insanlar görüyordu. Dikkatle baktı dedektif. Evet, çok sayıda kırmızı maskeli *Kaplumbağa Terbiyecisi* vardı sahilde... Hepsi hareketsiz tek bir noktaya bakıyordu. Üç büyük medeniyete başkentlik yapmış, kadim şehir İstanbul'un acınılası haline; '*İstanbul Portresi*'ne...'

Milas Ulukan, rıhtımın ucuna geldiğinde herkesin bakmakta olduğu o korkunç sahneyi gördü!

Hemen karşıda görülen Ayasofya Cami, Beyazıt Yangın Kulesi, Topkapı Sarayı'nın ihtişamlı Adalet Kulesi, yüzyıllardır denizin ortasında ayakta kalmayı başarmış Kız Kulesi

ve nicesi ateşler içindeydi! Her yerden kapkara, boğucu dumanlar yükseliyordu.

Adalet Kulesinin önündeki ağaçlar da nasibini almıştı, bu ürkütücü yangından. Yemyeşil manzara, yavaş yavaş siyah renge bürünüyordu. Meşhur Galata Köprüsü'nün de dayanamayıp, Haliç'in sularına gömülmesi an meselesiydi.

Böyle giderse çok kısa bir süre içinde binlerce yıllık şehir yok olacaktı.

Bir şeyler yapmak istedi Milas, bu gördüğü tabloyu zihninden silmek istedi. Ama insanlığın neden olduğu bu portreyi, sadece bir kişinin değiştirmesine imkân yoktu. Şu anda izlemekte olduğu korkunç portrenin ressamı insanlardı. Bizzat kendisiydi!

Elinden bir şey gelmeyeceğini anlayınca, çaresizce ağlamaya başladı şifre bilimci. Gözyaşlarının hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini bildiği halde ağladı.

Sonrasında onun çığlıklarını bastıran başka bir ses duyuldu. Kulakları sağır edecek kadar şiddetli olan bu ses, kısa sürede tüm İstanbul'u kuşatmıştı.

İşitilen ince bir sesti... Çığlık atan bir kız çocuğu sesi!

Sesin gücüne dayanamayan dedektif, elleriyle kulaklarını kapattı. Nafileydi... Ses daha da yükseliyordu.

Hemen sonra anladı genç adam. Bu ses İstanbul'un sesiydi! Bir kız çocuğunun çığlıklarıyla sesleniyordu tüm insanlığa...

İstanbul ölüyordu, İstanbul yok oluyordu!

Bir anda kahverengiye dönmüş deniz suyu da kaynamaya başlamıştı. Sanki denizin altında birileri ocağı açık unutmuştu. Dalgalar yavaş yavaş kabarmaya, yükselmeye başlıyordu.

Son bir kozu kalmıştı kadim şehrin. Yapabileceği son bir hamle...

Kısa sürede dağ büyüklüğüne ulaşan ürkütücü dalga, hızla Milas'ın üzerine doğru geliyordu. Yaklaşan felakete sadece bakmakla yetinmişti dedektif. Elinden hiçbir şey gelemezdi.

Elleriyle bu hale getirdikleri doğa, sonunda insanlıktan hesap soruyordu!

Kollarını açıp, gözlerini kapattı Milas Ulukan. Sevdiği bir dostuna kavuşacakmış gibi heyecan ve korkuyla akıbetini beklemeye başladı.

Dalga inişe geçtiği esnada göz gözü görmez olmuştu. Dalganın haşmeti, İstanbul'un çığlıklarını bastırmıştı.

## 43.

## *Eskihisar*
## *Osman Hamdi Bey Evi ve Müzesi*

Milas Ulukan, buz gibi suyun tüm bedenine nüfus etmesiyle birlikte nefes almakta zorlanmıştı. Neredeyse ciğerlerine kadar giden su, hıçkırıp öksürmesine neden oldu.

Islak kirpiklerini araladığında, hiç beklemediği bir manzarayla karşılaştı. Elinde su kovası tutan *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü biri, gülerek ona bakıyordu. Az önce kovadaki suyu uyanması için üstüne boca etmiş olmalıydı.

Dedektif doğrulduğunda, başıyla omuzu arasındaki bölgede ince bir sızı hissetti. Başının sağ tarafı neredeyse tamamen uyuşmuştu.

Kendini biraz toparladıktan sonra, elinde kova tutan kişiye bir kez daha baktı şifre bilimci. Gözlerinin önündeki buğu perdesi yavaş yavaş aralanıyordu.

Başında Doğu usulü keçe kalpağı ve yüzünde kırmızı maskesi olmayan kişi ona aşina geliyordu. Evet, bu Çinili Köşk'te tanıştığı VR sanal gerçeklik deneyimi görevlisi Ahmet'ti. Genç adam, Milas'ın bir süre kendisine baktığını görünce, "Çok denedik ama sizi bir türlü uyandıramadık,"

dedi tebessüm ederek. Sonrasında ekledi: "Suyu dökmeye mecbur kaldım."

Bulundukları yerde başka birileri de vardı. Herkes yeni yeni kendine gelen dedektifi süzüyordu gülümseyen gözlerle.

Bu kişilerin bir kısmını ilk kez görüyordu. Bir kısmı ise tanıdıktı.

Kalamış Parkı'nda mücadele ettiği ve sonucunda kaybettiği *Silah Taciri*, sırtını duvara dayamış halde yerde oturuyordu. Başında ise orta yaşlarda olduğu tahmin edilen bir kadın vardı.

Hal hareketlerinden doktor olduğu anlaşılan kadının da üzerinde *Kaplumbağa Terbiyecisi* kıyafeti vardı. Başı ve yüzü ise açıktı. Sağ elini başıyla omuzu arasına götüren Milas, acıyan yerinin bandajlı olduğunu şimdi fark edebilmişti. Belli ki kadın, gelir gelmez kendisinin de tedavisini yapmıştı.

Milas'ın yarasında bir problem yoktu ama darbeden dolayı biraz başı ağrıyordu.

Pera Müzesi'nde gördüğü koleksiyon sorumlusu kız da benzer kıyafetle karşısındaydı. Esra... En azından o kendisini bu şekilde tanıtmıştı. Böylelikle Pera Müzesi ve Çinili Köşk'teki sanal gerçeklik deneyimi görüntülerinin, kimler tarafından değiştirilmiş olabileceğini de anlamıştı genç adam.

Şifre bilimcinin bulanık kadrajına bu sefer dedektiflik bürosuna kadar gelen pembe maskeli kız girmişti. Resim Profesörü'nün asistanı, Ceyda...

Başkomiser Atıf'ın lise arkadaşı Bilgisayar Mühendisi Rıza Bey de hemen çaprazında, diğerlerine nazaran daha ciddi bir ifadeyle kendisine bakıyordu. Duruşu ve konumu gereği liderleri gibi duruyordu.

Bunların haricinde birkaç kişi daha olsa da, onları tanıyamamıştı genç adam. Az ötesinde *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü, uzun saçlı ve kilolu biri daha duruyordu. Yüz tanıma hafızası güçlü olan Milas, bu adamı daha önce görmediğine yemin edebilirdi.

Bulundukları ortam ise Osmanlı Dönemi'nden kalmış ahşap bir köşkü andırıyordu.

Duvarlarda sıralı şekilde, Osman Hamdi Bey'in tablolarının röprodüksiyonları göze çarpıyordu. Usta sanatçının daha önce bu kadar resmini bir arada görmemiş olan dedektif şaşkındı.

*Kaplumbağa Terbiyecisi* ile *Silah Taciri* tablosu tevafuk eseri yan yana sergileniyordu. Yine Osman Hamdi Bey'e ait olan *Feraceli Kadınlar*, *Halı Tüccarı*, *İki Müzisyen Kız* ve *Ab-ı Hayat Çeşmesi* tabloları daha uzakta olmalarına rağmen seçilebiliyordu.

İçinde bulundukları odanın dışındaki koridor kısmında ise *Pembe Başlıklı Kız* ile normalde orjinali İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde bulunan *Mimozalı Kadın* tablosu vardı. Onların hemen yanında da meşhur *Arzuhalci* tablosu...

*İki Müzisyen Kız*, *Kökenoğlu Rıza Efendi ve Pembe Başlıklı Kız* tablolarının orijinali Pera Müzesi'nde, *Kaplumbağa*

*Terbiyecisi*'nin bulunduğu salonda sergileniyordu. Buradaki tablolar sahte olmalıydı.

Milas, seneler önce üniversite öğrencisiyken arkadaşlarıyla birlikte geldiği bu evi hemen hatırlamıştı. Burası 1884 senesinde yapılmış '*Osman Hamdi Bey Evi ve Müzesi*' idi. Planları bizzat Osman Hamdi Bey tarafından çizilen ve Fransız mimarisi özellikleri taşıyan bu köşkün, yapı malzemelerinin birçoğu yurtdışından getirilmişti.

Oldukça büyük olan köşkün bahçesi içinde resimhane, kayıkhane ve müştemilat gibi başka birimler de vardı. Usta sanatçı Gebze – Eskihisar Köyü'ne tam manasıyla bir sanat evi kazandırmıştı. Öyle ki Osman Hamdi Bey, yirmi altı yıl boyunca yaz aylarını geçirdiği bu köşkte en ünlü tablolarını çizmişti. *Silah Taciri* de bunların başında geliyordu.

Müzenin diğer odalarında büyük ressamın izlerini taşıyan başka sergiler de vardı. Ayakta, elinde palet tutan Osman Hamdi Bey balmumu heykel kompozisyonu, bu sergi alanlarından sadece biriydi. Yine benzer şekilde, Osman Hamdi Bey'in çalışma masasında otururken tasarlanmış balmumu heykeli de sergileniyordu müzede. Burada VR sanal gerçeklik gözlüğüne ihtiyaç duymadan zamanda yolculuk yapabiliyordu insan.

Milas kısa süreli bir sessizliğin ardından, "Engin nerede?" diye sordu boğuk bir sesle. "Ona ne yaptınız?"

"Sabırlı ol dedektif," dedi Rıza Bey sinsi bir tebessümle. "Biraz sonra her şeyi öğreneceksin. Herkes öğrenecek!"

Köşkün penceresinden dışarı bakan *Arzuhalci*, "Geliyorlar," dedi. Bu cümleyle beraber köşkün dışında araba sesleri duyulmaya başlamıştı.

"Gelsinler bakalım," dedi Rıza Bey, Milas'a bakıp tebessüm ederek. "Lise arkadaşımı da davet ettim. Ekibiyle beraber şimdi burada olacaklar."

Olanlara anlam veremeyen Milas'ın baş ağrısı artmaya başlıyordu. Aklındaysa sadece Engin vardı. Çocuğun başına bir şey gelmemesini diliyor, olacakları merak ve korkuyla bekliyordu.

Kısa sürenin ardından köşkün alt katında sesler işitilmeye başladı. Yaklaştıkça seslerin sahibi de netlik kazanıyordu. Başkomiser Atıf'ın kalın sesi, bulundukları odada yankılanmaya başlamıştı bile...

Tecrübeli polis, elindeki silahıyla beraber odaya girdiğinde gözlerine inanamayacaktı.

"Rıza!" diyebildi şok olmuş bir ifadeyle, "sen..."

Şaşkınlıktan cümlesini tamamlayamadı Başkomiser. Hayal kırıklığı içinde, *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü lise arkadaşına bakıyordu.

Başkomiserin hemen arkasında Elif ve Mehmet Ali belirmişti. Onların da ellerinde silah vardı. Benzer şaşkınlığı onlar da yaşamıştı. Onların arkasından Tekin de yetişti. Sert bakışlarla odadaki kırmızı elbiseli ekibe bakıyordu o da.

*Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümleri içinde misafirlerini bekleyen ekipteki kimse silahını çıkartmamıştı. Çatışmak istemedikleri her hallerinden anlaşılıyordu.

Milas'ın içler acısı halini gören Başkomiser Atıf, ortamdaki derin sessizliği bozdu:

"Bunu senden hiç beklemezdim Rıza, yazıklar olsun!"

Az önceki şaşkınlığından dolayı silahın namlusunu aşağı indiren tecrübeli polis, cümlesini tamamladıktan sonra tekrardan silahını lise arkadaşına doğrulttu. Şifreli Dosyalar ekibindeki diğer üyeler de oldukça öfkeli görünüyordu.

Üstü başı sırılsıklam olan şifre bilimci, bir çatışma yaşanmaması için dua etti. Aksi halde işler daha da zorlaşabilirdi.

Bu gergin bekleyişe odada yankılanan bir ses son verecekti:

"Atıf amca! Dur yapma, onlar iyi insanlar!"

Şifreli Dosyalar ekibi ve Milas Ulukan, aşina gelen sese doğru hızla baktılar. Karşılarında namı diğer Süper Zekâ Engin duruyordu! Çocuğun hemen yanında ise Resim Profesörü Mithat Hoca vardı.

# 44.

"Engin!"

Milas'ın sesiyle birlikte hareketlenen çocuk, özlemle genç adama sarıldı.

"Abi, sen iyi misin?" dedi Engin, Milas'ın üstüne başına endişeyle bakarak. "Hiç iyi görünmüyorsun! Ne yaptılar sana böyle?"

Dedektifin bu halini gören resim profesörü, sert bir surat ifadesiyle önce *Silah Taciri*'ne sonrasında Rıza Bey'e baktı.

Konuşmaya mecali olmayan *Silah Taciri* yerine, bilgisayar mühendisi açıklama yapma gereği duydu:

"Dedektifimiz biraz fevri davrandı. Neredeyse tüm planları alt üst ediyordu. Bu şekilde getirmek durumunda kaldık."

Bakışlarını Milas'a çeviren yaşlı adam, "Bir şeyiniz yok ya?" diye sordu. Adama hayal kırıklığı içinde bakan şifre bilimci, yanıt dahi vermemişti. Engin'e sıkı sıkı sarılmaya devam ediyordu.

"Beni boş ver," dedi dedektif çocuğa bakarak, "sen iyisin değil mi?"

"Çok iyiyim," dedi Engin heyecanla. Gerçekten de iyi görünüyordu.

"Engin'i bir iki gün kadar misafir ettik," dedi Resim Profesörü, rahat bir ifadeyle. Sonrasında hemen ekledi: "Sanal gerçeklik deneyiminde gördüğünüz sahneler pek iç açıcı değildi, kabul ediyorum. Ama sizin dikkatinizi başka bir yöne çekmemiz gerekiyordu. O sebeple sanki Engin'in hayatı tehlikedeymiş hissi vermek istedik. Böylelikle geçici bir süre de olsa, sizi oyalayabilecek ve buraya kadar getirtebilecektik. Tabii basının da arkanızdan geleceğini tahmin ediyorduk. İstediğimiz de tam olarak buydu. Yoksa Engin'in kılına dahi zarar vermedik, buna emin olabilirsiniz. Ayrıca biz Engin'i çok sevdik, çok zeki biri o!"

Engin gururla tebessüm etti. O an için ondan mutlusu yoktu.

Artık olanları kaldıramayan Başkomiser Atıf, "Bu kadar şov yeterli," dedi gök gürültüsüne benzer bir tonlamayla. "Biri burada neler olduğunu derhal izah etsin!"

Resim Profesörü, kibarlığından taviz vermeden konuşmaya başladı:

"Öncelikle burada olan arkadaşlarımızı tanıştırayım sizlerle. Yani '*İstanbul Portresi*' ekibimizdeki üyelerimizi..."

Yaşlı adam, eliyle uzun saçlı, kilolu genci gösterdi.

"Bu *Arzuhalci*... VR sanal gerçeklik deneyimi konusunda bize çok yardımcı olmuştur, sağ olsun. Paris'te, Louvre

Müzesi'nde çalışıyor yıllardır. Bizi kırmayıp, orada kurduğu güçlü bir ekiple ciddi destek sağladı bize..."

Genç adam, dağılan uzun ve yağlı saçlarını iki eliyle gelişigüzel topladıktan sonra odadaki herkesi başıyla selamladı.

Yaşlı adam konuşmasını sürdürdü:

"Bizim *İstanbul Hanımefendisi* olarak hitap ettiğimiz kızımızı Pera Müzesi'nden tanıyorsunuz. Benzer şekilde *Halı Tüccarı*'yla da Çinili Köşk'te tanışmıştınız. İstediğimiz sanal gerçeklik görüntülerini gerçekleriyle değiştirme konusunda bize yardımcı oldular."

Profesör, ağır adımlarla pembe maske kullanan genç kızın yanına doğru ilerledi.

"*Pembe Başlıklı Kız* ile dedektiflik bürosunda karşılaşmıştınız. Kendisi aynı zamanda asistanım olur. Cinayet mahallinde gördüğünüz *Vincent Van Gogh* tablolarını bu kızımız resmetti. Övmek için söylemiyorum, ama çok yeteneklidir."

Yerde çikolata yemekle meşgul olan adamı ve başında duran kadını göstermişti bu sefer.

"Sizin katil olarak adlandırdığınız bu kişi *Silah Taciri*... Başındaki hanımefendi de doktorumuz *Mimozalı Kadın*!"

Sıra Bilgisayar Mühendisi Rıza Bey'deydi.

"Rıza Bey'i tanıyorsunuz zaten... Ama ben yine de kendisini tanıtayım. Karşınızda *Kökenoğlu Rıza Efendi* duruyor! Kendisi aynı zamanda burada gördüğünüz genç arkadaşlarımızın lideri olur."

Başkomiser Atıf, küçümser bir ifadeyle bakmıştı eski arkadaşının yüzüne.

Yaşlı adam önemsiz bir şey söyler gibi, "Bendeniz de namı diğer *Kaplumbağa Terbiyecisi*!" dedi. Sesi her zamanki gibi pürüzsüz ve net çıkmıştı.

"Siz bizimle dalga mı geçiyorsunuz!" dedi Tekin saygısızca. "Ne biçim isim bunlar!"

Şifre Bilimci, uzun süreli sessizliğini bozdu:

"Osman Hamdi Bey'in tablolarının isimleri... Belli ki, '*İstanbul Portresi*' ekibindeki herkese bu isimleri uygun görmüşler."

"Bilgili insanın da hali bir başka oluyor," dedi resim profesörü şakayla karışık. "Ayrıca sizin de bir ekibiniz var. Neydi ismi? Neydi..."

Yaşlı adamın imdadına Engin yetişti. Heyecanla, "Şifreli Dosyalar!" diye bağırdı çocuk.

"Evet, Şifreli Dosyalar," diye onayladı profesör. "Bir 'İstanbul Portresi' kadar olmasa da, bu isim de hiç fena sayılmaz. Neyse... Ne diyordum? Şifreli Dosyalar ekibindeki kişilerin isimleri yok mu? Yani sizlerin... Ha Milas, Tekin, Engin, Elif; ha da *Arzuhalci, Silah Taciri, Mimozalı Kadın*... Neticede isim isimdir! Öyle değil mi?"

Engin, Şifreli Dosyalar ekibinde isminin geçmesine çok mutlu olmuştu. Odadaki diğer kişilerin beklentileri ise daha farklıydı.

"Burada mesele isim değil," dedi Atıf Bakırkaya profesöre dik dik bakarak. "Siz..."

Tecrübeli polis önce ne diyeceğini bilemedi. Sonrasında doğrudan aklındakini söyledi:

"Sizler katilsiniz! İlla ki fiili olarak birini öldürmeniz gerekmiyor. Birine öldür emri vermek de suçtur ve benim gözümde o kişinin katilden hiçbir farkı yoktur!"

"Haklısınız," dedi resim profesörü sakin bir ses tonuyla, "sizinle kesinlikle aynı fikirdeyim. Ama bu söylediklerinizin muhatabı bizler değiliz! Zira oluşturduğumuz ekibin misyonu öldürmek değil, yaşatmaktır! 'İstanbul Portresi' bir iyilik hareketidir."

"O yüzden mi o kadar kişiyi öldürüp, cesetlerini kenarlara köşelere bıraktınız!" dedi Mehmet Ali alaycı bir ifadeyle.

Profesör itiraf etti:

"Cesetleri belli noktalara bıraktığımız doğrudur, ama onları biz öldürmedik!"

Tekin sahte bir kahkaha atmıştı.

"Elbette böyle diyeceksiniz," dedi, yaşlı adamı imalı gözlerle süzerek. "Şimdi de suçu başkasına mı atacaksınız?"

Profesör sükûnetini koruyordu.

"Böyle bir gayemiz yok. Zira biz gerçeklerin ortaya çıkması için uğraşıyoruz."

Milas Ulukan araya girdi ve "Durun tahmin edeyim," dedi tıpkı Engin gibi. "Bıraktığınız cesetler, bulduğumuz sahte kimliklerdeki kişiler tarafından öldürüldü! Ayrıca

bu cinayetler yeni de işlenmedi. Otopsi raporları bize bunu söylüyor. Ama ekibiniz çeşitli illüzyonlarla bu gerçeği bir süre gizlemeyi başardı."

"Mecburduk," dedi ressam tüm samimiyetiyle. "Gerçek suçluları normal yollarla açıklasak kimse bizi ciddiye almazdı. Hatta bazı karanlık işler çeviren kişiler tarafından tehditler dahi alabilirdik. Faili meçhul cinayetleri, ancak kurgu cinayetler aracılığıyla gün yüzüne çıkarmamız mümkün gözüküyordu. Böylelikle medya ve basın da dâhil olmak üzere birçok kesimin dikkatini çekebilecektik. Cinayet haberleri, insanlar tarafından her zaman ilgiyle karşılanır. Şayet bir de bu seri cinayetse, çok daha fazla yankı uyandıracaktı. Sanırım bu konuda yeteri kadar başarılı olduk!"

Adam haklıydı. Tüm Türkiye, günlerdir *Kaplumbağa Terbiyecisi* kostümlü katilin kim olduğunu merak ediyordu. Sosyal medyada bu seri cinayetlerle ilgili sayısız paylaşım yapılmıştı. Gazeteler ve televizyonların, özellikle ikinci cinayet haberinden sonra en önemli gündemleri bu konu olmuştu.

Durumu anlamakta zorlanan Başkomiser Atıf, Milas'a bakıp, "Yani bu ekip bize faili meçhul cinayetlerin katillerini mi işaret ediyordu?" diye sordu.

Şifre Bilimci, inanmakta zorluk çeken tecrübeli polisi onayladı:

"Öyle gözüküyor başkomiserim. Gerek otopsi sonuçları gerekse sahte kimlikler bizi bu noktaya götürüyor. Mesela son cinayette maktul bir kadındı. Ama üstünden çıkan kimlik bir erkeğe aitti."

"Kadın cinayetlerine dikkat çekmek içindi," dedi namı diğer *Kökenoğlu Rıza Efendi*. "Son yıllardaki acımasız cinayet vakalarına bir dur demek istedik!"

"Peki Osman Hamdi Bey'i niye bu işlere alet ettiniz?" diye sordu Elif merakla. "Pekala normal yollarla da bu mesajları bırakabilirdiniz."

Sözü tekrardan resim profesörü devralacaktı:

"Somut bir karaktere ihtiyacımız vardı, bir süper kahramana... Bu karakter hem kostümlü hem de insanlara sunacağı bir felsefi alt yapıya sahip biri olmalıydı. Böylesi onu insanların gözünde daha gerçekçi kılardı. Osman Hamdi Bey'in *Kaplumbağa Terbiyecisi* tablosu hakkında konuşmuştuk. O tabloda aslında kendini anlatıyordu usta ressam. Yaşadığı toplumda kendini, yaptığı işleri kabul ettirmeye çalışan bir sanatçıyı... İşi en az *Kaplumbağa Terbiyecisi* kadar zordu Osman Hamdi Bey'in. Çünkü ürettiği eserleri önemsemeyen birçok insan vardı çevresinde. Hatta bunlardan birçoğu, usta sanatçının tam olarak ne iş yaptığını bile bilmiyordu. Tıpkı *Kaplumbağa Terbiyecisi* gibi... O nasıl ki sabırla terbiye edilmesi zor olan kaplumbağaları eğitmeye çalışıyorsa, Osman Hamdi Bey de insanlara sanatı, sanatın güzellikleriyle anlatmaya çalışmıştı. Peki bunda başarılı olmuş muydu, tartışılır. Keza ölümünün üstünden 110 yıl geçmesine rağmen, hâlâ Osman Hamdi Bey'in eserlerinde ne anlatmak istediğini bilmeyen ve bilmek istemeyen sayısı azımsanmayacak kadar ciddi bir topluluk var! Şu anda kaç kişi Osman Hamdi Bey'i tanıyor, o da ayrı konu..."

Profesör dinlenmek için derin bir nefes aldı ve konuşmasını sürdürdü:

"İnsanlar başta bizim de ne yaptığımızı anlamayacaktı. Çünkü bizi anlaması için önce Osman Hamdi Bey'i ve ölümsüz eserini anlaması gerekiyordu. Bir nevi şifre gibi... Ama insanların seçtiğimiz doğa, hayvan ve deniz duyarlılığından dolayı olsa gerek, çok da kötü bir niyetimizin olmadığını kısa sürede anladığını düşünüyorum. En azından bu konuda Osman Hamdi Bey'e göre biraz daha şanslıydık sanırım."

"Ya Vincent Van Gogh?" diye sordu Milas. Belki de bu olayda çözemediği tek şifre bu olmalıydı.

"Bunun da sebebi Osman Hamdi Bey," dedi yaşlı adam tereddüt etmeden. "Osman Hamdi Bey, gerek hayattaki tecrübeleri gerekse eserlerinde hep Doğu – Batı senteziyle sınanmıştır. Batı kültürünü görmüş, Doğulu oryantalist bir sanatçıydı o... Vincent Van Gogh ise onunla aynı dönemde yaşamış, benzer sıkıntıları çekmiş tamamen Batılı bir ressamdı."

"Bir tarafta yaşadığı dönem değeri bilinmeyen, ama ölümünden yıllar sonra fark edilen Batılı bir ressam; diğer tarafta ise yaşadığı dönemde neredeyse elde etmediği başarı kalmamış, lakin ölümünden yüz yıl sonra ismi dahi hatırlanmayan Doğulu bir oryantalist ressam... Bu konuyla ilgili bir makale hazırlıyorum. İki büyük sanatçının yaşadığı döneme ışık tutacak bilimsel bir makale... *'Bir insan neden unutur ve sonra neden unutulmuşu hatırlar?'* Evet, bu soruya cevap verecek felsefi alt yapısı olan bir makale kaleme almak

istiyorum. Bunu da aynı dönemde yaşamış iki büyük sanatçı üzerinden yapmak istedim."

"Vincent Van Gogh'un *Otoportresi*, '*Yıldızlı Gece*' ve '*Arles'teki Yatak Odası*' tablolarını özellikle tercih etmemizin de sebepleri var elbette. Otoportre, çoğu zaman insanın kendi çehresini görmesi ve özeleştiri yapabilmesi için tasarlanır. Özeleştiri ise insanı empati kurmaya ve çevresindeki diğer insanları tüm önyargılarından sıyrılarak anlamaya yönlendirir. Usta ressamın meşhur '*Yıldızlı Gece*' tablosunda ise ölüm ve özgürlüğe gönderme yapılır. Hatırlarsanız, tabloda göğe doğru yükselen bir Selvi ağacı göze çarpar. Selvi ağaçları, genellikle mezarlıklarda bulunduğu için resmin ölümle bir bağlantısı olabileceğine inanılır. Ancak bana göre o tabloda asıl verilmek istenen mesaj özgürlüktür. Gogh'un o tabloyu son dönemlerinde yattığı, akıl hastanesinde yaptığı biliniyor. Akıl hastanesinin penceresinde yer alan demir parmaklıklarının ardında... Benzer şekilde; '*Arles'teki Yatak Odası*' tablosunda ise mutlak sükûneti, sessizliğin önemini, rahatlığı ve iç huzuru tasvir etmiştir. Aslına bakarsanız, bu saydıklarımızın her biri iyi bir sanatçıda bulunması gereken özelliklerdir. Tabii aynı zamanda iyi bir insanda da... Zira sanatın insanlar üzerinde iyileştirici bir etkisi vardır. Gerçek manada sanatla meşgul olan biri kötü olamaz! Zihni kötülüklere yer veremeyecek kadar faydalı işlerle meşguldür çünkü. Aslında biz başından beri yaptığımız tüm eylemlerde, iyi ve kötü insanı tasvir etmeye çalıştık. İyiliği ve kötülüğü..."

"Ayrıca sanatta Doğu ve Batı kavramlarının birbirinden üstün olmadığını, aksine birbirini tamamlayan parametrelere sahip olduklarını da anlatmak istedik."

"Batı ve Doğu kültürleri birbirine kesinlikle rakip değildir. Eski tarihlerden bu yana uyum içinde ve birbirini tamamlayıcı bir misyonla geliştiler. Son yıllarda biz insanlar, sanatı dahi ayrıştırır olduk. Çoğu zaman Batı kültürünü Doğu kültüründen üstün gösterdik. Ya da tam tersi... Oysa sanatın böyle bir misyonu yoktur. Benzer şekilde sanatçıların da... Osman Hamdi Bey, bunun önemli bir örneğidir. Bugün sanatı ayrıştırırsak, yarın dünyadaki canlıları 'insan, hayvan, ağaç' şeklinde sınıflandırırız. Benzer şekilde insanları da kadın-erkek diye cinsiyetçi bir yaklaşımla ayrıştırıyoruz. Peki, sonrasında ne mi oluyor? Güçlü olduğunu düşünen taraf, diğerini yok ediyor! İşte biz buna cinayet diyoruz. Doğa cinayetleri, hayvan cinayetleri ve insan cinayetlerinin temelinde bu ayrıştırıcı gücün etkisi var. Bu hasta zihniyeti ise ancak sanat tedavi edebilir!"

"Olay mahallinde gördüğümüz Doğu – Batı sentezinin sebebi bu mu yani?" diye sordu Elif. "Karaköy sahilinde bulduğumuz cesedin, Alexandre Vallaury'nin 'ikiyüzlü' binasını göstermesi de tesadüf değildi o halde. Tabii yine bu sabah Kalamış Parkı'ndaki cinayet mahallinde bulduğumuz *İskender Lahdi* fotoğrafı da..."

"Evet," dedi yaşlı adam hiç düşünmeden. "En azından lahdin fotoğrafını olay mahalline bırakmamızın asıl sebebi bu... 1887 senesinde Osman Hamdi Bey tarafından Say-

da kazıları sırasında kral mezarlarından bulunup çıkarılan *İskender Lahdi*, başta herkesi çok heyecanlandırmıştı. Lahdin üzerinde Büyük İskender'in Pers kralını yendiği İsos Savaşı'nın kabartmalarını görünce, akla bu lahdin Büyük İskender'e ait olma ihtimali gelmişti. Ama kısa süre sonra lahdin Sidon Kralı Abdalonymos'a ait olduğu anlaşılır. Büyük İskender sayesinde kral olan Abdalonymos'un, lahdine vefa örneği olarak Büyük İskender rölyefleri yaptırdığı biliniyor. Lahdin uzun kenarlarından birinde, Büyük İskender'in Persleri bozguna uğrattığı bir sahne betimlemesi dikkat çeker. Diğer uzun kenarında ise Pers ve Helen askerlerinin ortak av sahnesi görülür. Büyük İskender, Pers kralını yendikten sonra Doğu ve Batı halklarını kaynaştırmaya çalışmıştır. Lahitte buna ait bir tasvir de vardır. Yani birçok kişinin kabartmalarına hayranlıkla baktığı, yaklaşık yirmi beş tonluk ağırlığıyla dünyanın en büyük lahdi olan *İskender Lahdi*, aslında bizlere çok şey anlatıyor. Tabii görmeyi ve anlamayı bilene..."

Derin bir sessizliğin ardından "Peki ya siz?" diye sordu Atıf Bakırcı, odadaki diğer üyelere bakarak. "Böyle bir ekipte yer almaya nasıl cesaret edebildiniz? En ufak bir yanlışta tüm kariyeriniz bitebilirdi."

Odadaki herkes saygı gereği susmayı tercih etmişti. Sessizliği fırsat bilen profesör, bu sorunun açıklamasını kendisinin yapması gerektiğinde karar kılmıştı.

"*Silah Taciri* hariç, buradaki genç arkadaşlarımın hepsinin bu kadim şehre borçları var! Zira onları bu şehir büyüttü,

okuttu ve bu konuma getirdi. Onlar İstanbul'un gerçek çocukları..."

Bilgisayar Mühendisi, profesörün cümlesine açıklık getirmek için konuşmaya başladı:

"Ben ve buradaki arkadaşlarım çocuk esirgeme kurumlarında büyüdük. Oradaki çetin hayatla henüz küçük birer çocukken tanışmıştık. Belki hepimiz çok başka yerlere savrulacaktık. İşte o zaman aramızdan gerçek katiller dahi çıkabilirdi! Öldürmeyi kendine maharet edinmiş, gözü dönmüş katillerden hiçbir farkımız olmazdı belki de. Ama bizi o olası bataklıktan Mithat Hoca çekip çıkardı. Her birimizi okuttu, meslek sahibi yaptı. Bunun karşılığında ise bizden tek bir beklentisi vardı: Yaşadığımız şehre sahip çıkmamızı istiyordu. Haliyle bu iyilik hareketi karşısında hiç birimiz duyarsız kalamazdık. Biz İstanbul'un gerçek çocuklarıydık. Hayırsız evlat olmak gibi bir lüksümüz yoktu."

"Peki ya *Silah Taciri*?" diye sordu Milas. "Onun hikâyesi biraz daha farklı sanırım."

Bu esnada *Silah Taciri*, sırtı duvara dayalı halde iştahla çikolata yemeyi sürdürüyordu. Genç adamın kimseyi dinlediği ve anladığı yoktu.

"Öyle," dedi Mithat Hoca, hüzünle *Silah Taciri*'ne bakarak. "Onun hikâyesi belki de daha dramatik... Aslına bakarsanız *Silah Taciri*'yle daha geç tanıştık. Okuyamamış, haliyle çocukluğundan beri nerede kirli bir iş varsa oraya doğru sürüklenmiş. Hep kötü insanlar tanımış. Üç beş kuruş için onların ufak tefek suçlarını üstlenmiş, hatta birkaç kez

hapishaneye bile girip çıkmış. Şimdi siz neden bu suçları kabullenmiş ki, diye soracaksınız, açıklayayım: Bir anneciği var, yaşlıca bir hanım. Alzheimer hastası... Babasını küçük yaşta kaybettiği için sadece annesini tanımış, bilmiş. Çok bağlanmış ona... Zaten uzun zamandır Alzheimer hastalığından mustarip olan kadıncağız, geçen aylarda yaşadığımız salgın sebebiyle sokağa çıkma yasakları yüzünden evde iyice hareketsiz kalmış. Haliyle yürümeyi de unutmuş... Sonrasında bu durum konuşmasına da yansımış. Kimseyle konuşmaz olmuş. *Silah Taciri* o sıralar içerdeymiş yine... Cezasını çekip eve gittiğinde annesini bu halde bulmuş."

"Sonra bir şekilde bizi buldu. Ona söyleyeceğimiz her işi yapmaya razıydı. Tek bir isteği vardı bizden: Annesinin tekrardan yürüyüp, konuşması... Doktorumuz *Mimozalı Kadın* ilgileniyor kadıncağızla... Durumu ümitsiz, ama Allah'tan da ümit kesilmez. Böylelikle iyilik hareketimize *Silah Taciri*'ni de dâhil ettik. Kötü işlere bulaşacağına, sonucu güzel olacak işlerle meşgul olsun istedik. Aslında tek bir görevi vardı. *Mimozalı Kadın*'ın çalıştığı hastanenin morgundaki cesetleri alıp, söylediğimiz noktalara bırakmak... Zaten bir süredir o hastanede morg görevlisi olarak çalışıyor. Oradan da bir geliri var yani."

"Oldukça gözü kara biridir. Öyle ki, cesaret isteyen her işi gözünü kırpmadan yapabilir. Ama onun da küçük bir kusuru var, daha doğrusu rahatsızlığı... İleri seviye hipoglisemi hastası... Olur olmadık zamanlarda kan şekeri düşer; o anda hemen çikolata, şeker, elma gibi glikoz içeren şeyler

tüketmesi gerekir. Özellikle adrenalin salgıladığı dönemlerde rahatsızlığı daha da sıklaşır."

"Tahmin etmiştim," dedi Milas, kendinden emin bir ifadeyle. "Her olay mahallinde çikolata poşetlerine rast gelmiştik. Ayrıca Gülhane Parkı'ndan kaçarken kameraya el sallıyordu. Üstündeki kostümün cebinde parlayan bir çikolata paketi olduğunu fark etmiştim. Bir insanın stresli bir zamanında yanında çikolata taşıması ve cinayet mahalline yakın yerlerde çikolata, elma yemesi pek normal sayılmazdı. Kalamış Parkı'nda halsiz düşmesinin sebebi de o olmalıydı. Yoksa biz gelene kadar çoktan gitmiş olurdu."

"Evet," dedi Rıza Bey, Milas'a bakarak. "Planımızda bu yoktu. Amacımız son işi de tamamlayıp, sizleri buraya davet etmekti. Ama uzun süre *Silah Taciri*'nden haber alamayınca takviye yapmamız gerekti. Kostümü giyip bizzat ben gittim. *Silah Taciri*'ni bir yerde baygın olarak bulacağımı düşünmüştüm. Ama ikinizi o şekilde görünce, planımızın alt üst olmaması için müdahalede bulunmam gerekti. Şayet orada yakalansaydık, tüm planlarımız boşa giderdi."

Adam mahcup bir ifadeyle Milas'ın yarasına doğru baktı.

"Biraz sert vurdum sanırım, kusura bakma. Sen de kusura bakma Atıf, hiçbir zaman kötü bir niyetimiz yoktu kardeşim. Biz kötü insanlar değiliz."

Gerçekten de farkında olmadan sert vurmuştu *Kökenoğlu*. Hâlâ başı zonkluyordu genç adamın. Ama bunu hiç sorun etmedi. Engin'in sağ salim yanında olması, tüm acılara sıkıntılara değerdi. Ama Başkomiser Atıf, hâlâ tavırlıydı lise

arkadaşına. Olanları bir türlü kabullenemiyordu. O sebeple adamın son cümlesini duymazdan geldi.

"Ya cesetler?" diye sordu tecrübeli polis, profesöre bakarak. "Bulduklarımız, daha doğrusu bıraktıklarınız kimlerin cesetleriydi?"

Resim Profesörü ciddiyetle yanıtladı:

"Her biri faili meçhul cinayete kurban gitmiş garibanlar... İnanın, sayıları o kadar fazla ki! Doktorumuz *Mimozalı Kadın*'ın da yardımıyla, cesetleri vereceğimiz mesajlara uygun hale getirdik. Kalamış Parkı'ndaki son olaya kadar sizlere vakit kaybettirmekti amacımız. Çünkü bu zaman zarfında işlenen cinayetler basında ilgiyle karşılanacak; verdiğimiz mesajlar tüm insanlık tarafından bilinecek, görülecekti. Sanırım başarılı da olduk. Zaten son cinayette bilinçli olarak bir kadın cesedi bıraktık. Bulduğunuz sahte kimlikteki adam hem bir doğa katiliydi, hem de bir kadın katili! Birçok parkı, yeşilliği rant uğruna yok etmiş bir canavarın kimliğini ifşa ettik! Şu anda nerededir, kimlerledir bilemem. Onları bulmak sizin işiniz! Tabii hâlâ yaşıyorlarsa..."

"Yine de yaptığınız suç!" diye adeta kükredi Atıf Bakırcı. Polis kişiliği, olanları bir türlü kabullenemiyordu. "Ne olursa olsun polisin işine karışmamalıydınız. Ayrıca kimliği belli olmayan cesetleri, kafaya göre alıp bir yerden bir yere götüremezsiniz. Bu ülkede hukuk var, bir adalet sistemi var!"

"Bizim amacımız sadece size yardımcı olmaktı," dedi namı diğer *Mimozalı Kadın*, sonunda sessizliğini bozarak. "Zaten kimliği tespit edilemeyen cesetler, gerekli işlemler

yapıldıktan sonra kimsesizler mezarlığına gömülüyor. Ya da üniversitelerin tıp fakültelerinde kadavra olarak kullanılıyorlar. Belki şimdi sizler sayesinde gerçek kimlikleri gün yüzüne çıkacak bu insanların ve onların da doğru düzgün birer mezarları olacak. Fena mı?"

Başkomiser Atıf, sinirli olmasına rağmen sessizliğe bürünmüştü. İnsanî duygularıyla, polis kimliği çetin bir savaş halindeydi.

"Odanızdaki fotoğraflar," diyerek konuyu değiştirdi Milas. "Ünlü tablolarla birebir özelliklere sahip fotoğraflardan bahsediyorum. O fotoğraftakiler sizlerdiniz! *Pembe Başlıklı Kız*, *Mimozalı Kadın*, *Kökenoğlu Rıza Efendi*, *İstanbul Hanımefendisi* ve diğerleri... Benzer şekilde VR sanal gerçeklik deneyiminde gördüğümüz *Kaplumbağa Terbiyecisi*, *Silah Taciri*'ndeki oturan yaşlı adam ve *Ab-ı Hayat Çeşmesi*'ndeki '*Okuyan Arap*' da sizdiniz! Model olarak tıpkı Osman Hamdi Bey'in tablolarında kendini model olarak kullanması gibi, siz de bu deneyimlerde kendinizi model olarak kullandınız."

Dikkatli bakıldığı zaman, Resim Profesörü Mithat Hoca'nın Osman Hamdi Bey'le olan fiziki benzerliği fark edilebiliyordu. Uzun sakalları, esmer ince yüzü ve keskin yüz hatlarıyla usta sanatçıyla birçok ortak özelliği olduğu söylenebilirdi. Ama adam genellikle maskeli dolaştığı için şifre bilimci bu detayı geç görebilmişti.

"Haklısınız," dedi resim profesörü hiç inkâr etmeden. "Burada gördüğünüz arkadaşların bir kısmı müzelerde koleksiyon sorumlusu, bir kısmı bilgisayar programcısı, bir kısmı

mühendis, doktor ve ressam... Ama her birimiz aynı zamanda birer modeliz. İnsanın nasıl ki hayat içinde bir model olarak rolü varsa, bizim de bu şahane tabloların içinde rollerimiz var. Hayatın sıkıcı ve kasvetli ortamında model olmaktansa, bu renkli dünyalarda model olmayı tercih ettik! Keşke her insana sevdiği bir tablonun içine girme hakkı verilse... En azından hayatında bir kere de olsa bu hakka sahip olabilse, güzel olmaz mıydı?"

Tabloların renkli dünyalarında kaybolma fikri gerçekten güzeldi. "Şahane olurdu!" diye birden söze karıştı Engin heyecanla.

Aslında bu açıdan bakıldığında; VR sanal gerçeklik teknolojisi doğru noktalarda kullanılabilse, insanlık için güzel bir buluş sayılabilirdi.

Sonrasında şifre bilimci, tekrardan namı diğer *Kaplumbağa Terbiyecisi*'ne baktı.

"Peki ya sizin hikâyeniz hocam," diye sordu merakla. "Gerçi bir tahminim var ama biz sizden dinlemek isteriz!"

Adam, şifre bilimcinin ne demek istediğini anlamamıştı.

"İşte, bizim hikâyemiz bu!" dedi profesör tebessüm ederek. "Burada gördüğünüz her bir kardeşimin hikâyesi aynı zamanda benim hikâyem. İstanbul'un binlerce yıllık destansı hikâyesi, hepimizin hikâyesi..."

"Doğru," dedi dedektif, "ama sanki bu hikâyede bazı eksik parçalar var! Mesela kızınız: İstanbul!"

"Ne olmuş kızıma?" diye sordu profesör ciddi bir ifadeyle. Az önceki gülümsemesi sönmüştü.

"Bu sorunun cevabı sizde saklı! Gerçekten kızınıza ne oldu?"

Odadaki herkes merak ve şaşkınlıkla dinliyordu konuşulanları. '*İstanbul Portresi*' ekibindeki üyelerin ise yüzlerinde daha farklı bir ifade vardı.

Resim Profesörü, kısa süreli bir gerginliğin ardından konuşmaya başladı:

"Kızıma hiçbir şey olmadı. Hatta siz gelmeden kısa bir süre önce kızımla görüşüyordum. Şahidim de var! Engin... Evet, Engin de tanıyor kızımı, o da gördü. Öyle değil mi Engin?"

Çocuğun yüz ifadesi birden ilginç bir ifadeye bürünmüştü.

"Şey... Tabii, tanıştık İstanbul'la! Çok iyi bir kız..."

Engin'i iyi tanıyan Milas, bir şeylerin ters gittiğini hissetmişti. Çocuğun hal hareketleri hiç normal değildi.

"Bakın, gördünüz mü!" dedi profesör heyecanla. "Engin de gördü kızımı... İsterseniz sizleri de tanıştırabilirim! Emin olun, İstanbul da çok mutlu olacaktır sizleri tanıdığına..."

Şifreli Dosyalar ekibi bu teklifi memnuniyetle kabul etti.

Bunun üzerine namı diğer *Arzuhalci'ye* bakan yaşlı adam, "*Arzuhalci*, hadi!" dedi. Adamın bu cümlesi genç bilgisayar programcısını hareketlendirmeye yetmişti. Olacakları merakla bekleyen Şifreli Dosyalar ekibi ise şaşkındı. Profesör, kızını çağırmak için neden *Arzuhalci*'den yardım istiyordu ki?

"Şimdi anlarız," dedi Başkomiser Atıf içinden. Burada gördüğü insanların hepsi tuhaf geliyordu ona. Yıllardır tanıdığını düşündüğü lise arkadaşı bile...

Kısa bir sürenin ardından tekrardan odaya giren *Arzuhalci*'nin ellerinde bir şeyler vardı. Son günlerde herkesin görmeye alıştığı VR sanal gerçeklik gözlüğü ve kollarıydı bunlar. Sonrasında dizüstü bilgisayarını açıp birkaç işlem yaptıktan sonra, içinde bulundukları odanın perdesini tamamen kapadı ve projeksiyon aracılığıyla görüntüyü perdeye yansıttı. Böylelikle birazdan yansıyacak olan görüntüleri herkes görecekti.

VR sanal gerçeklik gözlüğünü Arzuhalci'nin yardımıyla takan resim profesörü, kollarını da eline aldıktan sonra bir süre bekledi. Sonra birden, "İstanbul, gel kızım!" diye heyecanla bağırdı. "Bak burada seni görmek isteyen misafirlerimiz var!"

O anda herkesin tüyleri diken diken olmuştu. Adam adeta sanal dünyanın içinde yaşıyor gibiydi.

Profesör bir kez daha seslenmişti kızına. İşte o anda görüntüye, dokuz yaşlarında, sarı saçlı yeşil gözlü güzel bir kız çocuğu girmişti.

"Baba!" demişti kız heyecanla, "Geldin mi?"

Çoktan transa geçmiş olan Profesör, "Geldim kızım," dedi sevecenlikle. "Seni hiç yalnız bırakır mıyım?"

Siyah VR gözlüğü sebebiyle yüzünün büyük bir bölümü gözükmeyen yaşlı adam, eliyle odadaki misafirlerini gösterdi.

"Bak kızım, bugün seni görmek isteyen misafirlerimiz var! Onlarla tanışmak ister misin?"

Kızın odadaki kimseye baktığı yoktu. Hep aynı noktaya bakıyordu şirin kız. VR teknolojisi sayesinde oldukça gerçekçi görünüyordu. Harika bir iş çıkarmışlardı. Buradaki asıl problem ise resim profesörünün gerçekten kızının varlığına inanıyor oluşuydu.

"Baba beni lunaparka götürecek misin?"

Yaşlı adam kıkırdayarak gülmüştü.

"Elbette götüreceğim kızım, ama misafirlerimizi uğurladıktan sonra..."

Adamın bu içler acısı halini gören Başkomiser Atıf, sonunda yumuşamıştı. Elif ise ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

"Seni seviyorum babacığım," dedi, en az İstanbul kadar güzel olan küçük kız. Sonrasında kollarını açıp babasına sarılmak istedi. Resim Profesörü de çocuk gibi şen bir şekilde açmıştı kollarını. Baba kızın gerçek manada sarılamamaları çok acıydı. Ama profesör bunu da dert etmiyordu. Şu anda bambaşka bir dünyadaydı. Kızının yaşadığı güzellikler ülkesinde...

Tekinsiz Tekin, anlam veremediği bu sahne karşısında aniden harekete geçti. Şifreli Dosyalar ekibindeki diğer arkadaşlarının hissettiği derin üzüntünün zerresi yoktu genç poliste. Odadaki sandalyelerden birinin üstünde duran makası aldıktan sonra, "Kesin artık şu saçmalığı!" diye bağırdı.

Akabinde elindeki makasla, profesörün yüzünü kaplayan VR gözlüğünün kablosunu tek bir hamleyle kesti.

Kablonun kesilmesiyle birlikte bir anda görüntü kaybolmuş, sarı saçlı küçük kız sırra kadem basmıştı.

Önce ne olduğunu anlayamayan yaşlı adam, "Kızım, neredesin?" diye sordu telaşla. Fevri bir hareketle gözündeki gözlüğü çıkaran profesör, bu sefer *Arzuhalci*'ye bakıp, "Kızım nereye gitti?" diye bağırdı.

Herkeste bir süre derin bir sessizlik hali asılı kalmıştı. Sonunda cesaretini toplayan *Mimozalı Kadın*, gözyaşları içinde "Kızın cennete gitti!" diyebildi. "O... O artık cennette!"

Resim Profesörü, önce kadının söylediğini idrak etmeye çalıştı. Ardından elindeki gözlüğü, yaramaz bir çocuk misali hızla yere doğru fırlattı.

Sonra birden "Kızım!" diye inledi yaşlı adam, ıstırap içinde. "Kızım, seni o canilerin elinden kurtaramadım! Ne olur affet beni..."

Yüreğindeki kederi artık taşıyamaz olmuştu profesör. Sanki sırtına ağır bir yük yüklenmiş gibi aniden olduğu yere çöktü. Hüngür hüngür ağlıyordu yaşlı adam. Seneler önceki felaketi tekrardan hatırlamıştı. Bilinçaltının yıllardır ona unutturduğu her şeyi, hafızası bir çırpıda gözlerinin önüne sermişti. Elbette bu durumda, içinde bulunduğu sanal dünyadan aniden kopup gerçek dünyaya geçmesiyle de ilgisi vardı. Tekin, aslında kabloyu keserek farkında olmadan yaşlı profesöre ani bir şok etkisi yaşatmıştı.

Adam biraz sakinleşip durumu kabullenince, kendi kendine konuşmaya başladı:

"O tehditleri hiç ciddiye almamıştım. Aileme, biricik kızıma zarar geleceğini nasıl bilebilirdim? Ben sadece içinde yaşadığım şehri, kötü insanlara karşı korumaya çalışıyordum. Otuz yıl önce başkanlığını yaptığım dernek, bunun için kurulmuştu. Rant için doğayı, denizleri yok eden zihniyetlere karşı kalkan olabilecek bir derneğin kime zararı olabilirdi? Konuşamadıkları için ikinci sınıf canlı muamelesi yaptığımız hayvanların sesi olmak mı kabahatti? Sorarım size? Dünyada biz insanlar dışında başka canlıların da olduğunu söylemek suç mu? Kötü insanlar bizim bu iyilik hareketimizi çekemediler. Sürekli tehditler aldım. Onlardan korkmuyordum da... Ama bana değil de, günahsız kızıma zarar vereceklerini bilemezdim!"

Profesör bir taraftan gözyaşı döküyordu. O zamanları tekrardan yaşıyor gibiydi.

"Kızımı öldürenler bulunamadı. Faili meçhul cinayet olarak geçti kayıtlara... İşte o zaman yaşadığım şehri koruyacağıma ant içtim! Bu mücadelem ölene kadar devam edecekti. Artık kaybedecek hiçbir şeyim yoktu. Ne zaman İstanbul'un güzelliklerine baksam, orada hep kızımı görüyordum. İstanbul sadece yaşadığım bir şehir değildi artık... Ailem, evim, geçmişim, geleceğim... İstanbul benim her şeyimdi! Tıpkı... Tıpkı dünyalar güzeli kızım gibi..."

Odadaki herkes derin bir sessizlik içindeydi. Elif artık gözyaşlarına hâkim olamıyordu. İki kız çocuğu babası olan

Başkomiser Atıf da, görevi başında olmasa bu sahne karşısında kendisini tutamaz, hüngür hüngür ağlardı.

Tekin ise mahcup bir ifadeyle dinliyordu profesörü. Adamın böyle derin bir yarası olduğunu bilmiyordu.

Böylelikle puzzle oyununun tüm parçaları tamamlanmıştı. Resim Profesörünün odasında, küçük bir kızın portresinin asılı olduğunu hatırladı Milas. Şimdi o resmin altında neden '*İstanbul Portresi*' yazdığını daha iyi anlıyordu.

Kızının acısını, yıllardır bu iyilik hareketinde gizlemişti profesör. İstanbul'daki tüm mazlum çocukların manevi babası olmuş, her birinde kızı İstanbul'u görmüştü. Öyle ki bilinçaltı, hatırlamak istemediği acı gerçekleri saklamıştı bir süre. Belli bir zamandan sonra kızıyla, yaşadığı şehir arasında fark göremez olmuştu. Sonuçta ikisinin de adı İstanbul'du ve ismi İstanbul olan her şey artık onun bir parçasıydı.

Şifre bilimci, kâbusundaki kadim şehir İstanbul'un bir kız çocuğunun sesiyle attığı canhıraş çığlığı hatırladı bir an ve içi ürperdi. Yaklaşık üç bin yıllık kadim şehrin, küçük bir kız çocuğunun suretine büründüğünü hayal etti.

'*İstanbul Portresi*'nin tekrardan resmedilmesiyle birlikte, Şifreli Dosyalar ekibinin buradaki görevi de son bulmuştu.

# 45.

## *"Ressam, Müzeciliğin Kurucusu Sadrazam İbrahim Edhem Paşa'nın Oğlu Osman Hamdi Bey 1842 - 1910"*

Usta sanatçının kabrinin başındaki defter şeklindeki mermerde bu yazı yazmaktaydı.

Eskihisar'daki görkemli evinin üst kısmındaki bahçesinde gömülü olan Osman Hamdi Bey'in mezarı, oldukça mütevazı bir görünüme sahipti.

Bakanlar kurulu kararıyla, kabrinin baş ve ayak uçlarına iki isimsiz Selçuklu tarzı mezar taşı yerleştirilmişti.

Kabrin ayak taşı şâhidesinde Arapça harflerle; "*Ey kabrimin önünde duran ve benim halimi düşünen kişi! Dün ben senin gibiydim. Yarın gelecek, sen de benim gibi olacaksın,*" yazılıydı.

Zamanında sanat dalında dünya çapında başarılar elde etmiş, insanlar tarafından hürmet görmüş usta sanatçının burada tek başına yatıyor olması düşündürücüydü. Gerek müze ev, gerekse Osman Hamdi Bey'in kabri, ziyaretçiler tarafından bir an olsun boş bırakılmaması gerekli yerlerin başında geliyordu.

Şifreli Dosyalar ekibi, köşkten ayrılmadan önce Osman Hamdi Bey'e selam vermek istemişlerdi. Kuş cıvıltıları, ağaçlar ve muazzam deniz manzarası eşliğinde dualarını ettikten sonra kabirden ayrıldılar.

Yolda giderken, "Mithat Hoca ve ekibi çok büyük cezalar almaz değil mi Atıf amca?" diye sordu Engin merakla. Başkomiser Atıf düşünceliydi. Ama çocuğu üzmemek için sorusunu yanıtladı:

"Polis arkadaşlar onları emniyete götürecek. Gerekli işlemler yapıldıktan sonra, mahkemeye sevk edilirler muhtemelen. Ufak tefek suçlar dışında çok ceza alacaklarını zannetmem. İçin rahat olsun Engincim."

Çocuğun biraz olsun keyfi yerine gelmişti.

"Hepsi bana çok iyi davrandılar," dedi sevecenlikle. "Lütfen artık siz de kızmayın onlara..."

Engin'in bu sözü ekipteki herkeseydi. Resim Profesörünün anlattıklarından sonra kimsede öfke ve benzeri duygular kalmamıştı zaten.

Atıf Bakırcı, aniden bir şey hatırlamış gibi Elif'e döndü bu sefer:

"Elif, şu *Silah Taciri*'nin annesini ihmal etmeyelim. Bir sağlık ekibi gönderelim eve, şayet kadıncağızın durumu iyi değilse tedavisi hastanede devam etsin."

"Emredersiniz Başkomiserim," dedi Elif buruk bir ifadeyle. *Silah Taciri*'nin hikâyesi, ekipteki herkesi ayrı bir hüzünlendirmişti.

Bu esnada Osman Hamdi Bey'in kahverengi çatılı, beyaz renklerin hâkim olduğu köşkünün bahçesine tekrardan gelmişlerdi. Evin giriş katında bulunan ahşap kapıların tablaları üzerinde, bizzat Osman Hamdi Bey tarafından yapılmış çiçek resimleri göze çarpıyordu.

Elif'in aklına takılan bir soru vardı:

"Sahi Milas, sen *Körler Ülkesi*'nin Kadıköy olduğunu nereden anladın?"

Şifre Bilimci tebessüm etmişti.

"Bu bilgiyi bana Mithat Hoca vermişti. Kadıköy'de dedektiflik bürom olduğunu söylediğimde, 'Körler Ülkesi'ndesin yani' minvalinde bir cümle kurmuştu. Beni biliyorsun, daha önce duymadığım bir ifadeyle karşılaşırsam mutlaka araştırırım. İleride bu bilgi işime yarasın ya da yaramasın, fark etmez. Şükür ki, burada çok işimize yaradı. Tabii bunda Engin'in de payı büyük!"

Milas, cümlesini tamamladıktan sonra Engin'e göz kırpmıştı.

"Gerçekten öyle," dedi Başkomiser Atıf, çocuğa gururla bakarak. "O kaş göz hareketleri de neydi öyle, vallahi bravo!"

Ekipteki herkes Engin'e küçük çaplı bir alkış tutmuştu.

"Öyle ama," dedi Engin şımarmamaya çalışarak, "ben hala *Körler Ülkesi*'nin ne anlama geldiğini bilmiyorum!"

"Kadıköy'ün eski ismi diyebiliriz," dedi Milas, çocuğu daha fazla meraklandırmadan. "Daha doğrusu, eskiden bu bölgede yaşayanlara yönelik söylenmiş bir isim... Çok eski

zamanlarda Kadıköy, pek albenisi olmayan, küçük virane bir yermiş. Yani ilk keşfedildiği dönemlerde... Ama ilginç bir şekilde insanlar genellikle bu bölgeyi tercih ediyormuş. Haliyle diğer taraflarda yaşayan insanlar da buradakilere bu ismi layık görmüşler."

"Demek ki insanlar, ileride Kadıköy'ün değerleneceğini çok önceki zamanlardan tahmin etmişler!" dedi Engin gülerek. Elif de kendini tutamayıp gülmeye başlamıştı.

"Bakıyorum da bugün formundasın," dedi dedektif, çocuğa tebessüm ederek. "Esprilerin hiç de fena sayılmaz!"

Engin şaşırmıştı. İlk kez yaptığı bir espri sonrası Milas abisinden olumsuz bir eleştiri almamıştı. Belli ki bugün onun gözünde epey kredisi vardı. Aklındakini söylemek için "Tam zamanı öyleyse" diye düşünmeden edemedi çocuk.

"Abi sana bir şey söyleyeceğim, ama kızmayacaksın, söz mü?"

Şifre Bilimci, bu beklenmedik soru karşısında şaşırmıştı.

"Sana kızmak mı," dedi abartılı bir tonlamayla. "Bugün kimse sana bir şey yapamaz Engincim, benim himayemdesin! Dilediğini söyleyebilirsin."

Bir an için Engin'i kaybedeceğini düşünen Milas, gayriihtiyari olarak çocuğa abartılı bir şefkatle yaklaşıyordu.

Engin, iyice emin olduktan sonra ağzındaki baklayı çıkardı:

"Abi, hani insanlar senin şifre bilimi yerine gök bilimi okuduğunu sanıyorlar ya... Gazetecilere o yanlış bilgiyi ben verdim!"

Şifreli Dosyalar ekibindeki herkes tek bir ağızdan, "Ne!?" diye bağırdı. Milas ise hala şoku atlatamamıştı. "Efendim," diyebildi kibar bir sesle, "Engincim ben yanlış mı işittim acaba, yoksa bu da bir tür şaka mı?"

Engin geri adım atmadı:

"Hayır abi, çok doğru işittin! Şaka falan da yapmıyorum. Sen o dönemde kimseyle röportaj yapmak istemeyince, senin yerine benimle konuşmuşlardı. Kızmadın bana değil mi?"

Milas Ulukan'ın sinirden kaşı gözü oynamaya başlamıştı. Sakin kalmaya çalışarak, "Peki neden böyle bir şey yaptın Engincim?" diye sordu. Artık sesi de titriyordu genç adamın.

"Tam hatırlamıyorum abi ya!" dedi çocuk rahat bir ifadeyle. "Herhalde o dönemler sana biraz kızgındım. Gazeteci ve kameramanları görünce biraz heyecanlanmış da olabilirim. Ama sonuçta her şey geride kaldı değil mi?"

Milas, ağır adımlarla çocuğun üzerine doğru yürümeye başladı. Tehlikeyi sezen Engin, "Abi, hani bugün bana kimse bir şey yapamazdı, sözünü hatırlatırım bak!" dedi, Milas'ın kendisine doğru attığı her adımda geri geri giderek.

"Sözümün arkasındayım Engin," dedi Milas, çocuğu ürkütmemeye çalışarak. "Bugün kimse sana bir şey yapamaz, çünkü seni kimselere bırakmam! Kaçma gel buraya!"

Milas'ın aniden kendisine doğru koşmaya başladığını gören çocuk, var gücüyle kaçmaya başladı.

Başkomiser Atıf, Elif, Mehmet Ali ve Tekin ise *Osman Hamdi Bey Müzesi*'nin bahçesindeki kovalamacayı izlerken çoktan gülme krizine girmişlerdi bile...